

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

AHMED FAKİH'İN KİTÂBU EVSÂFI
MESÂCİDİ'Ş-ŞERİFE İSİMLİ ESERİ ÜZERİNE
SÖZ DİZİMİ İNCELEMESİ

Hazırlayan
Ekrem YILMAZ

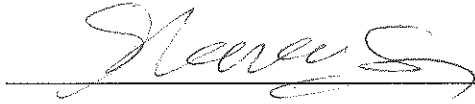
Danışman
Doç. Dr. Özlem Demirel DÖNMEZ

Yüksek Lisans Tezi

Malatya- 2018

KABUL VE ONAY

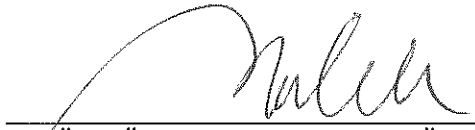
Ekrem YILMAZ tarafından hazırlanan “AHMET FAKİH’İN KİTÂBU EVSÂFI MESÂCİDİ’Ş- ŞERİFE İSİMLİ ESERİ ÜZERİNE SÖZ DİZİMİ İNCELEMESİ” başlıklı bu çalışma 13.07.2018 tarihinde yapılan savunma sonucu başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof.Dr. Erhan AYDIN (Jüri Başkanı)

Doç . Dr. Özlem DEMİREL DÖNMEZ (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Şahap BULAK (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet KUBAT
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Doç. Dr. Özlem Demirel DÖNMEZ'in danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım **“Ahmed Fakih'in Kitābu Evsāfı Mesācidi'sh-Şerife İsimli Eseri Üzerine Söz Dizimi İncelemesi”** başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlāk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün kaynakların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Ekrem Yılmaz

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler arşivinde belirttiğim koşullarda saklanmasına ve tezimin her yerde erişime açılmasına izin verdiğimi onaylarım.

Ekrem Yılmaz

ÖNSÖZ

Dil bir milleti oluşturan temel yapılardan biridir dil olmadan bir milletten bahsetmek mümkün değildir. Tarihe baktığımız zaman dilini önemseyen toplumların ilerlediği; dilini unutanların ise tarih sahnesinden silindiği açık bir gerçektir.

Dil, bir toplumun yaşayışını, adetlerini, tecrübelerini, öğrendiklerini nesilden nesile aktaran iletişim aracıdır. Geçmiş ne kadar iyi öğrenirsek geleceğe daha emin adımlarla ilerleriz.

Ahmed Fakih; şüphesiz geçmişimize ışık tutacak ender şahsiyetlerden biridir. Günümüzde konuştuğumuz ve yazdığımız yüz milyondan fazla konuşuru olan Batı Türkçesinin yazı dili haline gelmesi Ahmed Fakih zamanında olmuştur.

Söz dizimsel olarak inceleyeceğimiz Kitābu Evsāfi Mesācidi’ş-Şerīfe adlı eser her ne kadar daha sonra istinsah edilse de 13. yüzyıla ait bir eserdir ve günümüz Türkçesinin o devrelerde yazı dili haline gelmesinden dolayı önemlidir. Bu eser mesnevi tarzında yazılmış bir kitaptır. Şairin; Mekke, Medine, Şam ve Kudüs’ e yaptığı yolculuğu ve oralardaki yapıları ayrıntılı bir şekilde anlatmaktadır.

Bu çalışmanın amacı Ahmed Fakih’in Kitābu Evsāfi Mesācidi’ş-Şerīfe adlı eserinin cümle yapısının incelenerek Eski Anadolu Türkçesi cümle bilgisine katkı sağlayabilmektir. Başta danışman hocam Doç. Dr. Özlem Demirel DÖNMEZ’ e ve diğer hocalarıma şükranlarımı sunarım.

ÖZET

Bu çalışmada 13. yüzyılda yaşamış olan Ahmed Fakih'in Kitābu Evsāfı Mesācidi'ş-Şerife adlı eseri cümle cümle incelemiş; her cümlenin ögeleri ve cümle çeşidi bulunmuştur.

Giriş bölümünden sonra çalışmanın amacı, önemi ve yöntemi açıklanmıştır.

Birinci kısımda söz dizimi, cümlenin ögeleri, cümle çeşitleri hakkında bilgi verilmiş ve Ahmed Fakih'in hayatı ve eserlerine kısaca değinilmiştir.

İkinci kısımda Kitābu Evsāfı Mesācidi'ş-Şerife adlı eserde bulunan 390 beyit cümlelere ayrılmış ve 390 adet olan her cümlenin ögeleri ve cümle çeşidi bulunmuştur.

Çalışmada yararlanılan tüm kaynaklar bibliyografya bölümünde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahmed Fakih, Kitābu Evsāfı Mesācidi'ş-Şerife, Söz Dizimi, Cümlenin Ögeleri, Cümle Çeşitleri

ABSTRACT

In this study, The Kitābu Evsāfi Mesācidi'ş-Şerīfe by Ahmed Fakih, who lived in the 13th century, has been examined sentence by sentence; each parts of the sentences and also types of the sentences have been found.

In the introduction section, The study's purpose, importance and method have been explained.

In the first part, some information about the Word order, the parts of sentences, the types of sentences have been given and Ahmed Fakih's life and his Works have been briefly mentioned.

In these cond part, 390 caplets in Kitābu Evsāfi Mesācidi'ş- Şerīfe have been divided in to sentences and 390 sentences have been analized in terms of the part sand types of sentences.

All the books used in the study are given in the reference section.

Key Words: Ahmed Fakih, Kitābu Evsāfi Mesācidi'ş-Şerīfe, Syntax, Parts of Sentences, Types of Sentences

**AHMED FAKİH'İN KİTÂBU EVSÂFI
MESÂCİDİ'Ş-ŞERİFE İSİMLİ ESERİ ÜZERİNE
SÖZ DİZİMİ İNCELEMESİ**

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	
ONUR SÖZÜ	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
KISALTMALAR.....	viii
GİRİŞ.....	2
Çalışmanın Amacı.....	9
Çalışmanın Önemi.....	10
Çalışmanın Yöntemi	10
1. TÜRKÇEDE SÖZ DİZİMİ.....	11
1. 1. Cümle.....	12
1. 2. Cümlelerin Ögeleri.....	12
1. 2. 1. Yüklem.....	12
1. 2. 2. Özne.....	13
1. 2. 3. Nesne.....	13
1. 2. 4. Dolaylı Tümleç.....	13
1. 2. 5. Zarf Tümleci.....	13
1. 2. 6. Cümle Dışı Öge.....	14
1. 3. Cümle Çeşitleri.....	14
1. 3. 1. Yapılarına Göre Cümleler.....	14
1. 3. 1. 1. Basit Cümleler.....	14
1. 3. 1. 2. Birleşik Cümleler.....	14

1. 3. 1. 2. 1. İç İçe Birleşik Cümleler.....	14
1. 3. 1. 2. 2. Sıralı Cümle.....	15
1. 3. 1. 2. 2. 1. Bağımlı Sıralı Cümle.....	15
1. 3. 1. 2. 2. 2. Bağımsız Sıralı Cümle.....	15
1. 3. 1. 2. 3. Bağlı Cümle.....	15
1. 3. 1. 2. 4. Ara Sözlü Cümle.....	16
1. 3. 1. 3. Eksiltili Cümle.....	16
2. AHMED FAKİH'İN HAYATI VE ESERLERİ.....	16
2. 1. Ahmed Fakih.....	16
2. 2. Ahmed Fakih'in Eserleri.....	17
2. 2. 1. Çarh- nāme.....	17
2. 2. 2. Kitābu Evsāfı Mesācidi'ş-Şerīfe.....	18
İNCELEME.....	20
TABLO.....	378
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	425
BİBLİYOGRAFYA.....	429

KISALTMALAR

TDK : Türk Dil Kurumu Yayınları

A.Ü. : Ankara Üniversitesi

bağ. : Bağlaç

gr. : Gramer

is. : İsim

zam. : Zamir

S. : Sayı

s. : sayfa

vb. : ve benzerleri

Y : Yüklem

Ö : Özne

N : Nesne

B'li N : Belirtili Nesne

B'siz N : Belirtisiz Nesne

ZT : Zarf Tümleci

DT : Dolaylı Tümleç

CDU : Cümle Dışı Unsur

Brl : Birleşik

Srl : Sıralı

GİRİŞ

GİRİŞ

Türkçe, asırlardır milyonlarca insan tarafından konuşulmuş, yüzlerce devletin ya resmi ya da halkının dili olarak varlığını sürdürmüş ve yerli yabancı milyonlarca insan tarafından asırlarca şiirler, türküler, masallar, destanlar, efsaneler, hikayeler, fermanlar Türkçe ile söylenmiş ve yazılmıştır.

Türkçe günümüze ulaşana kadar birçok evreden geçmiş ve çok geniş bir alana yayılmıştır, bu alanlardan en önemlisi şüphesiz günümüzde Türkiye diye adlandırdığımız Anadolu topraklarıdır, bu topraklar bin yıldan fazla bir zamandır Türklerin veya Türklüğü kabullenmiş insanların yurdu olmuştur. Türkler üç kıtayı buradan yönetmişlerdir. Günümüzde kullandığımız Türkçenin yazı dili haline gelmesi ve gelişimini devam ettirmesi buradan devam etmektedir. Türklerin içinde önemli bir grup olan Oğuzlar ve dilleri Anadolu’da bağımsız bir dil olma sürecine girmiş ve diğer Türk halklarından ayrılmaya başlamıştır.

Konumuzu oluşturan Ahmet Fakih’in Kitābu Evsāfı Mesācidi’ş- Şerīfe adlı eseri Anadolu topraklarında yazılmıştır. Türkler daha genel ifadeyle Oğuzlar; İran’da kurulan Büyük Selçuklu Devleti’yle birlikte Anadolu’ya akınlara başlamışlardır. Eski Anadolu Türkçesi Oğuz Türkçesinin Anadolu da yazı dili haline gelmesiyle oluşmuştur.

Oğuzlar; Göktürkler zamanından beri varlığı yazılı olarak bilinen bir boy veya boylar birliğiydi, Orhun Abideleri’nde “Dokuz Oğuz beyleri, halkı bu sözlerimi iyice işit (ve) sıkıca dinleyin.” (Aydın, 2014: 81) diye geçmektedir. Oğuz tabiri bu kadarla sınırlı değildir, Oğuzlar Göktürk Devleti’nde aktif olarak yer almıştır; bazen barış bazen savaş halinde oldukları kitabelerde işlenmiştir. Tonyukuk yazıtlarında güney yüzünde şöyle geçmektedir: “Oğuz’dan casus geldi..., ...askeri üç bin imiş..., Oğuz gelmiş..., ...Beni de Oğuz’uda öldürecek derim..., ...Çin Oğuz Kutay birleşirse...” (Ergin, 2008: 67-68) Oğuzlar ile ilgili bilgiler Uygur metinlerinde ve günümüze ulaşan yerli yabancı eserlerde de kesintisiz olarak geçmektedir.

“Her dil veya lehçe gibi bugün bizim Türkiye Türkçesinin ve Güneybatı Türk lehçeleri grubunun temelini oluşturan Oğuzca da kendi tarihi boyunca çeşitli süreçlerden geçmiş bulunmaktadır.”

(Korkmaz, 2013: 9) Oğuzların etkili bir şekilde tarih sahresine çıkışları Büyük Selçuklu Devleti ile başlar ama Oğuz dili yazılı hale gelmemiştir aslında Göktürkçe ve Uygurca hatta Karahanlıca yazı dillerini Oğuzca'dan ayrı düşünemeyiz bu diller aynı kaynaktan beslenen dillerdir. Oğuzcadaki bazı farklılıkları Divānu Lügati't Türk'te görmekteyiz ama bu farklılıklar ayrı bir yazı dili oluşturacak düzeyden daha çok ağız düzeyindedir. Oğuz dilinin yazılı hale gelmesi zaman alacaktır. "Önceleri konuşma dili olarak kullanılan Oğuz ağız 13.yüzyılda Azerbeycan ve Anadolu'da yazı dili haline gelmiştir." (Ercilasun, 2005: 433)

Türkiye Türkçesinin önemli bir evresini oluşturan 13. yüzyıl önemli bir asırdır çünkü dilimizin yazı dili olarak kullanılmaya başlaması bu asırda gerçekleşmiştir ve inceleyeceğimiz Kitābu Evsāfi Mesācidi'-Ş-Şerīfe bu yüzyılda yaşamış bir zatın eseridir. Bu yapıt daha sonraları istinsah edilmişse de özelliklerinden fazlaca bir şey kaybetmemiştir; bu eserin cümle bilgisi yönünden incelenmesi sonucu Eski Anadolu Türkçesinin söz dizimsel özelliklerini ve o dönemde kullanılan sözcüklerini görmüş olacağız.

Söz dizimi ile ilgili tanımlara geçmeden önce önemli bir konuya değinmemiz gerekmektedir; söz dizimi konusu son yıllarda özellikle Amerikalı Noam Chomsky ile yeni bir ivme kazanmış ve bağımsız bir alan olmuştur. Söz dizimi tanımlamaları ile ilgili bazı farklı görüşler vardır.

Söz diziminin konusunu genel olarak; kelime grupları, cümlenin ögeleri ve cümle çeşitleri oluşturur. Kelime grupları ve cümlenin ögeleri konularında genelde görüş birliği varken, cümle çeşitleri konusunda bazı ihtilaflı konular vardır. Cümle çeşitlerinde yapısal olarak cümle birkaç kategoriye ayrılır; Basit cümle, birleşik cümle, sıralı cümle, bağlı cümle, ara sözlü cümle ve eksilteli cümle'dir. Bu alt başlıklardan en fazla üzerinde durulan; şart cümleler, ki'li cümleler ve girişik cümlelerdir.

Cümle çeşitlerinde birleşik cümlelerin bir türü sayılan şartlı birleşik cümle olarak kabul edilen genellikle (-sA) ekiyle yapılan bu cümleyle başlayalım (-sA) ekinin nereden türediği ve tarih boyunca hangi şekillerde kullanıldığı önemlidir.

“ -sA eki, Eski Türkçe döneminde genellikle şart işleviyle nadiren de zaman işleviyle kullanılmakta iken Orta Türkçe döneminden itibaren şart ve zaman işlevi ile beraber dilek işleviyle de kullanılmaya başlanmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde de dilek ve şart olmak üzere iki işlevde kullanılan bu kip günümüzde bazı kelime veya kelime gruplarının da yardımıyla anlam genişlemesine uğrayarak çok çeşitli işlevlerde kullanılmaya başlanmıştır.” (Bulak, 2011: 25)

“öd tenri aysar kişi oğlu kop ölgeli törimiş, zaman tanrısı buyurunca insanoğlu hep ölümlü yaratılmış.”
(KT K10)

Bu ek veya buna benzer kelimeler Türkçemizde yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu ek farklı kelimelerden ayrı ayrı oluşmuş bir ek olabilir bazen zaman, istek bazen şart, bağlaç işlevi görmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman için çoğunlukla – (y)IsAr eki kullanılmıştır, ayrıca-(y)AsI gelecek zaman sıfat-fiili de zaman zaman gelecek zaman eki olarak kullanılmıştır.

“kılmayısaram namazı bir dahı

irmeyiserem o deme iy sehi

hidmet idenler bulısar cenneti

soñra bid’at idiserdür bilürem.” (Şahin, 2003: 61)

Dilcilerin bu ek hakkındaki görüşlerine bakmakta fayda vardır. Muharrem Ergin ‘ise’ kavramını şöyle açıklamaktadır: “ ‘ise’ bağlama ve kuvvetlendirme edatıdır sonuna geldiği unsuru aynı cinsten bir unsura bağlar ve belirtir. Bu bağlama ve belirtme, bir mukayese edatı, karşılaştırma edatı adını verebiliriz. Bu edat i-fiilinin şart şeklinin teklik üçüncü şahsının edatlaşması ile ortaya çıkmıştır. Demek ki bir şart şekli ‘ise’ bir de edat olmak üzere iki ‘ise’ vardır. Mesela hava yağmurlu ise hareket etmeyin misalinde şart; su soğuk, hava ise yağmurlu idi. Cümlesinde ‘ ise’ edat görevindedir.” (Ergin, 2008: 61)

Leyla Karahan: “ ‘istik’ bildiren şart ekli fiiller yargı taşır.” der ve örnek olarak şu beyitleri verir:

Bir gün olup kucağına ulaşısam,

Gözlerinden döksem sevinç yaşını,

Sancağının gölgesinde dolaşısam,

Öpsem, öpsem toprağını, taşını! (Karahan, 2017: 35)

A. Von Gabain’de Eski Türkçenin Grameri adlı eserinde –sar ekini zamanlar bahsinde göstermemiştir. (Gabain, 1988: 91)

Konuyu özetleyecek olursak; -sA, ise, -sAr, -(y)AsI eklerini kullanım sahalarına göre ele almak durumundayız eğer bağlaç olarak kullanılmış ve iki cümleyi bağlamışsa buna bağlı cümle deriz. Cümlemiz istek bildiriyorsa burada yargı var demektir. Şart olarak kullanılan-sA ekli cümle ise yargı bildirmez aslında Köktürkçedeki -sAr eki gibi zarf-fiile benzemektedir ve daha çok zarf anlamı vermektedir. Tüm bu bilgiler ışığında şart anlamı taşıyan bu cümleleri basit cümle olarak ele almamızın doğru olacağı kanaatindeyiz.

Üzerinde durulması gereken konulardan biri de genel kabul gören ve birleşik cümleler alt başlığı altında ele alınan ‘-ki’li cümlelerdir. Ki bağlacı Türkçeye Farsçadan geçmiş ve kısa sürede benimsenmiş bir ektir. Ki bağlacının Türkçe cümle yapısına uymadığı açıkça görülmektedir.

Ki bağlacının geçmişten günümüze kadarki kullanım şeklini incelemeden önce kaynak dili olan Farsçadaki kullanımına bakmakta fayda vardır. Ki bağlacının Farsçadaki anlamlarından bazıları şöyledir: “-den, -andığı, -eceği, şeyki, ki, -dığına, -mesinde,

diye, eğer, şayet, - kandıkça, oysa, zira, çünkü, ama, fakat, ancak, ve, mutlaka, aniden...”
(Değirmençay, 2003: 424) Görüldüğü gibi -ki sözcüğü Farsçada oldukça geniş bir kullanım ağına sahiptir. Aşağıda vereceğimiz Farsça örneklerde –ki sözcüğünün nasıl kullanıldığını daha iyi görebiliriz.

Ki amed.

Kim geldi.

Ma ura dustter daştım ki tu.

Biz,onu senden daha çok sevdik.

Goman nemi konem ki in libas ra bepesend.

İnanmıyorum ki bu elbiseyi beğensin

Mi revem ki dustem ra bebinem.

Arkadaşımı ziyaret etmek için gidiyorum.

İlk örnekte zamir olan kim anlamında, ikinci örnekte üstünlük anlamında -den, -dan şeklinde, üçüncü örnekte bağlaç olan ki anlamında ve dördüncü örnekte zarf şeklinde kullanılmıştır. Ki sözcüğünün Farsçadaki kullanımlarından sonra dilimizde nasıl kullanıldığını inceleyelim.

“Ki: zam. kim, men, kiş, kūdām; bağ. kim, en, enne, ennehu, tā, tā ki, zira, çünkü.

Kim: zam. kimesne, bir kimesne, bir, ba’zı, kesi, ki; bağl. ki, enne”. (Tulum, 2011: 1047, 1049)

‘-ki’: isim soyundan kelimelere getirilerek o ismin kimle, neyle ilişkili olduğunu belirtir ve eklendiği ismi sıfat ve zamir durumuna getirir, ilgi eki: Benim giysim kırmızı ya seninki? Evdeki, odadaki.

ki: bağ. Anlam bakımından birbirleriyle ilgili cümleleri birbirine bağlar: Uzun değneklerine dayanmış çobanlar iddia ederler ki memba sularının her biri bir ayrı derde devadır.” (Parlatır, 1998: 1320)

Daha önce belirttiğimiz gibi; ki ve kim sözcükleri alıntı olabileceği gibi Türkçe kökenli bir kelime de olabilir. Bağlaç olarak kullanılan ki’nin Farsçadan geçtiği yönündeki görüşler yoğunluktadır, zamir olan ‘kim’in ise Türkçe olup zamanla farklı anlamlar kazandığı söylenebilir.

“Ol yiğit çünkim taam yimege turdı, gördi kim Melik Danişmend’ün taamı yokdur ki yiye.” (Demir, 2004: 69)

Ki sözcüğü verdiğimiz tanımlardan ve örneklerden anlaşılacağı üzere bağlaç olan ve cümleleri bağlama görevinde kullanılan ‘ki’li cümleleri ayrı bir başlık altında değerlendirmek yerine bağlaçlarla kurulan cümleleri ifade eden Bağlı cümle başlığı altında değerlendirmek yerinde olur. Leyla Karahan da Türkçede Söz Dizimi eserinde: “Ki bağlama edatı cümleler arasında bağlantıyı sağlayan edatların en işlek olanlarından biridir.” (Karahan, 2017: 83)

Cümle türlerinden birleşik cümle alt başlığı altında yer alan ve genel kabul gören konulardan biri de fiilimsilerle kurulan, girişik birleşik cümle diye adlandırılan cümlelerdir.

“Fiilimsi is. gr. olumsuzu yapılan ve tümleç olabilen mastar, sıfat-fiil, zarf-fiil gibi türleri bulunan fiilden türemiş şekillere verilen ad, eylemsi.” (Parlatır,1998: 785)

“Aydınlanmak, doğan güneşin karşısında beklerken gözleri kapatmamaktır.” Bu cümleyi tahlil edersek ve fiilimsileri ayrı birer cümle olarak ele alırsak sorunlarla karşılaşırız. Fiilimsiler yargı bildirmediği için ögeler ile ilgili sorulara cevap veremez.

“Söz dizimi fiile dayalı sıfat-fiil, isim-fiil ve zarf-fiil gruplarında fiilin anlamı cümlede olduğu gibi özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Ancak bu gruplar yargı bildirmediikleri için cümle değildir.” (Karahan, 2017: 57)

Fiilimsiler de şartlı cümleler gibi yardımcı cümle olarak kabul edilmekte ve asıl cümleyi tamamladığı düşünülmektedir ama aslında fiilimsiler cümlelerin bir ögesidir ve basit cümle olarak ele alınmalıdır.

“Yoksulun gönül ahının yaptığıı yakıcı ateş nazar otuna yapmaz.”

“Geçmiş günler geri dönmez, uyumuş fitneyi uyandırmamak gerekir.” (Şahinoğlu, 1997: 240, 242)

Fiilimsilerin tam olarak bir yargı bildirmediği hususunda genel bir yargı yavaş yavaş oluşmaktadır buna binaen biz de bu tarz cümleleri basit cümle olarak ele alacağız.

Giriş bölümünü sonlandırmadan önce bir konuya daha değinmekte fayda var İsmet Cemiloğlu; iç içe birleşik cümlelerin de basit cümle olarak ele alınması gerektiğini belirtmektedir ve şu örnekleri vermektedir.

“Uçağın alana doğru hızla yaklaştığını gördüm cümlesiyle uçak alana doğru hızla yaklaştı, dedi; cümleleri arasındaki tek fark olayın birinci cümlede bizzat yaşandığı halde, ikinci cümlede aynı olayın nakledilmesinden kaynaklanmaktadır.” (Cemiloğlu, 2018: 66)

Cemiloğlu’nun yukarıdaki cümlelerini ele alırsak şöyle diyebiliriz;

1. Cümle:

Yüklem: gördüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: uçağın alana doğru hızla yaklaştığını

2. Cümle:

2. a.

Yüklem: dedi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: uçak alana hızla yaklaştı

2. b.

Yüklem: yaklaştı

Özne: uçak

Dolaylı Tümleç: alana doğru

Zarf Tümleci: hızla

Bu tahlilde görüldüğü gibi iki cümle arasında hem ögeler konusunda hem de cümle çeşidi bakımından farklılıklar olup iki ayrı anlam içermektedir. İç içe birleşik cümlelerde yer alan ögeler ve cümleler birbiriyle bağlantılı olduğundan bunları birleşik cümle olarak almak daha doğru olacak kanaatindeyiz.

Yukarıda söylenenler ışığında yapısına göre cümleleri iki alt başlık altında ele almanın daha net ve anlaşılır olacağı fikrindeyiz bunlar basit ve birleşik cümle, cümlede bir yargı varsa basit cümle; cümlede birden fazla yargı varsa birleşik cümledir.

Çalışmanın Amacı

Dil bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyüğü bir varlıktır. O

gerek insan, gerek toplum, gerekse insan ve toplumdan ayrı düşünölemeyecek olan bilim, sanat, teknik gibi bütün alanlarla ilgili bulunan, aynı zamanda onları oluşturan bir kurumdur. (Aksan, 2007: 11)

Söz dizimi terimi iki ayrı kavramı birden göstermektedir: Birincisi, bir tümce içerisindeki sözcüklerin belli bir sıraya göre art arda dizilmeleri olgusu; ikincisi ise bu dizilme olgusu üzerine yapılan dilsel çalışmaların tümü. (Başkan, 1980: 124)

Söz dizimi bir dil için vazgeçilmez bir unsurdur bir nevi vücudun iskelet yapısını oluşturmaktadır ve söz dizimi genelde değişime en fazla direnen yapıdır. Yaklaşık yedi yüz yıl önce yazılan bir eseri söz dizimsel olarak inceleyerek dilimizin o dönemden bu döneme nasıl bir yapı arz ettiğı ve değişim çizgisi tespit edilebilir. Bu çalışmanın amacı da buna küçük bir katkı sağlayabilmektir.

Çalışmanın Önemi

Eski zamanlardan beri dilin söz dizimi yani sözcüklerin yan yana dizilmesi bu dizilmenin sırası ve birbirleriyle ilişkileri önemli bir konu olmuştur.

Günümüzde söz dilimi özellikle Noam Chomsky ile daha bir önem kazanmıştır. 1957 yılında yayımlanan Dizim bilgisel Yapılar (Syntactic Structures) adlı kitabı ile dil çalışmalarına yeni bir yön vermiştir.

Yapısal dilbilim dili bir dizge olarak kabul ettiğı için bu dizgeyi oluşturan kelime ve kelime grupları ve bunların birbirleriyle kurdukları bağ dilbilimcilerin üzerinde durdukları bir konu olmuştur.

Günümüzde önem kazanan söz dizimi çalışmalarını yedi yüz yıl önceki eserde çalışmak dilimize büyük bir katkı sağlayacaktır.

Çalışmanın Yöntemi

Çalışmamızın başlangıcında Ahmet Fakih' in hayatı, eserleri ve döneminin özellikleri hakkında yazılmış eserleri gözden geçirdik. Kaynaklar doğrultusunda bir eserin yazıldığı tarihi dönem ve koşullar esere etki etmektedir.

Yazılan bir eser kendi döneminin zihniyet yapısını, dilini ve kültürünü ayrıntılı bir şekilde bize sunmaktadır.

Çalışmamız söz dizimi olduğu için geçmişte ve günümüzde bu konu ile ilgili yapılan çalışmaları gözden geçirdik ve çalışmamıza kaynak olacak eserleri belirledik daha sonra söz dizimi ile ilgili vereceğimiz bilgilerde hangi eserleri seçtiğimizi ve hangi yöntemi kararlaştırdığımızı belirledik. Bu çalışmaların da katkısıyla nasıl bir yöntem kullanacağımıza karar verdik ve bunu giriş bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıkladık.

1. TÜRKÇEDE SÖZ DİZİMİ

Yan yana dizilen kelimeler, ya yargı bildirerek cümleyi, ya da varlık, kavram ve hareketleri karşılayarak kelime gruplarını meydana getirir. Bu diziliş, belirli kurallara dayalı bir diziliştir. Kurallar dillere göre farklılıklar gösterse de diller arasında söz dizimi yapıları bakımından bazı ortaklıklar ve benzerlikler bulunabilir. Bunların oranı, o diller arasındaki köken ilişkilerinin derecesine göre değişmektedir. Hatta aralarında hiç ilişki olmadığı kabul edilen diller arasında bile bir takım evrensel ortaklıklar görülebilir. Bütün bunlara rağmen her dil az veya çok farklı bir söz dizimi yapısına sahiptir. (Karahana, 2017: 9)

Söz dizimi, yargı ifade eden cümleler ile bu cümleleri çeşitli anlamlarda tamamlayan söz ve söz gruplarıyla ilgilenen; bu cümle ve cümleyi oluşturan unsurları yapı, işlev, anlam, konum vb. yönlerden inceleyen bilim dalıdır.

Söz diziminde konumuzla ilgili olan kısımlar; cümle, cümlelerin öğeleri ve cümle çeşitleridir.

1. 1. Cümle

Bir düşünceyi, bir duyguyu, bir durumu, yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime grubuna cümle denir; cümle, dilin en küçük birimidir. Duygular, düşünceler, olaylar ve durumlar, cümle veya cümlelerden meydana gelen dil kümeleriyle oluşturulur.

Cümlede yargı bildiren öge yüklemidir, cümle yüklem üzerine kurulur bu öge, ihtiyaca göre başka ögelerle desteklenir.

Yüklemin anlamı, ‘özne, nesne, dolaylı tümleç ve zarf tümleci’ adlı ögelerle tamamlanır. Yüklem, cümlenin sonunda bulunur. Belirtisiz nesne ve bazı zarflar, yüklemin yanında yer alır. Diğer ögelerin yeri değişkendir, çoğunlukla vurgulanmak istenen öge, yüklemin yanında yer alır.

1. 2. Cümlenin Ögeleri

Cümlenin yapısında öncelikle yüklem bulunur daha sonra ise yüklemi çeşitli görevlerde tamamlayan ögeler yer alır. Bir cümle tüm unsurları ile bütündür bazen tek bir ögeden oluşan cümle çoğu zaman çeşitli ögelerden meydana gelir.

Cümlenin yargı bildiren kelime veya kelime gruplarından oluştuğunu söylemiştik, cümleyi oluşturan bu unsurlar karşı tarafa merakımızı tam, eksiksiz, anlaşılır ve net bir şekilde ulaştırmamıza yardımcı olur.

Dünyadaki tüm canlıların bir iletişim sistemi vardır. Biz insanların iletişim sistemi de dildir, dil havayı kullanarak cümleler oluşturarak karşı tarafa iletmek istediğimiz her türlü istek, arzu, bilgi, ihtiyaç vb. yargıları ulaştırır.

Dil karşı tarafa iletmek istediği şeyi ögeler sayesinde yapar, bu ögeler yüklem, özne, nesne, dolaylı tümleç ve zarf tümlecidir. Bu tanımlamalardan sonra alt başlıklar altında kısaca ögelere değinelim.

1. 2. 1. Yüklem

“Yüklem (predicate), adından da anlaşılacağı gibi, tümce içinde kip ve kişi ekleri alan, yani çekimlenmiş eylemdir. Kişileri ve kipleri belirtebilen yüklem, tek başına bir tümce oluşturabilecek yeterlidir. Tek bir yüklem içinde yargı, zaman, kişi, ögeleri bulunur.” (Eker, 2005: 452)

Cümlede yargıyı üzerinde taşıyan öge, yüklemidir. Bir söz dizisi içindeki yüklem sayısı, cümle sayısını gösterir. Yüklem diğer ögelerin merkezinde bulunan ve diğer ögeler ile cümleyi oluşturan temel unsurdur.

1. 2. 2. Özne

“Cümlede yapanı veya olanı karşılayan öge, öznedir. Özne yüklem gösterdiği kılışı, oluşu ve durumu üzerine alır. Geçişsiz-edilgen fiillerle kurulan cümlelerde özne bulunmaz; gereklilik kipinin teklik 3. şahsının bazı kullanışlarında ve aynı işlevdeki mAk lāzım, gerek kalıplı cümlelerde de özne bulunmaz. Yüklemi birleşik fiil olan bazı cümlelerde özne, yüklem içinde yer alır. Özneli yüklem, yüklem ve öznenin anlamca kaynaşmasından, deyimleşmesinden meydana gelmiştir. Hitap unsurları, yükleme bağlanmadıkları için özne değil cümle dışı ögedir.” (Karahana, 2017: 18-21)

1. 2. 3. Nesne

Cümlede yüklem bildirdiği, öznenin yaptığı işten etkilenen öge nesnedir. Nesne, sadece yüklemi geçişli fiil olan cümlelerde bulunur.

Yükleme hâli eki taşımayan nesneler belirtisiz nesnedir: yükleme hâli eki taşıyan nesneler ise belirtili nesnedir.

1. 2. 4. Dolaylı Tümleç

Cümlede yönelme, bulunma ve uzaklaşma bildirerek yüklemi tamamlayan öge, dolaylı tümleçtir. Yönelme, bulunma ve uzaklaşma hâli ekli; tarz, zaman, miktar zarfları, dolaylı tümleç değildir.

Dolaylı Tümleç ismin bulunma, ayrılma, yaklaşma hâli eklerinden birini alırlar.

1. 2. 5. Zarf Tümleci

“Zarf Tümleci tümcede yüklem anlamını zaman, tarz, ölçü, yer, yön vb. bakımlardan daha belirgin duruma getiren, sınırlayan sözcük veya sözcük gruplarından oluşan tümleçlerdir.”(Korkmaz, 1992: 179)

İsmin hâli eklerinden birini alıp yer yön bildirmeyen, tarz, zaman, şekil, nicelik bildiren sözcük veya söz grubu zarf olur.

1. 2. 6. Cümle Dışı Ögeler

“Cümlelerin herhangi bir yerinde bulunan, ancak kuruluşuna katılmayan ve dolaylı olarak cümlelerin anlamına yardımcı olan öğelerdir. Cümle dışı ögeler, özne, nesne, dolaylı tümleç ve zarf tümleci gibi yüklem tamamlayıcısı değildirler. Bu ögeler, yüklem tamamlayıcısı olan öğelerin aksine açıklama, pekiştirme vb. işlevlerle cümleye yardım eder ve cümleleri çeşitli anlam ilişkileri çerçevesinde birbirine bağlarlar. ” (Karahan, 2017: 36)

1. 3. Cümle Çeşitleri

1. 3. 1. Yapılarına Göre Cümleler

1. 3. 1. 1. Basit Cümle

Kuruluşunda tek yüklem bulunan, tek yargı bildiren cümledir. Basit cümlede tek bir yargı bulunur; bu yargıyı sonuca bağlayan tek yüklem vardır. Bu yüklem, ya çekimli bir fiil ya da ek-fiil almış isim veya isim gibi kullanılan sözcük grubu olur. Yapısı sade ve açıktır, anlaşılması kolaydır.

1. 3. 1. 2. Birleşik Cümle

1. 3. 1. 2. 1. İç İç Birleşik Cümle

“Bu bir cümleinin başka bir cümleinin içine girmesi ile meydana gelen birleşik cümledir. Bu birleşik cümlede başka bir cümleinin bir unsuru veya cümle içinde bir isim unsuru durumunda bulunur. Bu tip birleşik cümle de- fiili ile nakillerde çok kullanılır ve cümle unsuru şekline geçen cümlede fiilin nesnesi durumunda bulunur. Nakil durumu olmayanlarda ise bir cümle bir isim unsuru gibi kullanılmakta ve bir edatla edat grubu teşkil etmektedir.” (Ergin, 2008: 406)

1. 3. 1. 2. 2. Sıralı Cümle

“Arka arkaya sıralanmış cümlelerden oluşur. Her cümle kendi başına bir yargı bildirmekle birlikte, öteki cümlelerde aralarında bir anlam ilişkisi vardır. Birbirlerine sıralama bağlacı, virgül ya da noktalı virgülle bağlanır. Cümleler arasında temel cümle, yardımcı cümle ilgisi değil, art arda olma, eş zamanda olma veya karşılaştırma-denkleştirme ilgisi vardır. Bu cümleler; bağımlı sıralı cümle ve bağımsız sıralı cümle olmak üzere ikiye ayrılır.” (Özkan-Sevinçli, 2017: 209)

1. 3. 1. 2. 2. 1. Bağımlı Sıralı Cümle

Anlam ve öğelerinin ortak olmaları yönünden birbirine bağlı olan cümlelere bağımlı Sıralı cümle denir. Bu cümleler, yalnız başlarına kullanıldıklarında da belirli bir anlama sahiptirler.

1. 3. 1. 2. 2. 2. Bağımsız Sıralı Cümle

Bu cümleler arasında öğeler bakımından ortaklık yoktur. Ortaklık, anlatılan konunun cümleler arasındaki anlam birlikteliğidir. Bu cümleler yalnız başlarına kullanıldıklarında anlamı olan ve bir araya gelince de aralarında anlam ilişkisi bulunan fakat cümlelerin öğelerinden hiçbirinin ortak olmadığı (özne, nesne, zarf, dolaylı tümleş, yüklem) bulunmayan cümlelerdir.

1. 3. 1. 2. 3. Bağlı Cümle

Aralarında aralarında anlam ilgisi bulunan veya sezilen basit ya da birleşik cümlelerin; fakat, ama, ki, ise, çünkü vb. bağlaçlarıyla birbirlerine bağlanarak oluşturdukları cümlelere bağlı cümle denir.

1. 3. 1. 2. 4. Ara Sözlü Cümle

Cümlenin içinde geçen cümlenin herhangi bir ögesi hakkında açıklama yapan ve cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı değişmeyen ara sözlü cümlelerdir. Bu ara sözler bir yargı bildirmektedir ve bu ara sözler daha çok ilgili oldukları ögeyi açıklarlar, ara sözler kısa olursa iki virgül uzun olursa iki kısa çizgi ile ayrılırlar.

1. 3. 1. 2. 5. Eksiltili Cümle

Cümle farklı öğelerden meydana gelen ve yargı bildiren yapılardır. Bazen bu öğelerden biri kullanılmaz hatta yargıyı üzerinde taşıyan yüklem bile kullanılmamış olabilir fakat kullanılmayan yargılı sözcük veya öge cümlenin bütününde kendini hissettiriyorsa böyle cümlelere eksiltili cümle diyoruz. Bu tarz cümlelerin eksik olan ögesini ya kendinden önce gelen cümleden ya da kendinden sonra gelen cümleden anlıyoruz yani bu yapılar birleşik cümlelerdir.

2. AHMED FAKİH HAYATI VE ESERLERİ

2. 1. Ahmed Fakih

Anadolu'da Türkçe şiirler yazmış olan şairlerin en eskilerinden biri olan Ahmed Fakih 13. Yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Kaynaklarda onunla ilgili olarak verilen bilgiler daha çok menkıbeye dayanmaktadır.

Ahmed Fakih ile ilgili etraflı bilgiyi Fuat Köprülü vermiştir. Cāmi‘u’n- nezā‘ir’de (yazılışı 918/1512) bulunan “Çarh-nāme-i Ahmed Fakih der Bīvefāi- i Rüzgār” başlıklı manzume ilk önce Fuat Köprülü’nün dikkatini çekmiş, yazarı hakkında bulduğu bilgilerle birlikte Çarh-nāme’yi yayımlamıştır. (Köprülü, 1926: 20-38)

Köprülü’nün verdiği bilgiler Eflākī’nin Menākıbu’l-‘ārifīn’i (yazılışı:754/1358), Muhyiddin’in Hızır-nāme’si(yazılışı:880/1475) ile Bektaşî Vilāyetnamelerine dayanmaktadır. Köprülü’den önce, Konya’daki türbesinden söz edilmiştir. (Hamdizade, 1914: 3)

Menākıbü’l- ‘ārifīn’de saf yürekli bir Türk olduğu belirtilen Ahmed Fakih’in kendi menākıb- nāmesinde Horasan’dan geldiği yazılıdır. Medrese eğitimi gördüğü, tasavvufu ve İran edebiyatını bildiği anlaşılmaktadır. Fıkıh okuduğu için kendisine “fakih” denmiştir. Ahmed Fakih’in Konya’daki türbesinin üzerinde ölüm tarihi 618/1221’dir. Bu taş Fakih’in mezar taşı olup sonradan türbesinin üzerine konmuştur. (Önder, 1971: 99), Bu ölüm tarihi Eflākī’nin Menākıbü’l-‘ārifīn’de verdiği ölüm tarihi ile aynıdır. (Gölpınarlı, 1943: 662)

Mevlana’nın babası Bahauddin Veleddin’in Konya’ya 626/1228’de gelmiş olduğu ve 628/1230’da Konya’da öldüğü bilindiğine göre Menākıbu’l-‘ārifīn’deki bilgilerle ölüm tarihi arasında çelişki vardır. Fakih’in türbesinin üzerindeki tarihin Menākıbu’l-‘ārifīn’den alınarak sonradan yazılmış olduğu düşünülebilir. Başvekālet Arşivi’ndeki 881/1476 tarihli Karaman defterinde bulunan şairin 650/1252 ölüm tarihi de Eflākī’nin verdiği bilgiler bağdaşmaktadır. (Tekindağ 1966: 12)

Menākıbu’l-‘ārifīn’den anlaşıldığına göre, Ahmed Fakih’in anısı Mevleviler arasında yaşamıştır. Kendisine “Kutbü’ş-şark ve’l-ğarb” “kutbü’l-budalā”, “kıdvetü’l-abdāl” gibi adlar verilen Ahmed Fakih’in ünlü bir eren olduğu kabul edilmiştir. Kerametleri Bektaşî vilāyet-namelerine girmiş, yaygın bir ün kazanmıştır.(Mazıoğlu, 1974: 8)

2. 2. Ahmed Fakih’in Eserleri

2. 2. 1. Çarh-nāme

Cāmi'ü'n- nezā'ir'in 289-291. yaprakları arasında bulunan bu manzume 88 beyittir. Çarh-nāme kaside biçiminde, aruzun hezec bahrinin mefā'ilün/faū'lün vezniyle yazılmıştır. Köprülü 88. beyitten sonra gelen yaprakta Halīlī'nin bir gazelinin son beytinin bulunmasından aradan bir yaprağın kopmuş olduğuna, Çarh-nāme'nin tamamının 100 beyit olması gerektiğine işaret etmiştir. Nitekim son beyitten şairin sözlerini bitirmediği anlaşılmaktadır. Sadece manzumenin başlığında yazılı olan şairin adı da kopmuş olan bu son beyitlerde yazılı olmalıdır. (Mazıoğlu, 1974: 11)

Çarh-nāme de bilindiği üzere din ve tasavvuf konusunda yazılmış öğretici bir yapıt olup Ahmed Fakih dünyanın geçiciliğinden, kıyamet gününün dehşet ve korkusundan söz ederek o güne şimdiden hazırlanmak gerektiğini söyler. Bu eser 13. Yüzyılın neredeyse bütün eserlerinde olduğu gibi din ve tasavvuf konusuyla ilgili yazılmış Eski Anadolu Türkçesi metinlerindendir.

2. 2. 2. Kitābu Evsāfi Mesācidi'ş- Şerife

Ahmed Fakih'in bu eseri Çarh-nāme'den daha büyük olup, başlı başına bir kitaptır. Bu eserin yazması Biritish Museum Doğu Kitapları Bölümü'ndedir. Rutubetten bazı yaprakların sol alt köşelerindeki yazılar silinmiş olduğundan okunamamaktadır. Yazmanın içerisinde iki kitap vardır; ilki Fakih'in bu eseridir, ikincisi değişik kağıda değişik yazı ile yazılmış, "Kitābu Beyti'l-Makdis ve'l-Halīl adlı daha sonraya ait bir eserdir. Ahmed Fakih'in eseri 1-21. Yapraklardadır. Harekeli nesihle yazılmış olup, kopya tarihi yoktur. Kitabın adı 1b'de, yazılı ilk yaprağın başındadır. Yazmanın imla özelliğinden en geç 15. yüzyıl başlarında yazılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Yazmada ilk yapraktan sonra 9. Beyitle 10. beyit arasında bazı yaprakların kopmuş olduğu anlaşıyor. Nitekim 1b'deki beyitlerin anlamı ile 1a'daki beyitler arasında konu bakımından bir bağlantı yoktur. Buna göre elimizdeki yazmada 339 beyit olan eserin beyit sayısının daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. Hac ziyaretinin anlatımı 17a da tamamlanmıştır. Şairin Kudüs şehri için yazmış olduğu dört övgü eserin sonuna

eklenmiştir. Ancak, müstensih dördüncü övgüye yarım bırakmıştır. Yazmada bütünü ile Ahmed Fakih'e ait olan 389 beyit ve bir mısra bulunmaktadır. Eser mesnevi biçimindedir. 30-37 ile 79-85 arasındaki beyitlerin kafiye örgüsü gazel-kaside düzenindedir. Ahmed Fakih bu eserini de Çarh-nāme'nin ölçüsüyle yazmıştır. (Mazıoğlu, 1974: 13)

Bu eser bazı arkadaşlarıyla hacca giden Ahmed Fakih'n bu hac yolculuğunda gezip gördüğü yerleri ayrıntılı bir şekilde yazmasıyla oluşmuştur. Eskiden hac güzergahı Anadolu'dan Şam Kudüs yoluyla Hicaz'a doğruydu ve yolculuk hayvanlarla yapıldığı için aylarca sürmekteydi. Ahmed Fakih gezdiği gördüğü yerleri en ince ayrıntısına kadar anlatmıştır. Ahmed Fakih o dönem yaygın olduğu üzere tasavvuf akımına bağlı bir sofidir. Gezdiği kutsal beldelerde deyim yerindeyse kendinden geçmiş kutsal mekanları merdiveninden penceresine adımlayarak ölçmüştür. Şiirlerini tasavvufi bir şekilde yazmış ve ahiret için öğütler vermiştir.

Ahmed Fakih çağının iyi bir bilginidir. İslamı ve İslam kültürünü iyi bilmektedir ayrıca Farsçaya hakimdir. Bu eserde konu gereği birçok Arapça Farsça sözcük geçmektedir. Eski Anadolu Türkçesinin yeni yeni oluşmaya başladığı bu asırda böyle hacimli bir eser vermek çok önemlidir, eser sonraları istinsah edilse de dil özellikleri Eski Anadolu Türkçesi'ni yansıtmaktadır. Bu eser Anadolu'nun toplumsal yapısına ışık tutmaktadır.

İNCELEME

1. Beyit

Ḥuzāvendā şükür olsun ṭapuña

Ki niyyet dutmışam varam ḵapuña 1b- 1

1. Cümle: Ḥuzāvendā şükür olsun ṭapuña ki niyyet dutmışam varam ḵapuña.

1. Cümlenin Öğeleri:

1. 1. a.

Yüklem: şükür olsun

Dolaylı Tümleç: ṭapuña

Cümle Dışı Unsur: Ḥuzāvendā

1. 1. b.

Yüklem: niyyet dutmışam

Gizli Özne: ben

Cümle Dışı Unsur: ki

1. 1. c.

Yüklem: varam

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: ḵapuña

1. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

2. Beyit

Dilerem Һazretüñden sağlık ola 1b- 2

Ki tākāt getüri bilem bu yola

2. Cümle: Dilerem Һazretüñden sağlık ola ki tākāt getüri bilem bu yola.

2. 1. Cümlenin Öğeleri:

2. 1. a.

Yüklem: dilerem

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: Һazretüñden sağlık ola ki tākāt getüri bilem bu yola

2. 1. b.

Yüklem: sağlık ola

Dolaylı Tümleç: Һazretüñden

2. 1. c.

Yüklem: tākāt getüri bilem

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: bu yola

Cümle Dışı Unsur: ki

2. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

2. 2. b. c.

Bağlı cümle

2. 2.

İç içe birleşik cümle

3. Beyit

Yüzüm sürem senün görklü evüne

Yürüyem ıssı kıumlarda sevüne 1b- 3

3. Cümle: Yüzüm sürem senün görklü evüne, yürüyem ıssı kıumlarda sevüne.

3. 1. Cümlenin Öğeleri:

3. 1. a.

Yüklem: sürem

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: yüzüm

Dolaylı Tümleç: senün görklü evüne

3. 1. b.

Yüklem: yürüyem

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: ıssı kıumlarda

Zarf Tümleci: sevüne

3. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

4. Beyit

Žaʿīfem līki kuvvet senden olsun

Bu huccāc sağ selāmet girü dönsün 1b- 4

4. Cümle: Žaʿīfem līki kuvvet senden olsun, bu huccāc sađ selāmet girü dönsün.

4. 1. Cümlenin Öğeleri:

4. 1. a.

Yüklem: Žaʿīfem

Gizli Özne: ben

4. 1. b.

Yüklem: kuvvet olsun

Dolaylı Tümleç: senden

Cümle Dışı Unsur: līki

4. 1. c.

Yüklem: dönsün

Özne: bu huccāc

Zarf Tümleci: girü

Zarf Tümleci: sağ selāmet

4. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

4. 2. a. b.

Bağlı cümle

4. 2. Bağımsız sıralı cümle

5. Beyit

Gönüldüm ölüsem dönüşüm yok

Tapuña şükr iderüm aç eger (tok) 1b- 5

5. Cümle: Gönüldüm ölüsem dönüşüm yok, tapuña, şükr iderüm aç eger (tok).

5. 1. Cümlenin Öğeleri:

5. 1. a.

Yüklem: gönüldüm

Gizli Özne: ben

5. 1. b.

Yüklem: yok

Özne: dönüşüm

Zarf Tümleci: ölüsem

5. 1. c.

Yüklem: şükr iderüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: tapuña

Zarf Tümleci: aç eger (tok)

5. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

6. Beyit

Günāhlarum benüm ħadden aşupdur

Deñizlerden biter olup taşupdur 1b- 6

6. Cümle: Günāhlarum benüm ħadden aşupdur, deñizlerden biter olup taşupdur.

6. 1. Cümlenin Öğeleri:

6.1. a.

Yüklem: aşupdur

Özne: günāhlarum benüm

Dolaylı Tümleç: ħadden

6.1. b.

Yüklem: taşupdur

Özne: günāhlarum benüm

Zarf Tümleci: deñizlerden biter olup

6. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

7. Beyit

Za'îf kullar günāhı işler olur

Ḳavi Allah anı bağışlar olur 1b- 7

7. Cümle: Za'îf kullar günāhı işler olur, Ḳavi Allah anı bağışlar olur.

7.1. Cümlenin Öğeleri:

7.1. a.

Yüklem: işler olur

Özne: za'îf kullar

Belirtili Nesne: günâhı

7.1.b.

Yüklem: bağışlar olur

Özne: Kavi Allah

Belirtili Nesne: anı

7.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

8. Beyit

Muhammed hürmetiyçün ey Huzâyâ

Ebübekr u Ömer O'sman A'î..... 1b- 8

8.Cümle: Muhammed hürmetiyçün ey Huzâyâ Ebübekr u Ömer O'sman A'î.

8. 1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: Muhammed hürmetiyçün(dür)

Gizli Özne: Ebübekr u Ömer O'sman A'î

Cümle Dışı Unsur: Ey Huzâyâ

8. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

9. Beyit

Resûlul'lah dururken ħalvetinde

Ĥaber virür aña Cebrâ'il anda 2a- 9

9. Cümle: Resûlul'lah dururken ħalvetinde, ĥaber virür aña Cebrâ'il anda.

9. 1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: ĥaber virür

Özne: Cebrâ'il

Dolaylı Tümleç: aña

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: Resûlul'lah dururken ħalvetinde

9. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

10. Beyit

Ki göç bundan iriş şehr-î Medīne

Ki ol yigdür dürişmek anda dīne 2a- 10

10. Cümle: Ki göç bundan iriş şehr-î Medīne ki ol yigdür dürişmek anda dīne.

10.1. Cümlenin Öğeleri:

10.1. a.

Yüklem: iriş(dür)

Özne: göç

Dolaylı Tümleç: bundan

Dolaylı Tümleç: şeh̄r-ī Medīne(ye)

Cümle Dışı Unsur: ki

10.1.b.

Yüklem: ol yigdür

Özne: dürişmek

Dolaylı Tümleç: anda

Dolaylı Tümleç: dīne

Cümle Dışı Unsur: ki

10.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

11. Beyit

Resūl daęı Ebubekrūñ evine

Varup dise gerekdür kim sevine 2a- 11

11. Cümle: Resūl daęı Ebubekrūñ evine varup dise gerekdür kim sevine.

11. 1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dise gerekdür

Özne: resūl

Belirtisiz Nesne: kim sevine

Zarf Tümleci: Ebubekrũ evine varup

Zarf Tümleci: dağı

11.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

12. Beyit

Şu karşığı dıvãrdan bir kara taş

Resũle söylemişdür kaldurup baş 2a- 12

12. Cümle: Şu karşığı dıvãrdan bir kara taş, Resũle söylemişdür kaldurup baş.

12.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: söylemişdür

Özne:Şu karşığı dıvãrdan bir kara taş

Dolaylı Tümleç: Resũle

Zarf Tümleci: kaldurup baş

12. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

13. Beyit

Ebũbekr' ũ evine durdı vardı

Çağırıp ev dıvãrına el urdı 2a- 13

13. Cümle: Ebübekr' üñ evine durdı vardı, çağırıp ev dīvārına el urdı.

13. 1. Cümlenin Öğeleri:

13.1. a.

Yüklem: durdı

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Ebübekr' üñ evine

13.1.b.

Yüklem: vardı

Gizli Özne: o

13.1.c.

Yüklem: el urdı

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: ev dīvārına

Zarf Tümleci: çağırıp

13.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

14. Beyit

Ebübekr evde degül diyü söyler

Resūlu'llah Bubekri anda şoylar

2a- 14

14. Cümle: Ebübekr evde degül diyü söyler, Resūlu'llah Bubekri anda şoylar

14.1. Cümlelerin Öğeleri:

14.1. a.

Yüklem: söyler

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne : Ebübekr evde degül diyü

14.1.b.

Yüklem: soylar

Özne: Resûlu'llah

Belirtili Nesne: Bubecri

Dolaylı Tümleç: anda

14. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

15.Beyit

Bulışuban danışurlar o gice

Medīneye ʿazm iderler i hōca 2a- 15

15.Cümle: Bulışuban danışurlar o gice Medīneye ʿazm iderler i hōca.

15. 1. Cümlelerin Öğeleri:

15.1.a.

Yüklem: danışurlar

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: buluşuban

Zarf Tümleci: o gice

15.1.b.

Yüklem: °azm iderler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: Medine' ye

Zarf Tümleci: o gice

Cümle Dışı Unsur: i hōca

15.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

16.Beyit

Harem içinde kıluban namāzı

İderler anda Hakkā çok niyāzı 2a- 16

16. Cümle: Harem içinde kıluban namāzı, iderler anda Hakkā çok niyāzı.

16.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: niyāzı iderler

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: Harem içinde kıluban namāzı

Zarf Tümleci: çok

Dolaylı Tümleç: anda

Dolaylı Tümleç: Hâkka

16.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

17. Beyit

Medīne yolunı dutup giderler

Hâkka ol demde çok şükür iderler 2a- 17

17. Cümle: Medīne yolunı dutup giderler, Hâkka ol demde çok şükür iderler.

17. 1. Cümlenin Öğeleri:

17.1.a.

Yüklem: giderler

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: Medīne yolunı dutup

17.1.b.

Yüklem: şükür iderler

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: ol demde

Zarf Tümleci: çok

Dolaylı Tümleç: Hâkka

17. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

18. Beyit

Çu Ka'beden bular hicret iderler

Medinede varuban..... 2a- 18

18. Cümle: Çu Ka'beden bular hicret iderler.

18. 1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: hicret iderler

Özne: bular

Dolaylı Tümleç: Ka'beden

Cümle Dışı Unsur: çu

18. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

19. Beyit

Çu şabr ile bulunur derde çäre

..... 2a- 19

19. Cümle: Çu şabr ile bulunur derde çäre.

19. 1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: bulunur

Özne: çäre

Dolaylı Tümleç: derde

Zarf Tümleci: şabr ile

Cümle Dışı Unsur: çu

19. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

20. Beyit

Kazāya şabr idegör iy müsülmān

Ki ʿarş gölgesi ola saña sayvān 2b- 20

20. Cümle: Kazāya şabr idegör iy müsülmān ki ʿarş gölgesi ola saña sayvān.

20. 1. Cümlenin Öğeleri:

20.1.a.

Yüklem: şabr idegör

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: kazāya

Cümle Dışı Unsur: iy müsülmān

20.1.b.

Yüklem: ola

Özne: ʿarş gölgesi

Belirtisiz Nesne: sayvān

Dolaylı Tümleç: saña

Cümle Dışı Unsur: ki

20. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

21. Beyit

Çu Mekkenen göçüben yola düşdük

Biz on günde Medīneye irüşdük 2b- 21

21. Cümle: Çu Mekkenen göçüben yola düşdük, biz on günde Medīneye irüşdük.

21.1. Cümlelerin Ögeleri:

21.1.a.

Yüklem: yola düşdük

Özne: biz

Zarf Tümleci: Mekkenen göçüben

Cümle Dışı Unsur: çu

21.1.b.

Yüklem: irüşdük

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Medīneye

Zarf Tümleci: on günde

21. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

22. Beyit

Medīne şehri de bir ulu şardur

Ne kim ister olursañ anda vardur 2b- 22

22. Cümle: Medine şehri de bir ulu şardur, ne kim ister olursañ anda vardur.

22. 1. Cümlenin Ögeleri:

22.1.a.

Yüklem: bir ulu şardur

Özne: Medīne şehri

Cümle Dışı Unsur: de

22.1.b.

Yüklem: vardır

Özne: ne kim ister olursañ

Dolaylı Tümleç: anda

22. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

23. Beyit

Bu şehriñ çevre yanı yazılardur

Yapısı nice yıllık yapulardur 2b- 23

23. Cümle: Bu şehriñ çevre yanı yazılardur, yapısı nice yıllık yapulardur.

23. 1. Cümlelerin Öğeleri:

23.1.a.

Yüklem: yazılardur

Özne: bu şehriñ çevre yanı

23.1.b.

Yüklem: nice yıllık yapulardur

Özne: yapısı

23.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

24. Beyit

O şehriñ orta yiri bil Haremdür

İçinde yatan ol şāhib-keremdür 2b- 24

24. Cümle: O şehriñ orta yiri bil Haremdür, içinde yatan ol şāhib-keremdür.

24.1. Cümlelerin Öğeleri:

24.1.a.

Yüklem: Haremdür

Özne: o şehriñ orta yiri

24. 1. b.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: içinde yatan ol şāhib-keremdür

24.1.c.

Yüklem: şāhib-keremdür

Özne: ol içinde yatan

24. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

24. 2. b. c.

İç içe birleşik cümle

24. 2.

Bağımsız sıralı cümle

25. Beyit

Ḥaremüñ vaşfını daḥı işitgil

Gücüñ yiter ise eglenme gitgil 2b- 25

25. Cümle: Ḥaremüñ vaşfını daḥı işitgil, gücüñ yiter ise eglenme gitgil.

25. 1. Cümlelerin Öğeleri:

25.1.a.

Yüklem: işitgil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Haremün vaşfını

Cümle Dışı Unsur: dahı

25.1.b.

Yüklem: eglenme

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: gücün yiter ise

25.1.c.

Yüklem: gitgil

Gizli Özne: sen

25.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

26. Beyit

Kapısı dört durur girgil birinden

Selām virgil Resūlu'llāha andan 2b- 26

26. Cümle: Kapısı dört durur girgil birinden, selām virgil Resūlu'llāha andan.

26. 1. Cümlelerin Öğeleri:

26.1.a.

Yüklem: dört durur

Özne: kapısı

26.1.b.

Yüklem: girgil

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: birinden

26.1.c.

Yüklem: selām virgil

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Resūlu'llāha

Dolaylı Tümleç: andan

26.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

27. Beyit

İki rekʿat namāz kıl it ziyāret

Resūlūñ nūrını gör zī beşāret 2b- 27

27. Cümle: İki rekʿat namāz kıl it ziyāret, Resūlūñ nūrını gör zī beşāret.

27. 1. Cümlenin Öğeleri:

27.1.a.

Yüklem: kıl

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: iki rekʿat namāz

27.1.b.

Yüklem: it ziyāret

Gizli Özne: sen

27.1.c.

Yüklem: gör

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Resūlūñ nūrını

Zarf Tümleci: zī beşāret

27. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

28. Beyit

Çu biz daḥı Resūlu'llāhı gördük

Ḳara yüzümüzi türbeye sürdük 2b- 28

28. Cümle: Çu biz daḥı Resūlu'llāhı gördük, ḳara yüzümüzi türbeye sürdük.

28.1. Cümlenin Ögeleri:

28.1.a.

Yüklem: gördük

Özne: biz

Belirtili Nesne: Resūlu'llāhı

Zarf Tümleci: daḥı

Cümle Dışı Unsur: çu

28.1.b.

Yüklem: sürdük

Özne: biz

Belirtili Nesne: kara yüzümüzi

Dolaylı Tümleç: türbeye

28. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

29. Beyit

Sevinüben didüm el-ḥamdü li'llāh

Ki bize rūzī kıldı bunı Allāh 2b- 29

29. Cümle: Sevinüben didüm el-ḥamdü li'llāh ki bize rūzī kıldı bunı Allāh.

29.1. Cümlenin Ögeleri:

29.1.a.

Yüklem: didüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: el-ḥamdü li'llāh

Zarf Tümleci: sevinüben

29.1.b.

Yüklem: rûzî kıldı

Özne: Allāh

Belirtili Nesne: bunı

Dolaylı Tümleç: bize

Cümle Dışı Unsur: ki

29. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

30. Beyit

Kişinũñ şād olur gönli vü cānı

Ne gözdür göricek ağlamaz anı

3a- 30

30. Cümle: Kişinũñ şād olur gönli vü cānı, ne gözdür göricek ağlamaz anı.

30.1. Cümlenin Ögeleri:

30.1.a.

Yüklem: şād olur

Özne: kişinũñ gönli vü cānı

30.1.b.

Yüklem: ağlamaz

Özne: anı göricek göz

Cümle Dışı Unsur: ne

30. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

31. Beyit

Çu Hâkdur nûrını görgil Resûlûñ

Kim inkâr eyler ise yok imānı 3a- 31

31. Cümle: Çu Hâkdur nûrını görgil Resûlûñ kim inkâr eyler ise yok imānı.

31.1. Cümlenin Ögeleri:

31.1.a.

Yüklem: Hâkdur

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: çu

31.1.b.

Yüklem: görgil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Resûlûñ nûrını

31.1.c.

Yüklem: yok

Özne: imānı

Zarf Tümleci: kim inkâr eyler ise

31. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

32. Beyit

Ebūbekr ile   mer bile yatur

  olupdur anlaru  la iki yanı 3a- 32

32. C  mle: Eb  bekr ile    mer bile yatur,   olupdur anlaru  la iki yanı.

32.1. C  mlenin   geleri

32.1. a.

Y  klem: yatur

  zne: Eb  bekr ile    mer

Zarf T  mleci: bile

32.1.b.

Y  klem:   olupdur

  zne: anlaru  la iki yanı

32. 2. Yapısına G  re C  mle   e  idi:

Ba  ımsız sıralı c  mle

33. Beyit

  ef   at  i olısar   mmetine

  t  sar   mmeti bunca cin  nı 3a- 33

33. C  mle:   ef   at  i olısar   mmetine,   t  sar   mmeti bunca cin  nı.

33.1. Cümlelerin Öğeleri:

Yüklem: tutısar

Özne: ümmeti

Belirtili Nesne: bunca cinānı

Zarf Tümleci: şefā'atçı olısar ümmetine

33. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

34. Beyit

Gümişden yaşı bir mīh dokunmuş

Oracuğdur Ebūbekrūñ nişāñı

3a- 34

34.Cümle: Gümişden yaşı bir mīh dokunmuş, oracuğdur Ebūbekrūñ nişāñı.

34. 1. Cümlelerin Öğeleri:

34.1.a.

Yüklem: dokunmuş

Özne: gümişden yaşı bir mīh

34.1.b.

Yüklem: oracuğdur

Özne: Ebūbekrūñ nişāñı

34.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

35. Beyit

Kimesneye vefā itmez bu dünyā

Ḳıyās itgil bulardan sen var anı 3a- 35

35. Cümle: Kimesneye vefā itmez bu dünyā, ḳıyās itgil bulardan sen var anı.

35. 1. Cümlenin Öğeleri:

35. 1.a.

Yüklem: vefā itmez

Özne: bu dünyā

Dolaylı Tümleç: kimesneye

35.1.b.

Yüklem: var ḳıyās itgil

Özne: sen

Belirtili Nesne: anı

Dolaylı Tümleç: bulardan

35. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

36. Beyit

Dükeli enbiyā vü ḥāş şaḥābe

Zemīne girdi terk itdi zamānı 3a- 36

36. Cümle: Dükeli enbiyā vü hāş şaḥābe, zemīne girdi terk itdi zamānı.

36. 1. Cümlenin Öğeleri:

36.1.a.

Yüklem: girdi

Özne: dükeli enbiyā vü hāş şaḥābe

Dolaylı Tümleç: zemīne

36. 1. b.

Yüklem: terk itdi

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: zamānı

36. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

37. Beyit

Şalavat vir Resūlu'llāha Aḥmed

Uzatma қаşr eyle sen divānı 3a- 37

37. Cümle: Şalavat vir Resūlu'llāha Aḥmed, uzatma, қаşr eyle sen divānı.

37. 1. Cümlenin Öğeleri:

37.1.a.

Yüklem: şalavat vir

Özne: Aḥmed

Dolaylı Tümleç: Resūlu'llāha

37.1.b.

Yüklem: uzatma

Özne: sen

37. 1. c.

Yüklem: kaşr eyle

Özne: sen

Belirtili Nesne: divānı

37.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

38. Beyit

Ḥaremūñ vaşfını daḥı diyelüm

Ṭuṭīler gibi şekkerler yiyelüm 3a- 38

38. Cümle: Ḥaremūñ vaşfını daḥı diyelüm, ṭuṭīler gibi şekkerler yiyelüm.

38. 1. Cümlenin Öğeleri:

38.1.a.

Yüklem: diyelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: Ḥaremūñ vaşfını

38.1.b.

Yüklem: yiyelim

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: şekerler

Zarf Tümleci: tıfıl gibi

Cümle Dışı Unsur: da

38. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağı cümle

39. Beyit

İki yüz adım ölçdüm uzununu

Dağı üç yüz adımladım inini 3a- 39

39. Cümle: İki yüz adım ölçdüm uzununu dağı üç yüz adımladım inini.

39. 1. Cümlenin Öğeleri:

39.1. a.

Yüklem: ölçdüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: uzununu

Zarf Tümleci: iki yüz adım

39.1.b.

Yüklem: üç yüz adımladım

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: inini

Cümle Dışı Unsur: dahı

39. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

40. Beyit

Ḥaremüñ iç yüzi dört kat kemerdür

Ki taş yanı tolayı külli şardur 3a- 40

40. Cümle: Ḥaremüñ iç yüzi dört kat kemerdür ki taş yanı tolayı külli şardur.

40.1. Cümlenin Ögeleri:

40.1.a.

Yüklem: dört kat kemerdür

Özne: Ḥaremüñ iç yüzi

40.1.b.

Yüklem: şardur

Özne: külli

Zarf Tümleci: taş yanı tolayı

Cümle Dışı Unsur: ki

40. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

41. Beyit

Direk üzre  turur k ll  kemerler

Ki  arc olupdur a a niçe zerler 3b- 41

41. Cümle: Direk üzre  turur k ll  kemerler ki  arc olupdur a a niçe zerler.

41. 1. Cümlenin  geleri:

41.1.a.

Yüklem:  turur

Özne: k ll  kemerler

Zarf Tümleci: direk üzre

41.1.c.

Yüklem:  arc olupdur

Özne: niçe zerler

Dolaylı Tümleç: a a

Cümle Dışı Unsur: ki

41. 2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağlı cümle

42. Beyit

Direklerin   a ı ı    yüz   d r

Ki de me kişi  aymaz anı güçdür 3b- 42

42. Cümle: Direklerin şağışı üç yüz üçdür ki değme kişi saymaz anı güçdür.

42.1. Cümlenin Öğeleri:

42.1. a.

Yüklem: üç yüz üçdür

Özne: Direklerin şağışı

42.1.b.

Yüklem: saymaz

Özne: değme kişi

Belirtili Nesne: anı

Cümle Dışı Unsur: ki

42.1.c.

Yüklem: güçdür

Gizli Özne: o

42.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

43. Beyit

Menāre dört durur çū dört bucağda

Müezzınler ezān virürler anda 3b- 43

43. Cümle: Menāre dört durur çū dört bucağda, müezzınler ezān virürler anda.

43. 1. Cümlelerin Öğeleri:

43.1.a.

Yüklem: dört durur

Özne: menāre

Dolaylı Tümleç: dört bucağda

Cümle Dışı Unsur: çū

43.1.b.

Yüklem: ezān virürler

Özne: mü'ezzinler

Dolaylı Tümleç: anda

43. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

44. Beyit

Resülün sağ yanında minberi var

Zihī üstāz kişi düzmiş 'acep kār 3b- 44

44. Cümle: Resülün sağ yanında minberi var, zihī üstāz kişi düzmiş 'acep kār.

44. 1. Cümlelerin Öğeleri:

44.1.a.

Yüklem: var

Özne: minberi

Dolaylı Tümleç: Resülün sağ yanında

44.1.b.

Yüklem: düzmiş

Özne: üstāz kişi

Belirtisiz Nesne: °acep kār

Zarf Tümleci: zihī

44. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

45. Beyit

Resül türbesinün kırşundur üsti

Anuñ içindedür ol Tañrı dostı 3b- 45

45. Cümle: Resül türbesinün kırşundur üsti, anuñ içindedür ol Tañrı dostı.

45. 1. Cümlenin Öğeleri:

45.1.a.

Yüklem: kırşundur

Özne: Resül türbesinün üsti

45.1.b.

Yüklem: anuñ içindedür

Özne: ol Tañrı dostı

45. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

46. Beyit

Resūlu'llāh okurmuş hıṭbe anda

İşidenler gidipdür kanı kanda 3b- 46

46. Cümle: Resūlu'llāh okurmuş hıṭbe anda, işidenler gidipdür kanı kanda.

46. 1. Cümle: Cümlenin Öğeleri:

46.1.a.

Yüklem: okurmuş

Özne: Resūlu'llāh

Belirtisiz Nesne: hıṭbe

Dolaylı Tümleç: anda

46.1.b.

Yüklem: gidipdür

Özne: işidenler

Zarf Tümleci: kanı kanda

46. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

47. Beyit

Hele sen dünyada imdi yürürsin

Ölüp gidenleri her dem görürsin

3b- 47

47. Cümle: Hele sen dünyada imdi yürürsin, ölüp gidenleri her dem görürsin.

47. 1. Cümlenin Ögeleri:

47.1.a.

Yüklem: yürürsin

Özne: sen

Dolaylı Tümleç: dünyada

Zarf Tümleci: imdi

Cümle Dışı Unsur: hele

47.1.b.

Yüklem: görürsin

Özne: sen

Belirtili Nesne: ölüp gidenleri

Zarf Tümleci: her dem

47. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

48. Beyit

Bilürsin saña yiter vaʿzıla pend

ʿİbādetdür hüner it iy hüner-mend

3b- 48

48. Cümle: Bilürsin saña yiter vaʿzıla pend.

48. 1. Cümlenin Öğeleri:

48.1.a.

Yüklem: bilürsin

Gizli Özne: sen

48.1.b.

Yüklem: yiter

Özne: vaʿzıla pend

Dolaylı Tümleç: saña

48. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

49. Cümle: ʿİbādetdür hüner it iy hüner-mend.

49.1. Cümlenin Öğeleri:

49.1.a.

Yüklem: ʿİbādetdür

Gizli Özne: o

49. 1. b.

Yüklem: hüner it

Özne: ey hüner-mend

49. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

49. Beyit

Ki devrān geçer elden sen seni bil

Ki bir sâ'atça gelmez tiz geçer yıl 3b- 49

50. Cümle: Ki devrān geçer elden sen seni bil ki bir sâ'atça gelmez tiz geçer yıl.

50. 1. Cümlenin Öğeleri:

50.1. a.

Yüklem: elden geçer

Özne: devrān

Cümle Dışı Unsur: ki

50.1.b.

Yüklem: bil

Özne: sen

Belirtili Nesne: seni

50.1.c.

Yüklem: gelmez

Özne: bir sâ'atça

Cümle Dışı Unsur: ki

50.1.d.

Yüklem: geçer

Özne: yıl

Zarf Tümlecisi: tiz

50. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı ve bağlı cümle

50. Beyit

Ꞑulaꞓ dut diñlegil sen işbu sözi

Çevirmegil bu sözde ışra yüzi 3b- 50

51. Cümle: Ꞑulaꞓ dut diñlegil sen işbu sözi, çevirmegil bu sözde ışra yüzi.

51.1. Cümlenin Öğeleri:

51.1.a.

Yüklem: ꞓulaꞓ dut

Özne: sen

51.1.b.

Yüklem: diñlegil

Özne: sen

Belirtili Nesne: işbu sözi

51.1.c.

Yüklem: çevirmegil

Özne: sen

Belirtili Nesne: yüzi

Dolaylı Tümleç: bu sözde

Dolaylı Tümleç: ışra

51. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

51. Beyit

Haķuñ tevfiķiyile düzmişem ben

Resûle vir şalavat diñlegil sen 3b- 51

52.Cümle: Haķuñ tevfiķiyile düzmişem ben, Resûle vir şalavat diñlegil sen.

52. 1. Cümlenin Öğeleri:

52.1.a.

Yüklem: düzmişem

Özne: ben

Zarf Tümleci: Haķuñ tevfiķiyile

52.1.b.

Yüklem: şalavat vir

Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Resûle

52.1.c.

Yüklem: diñlegil

Özne: sen

52. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

52. 2.

Bağımsız sıralı cümle

52.2.b. c.

Bağımlı sıralı cümle

52. Beyit

O dağı türbe içre ayru yatur

Çamunuñ türbesinde berç urur nūr 4a- 52

53.Cümle: o dağı türbe içre ayru yatur, çamunuñ türbesinde berç urur nūr.

53.1. Cümlelerin Ögeleri:

53.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: o

Dolaylı Tümleç: türbe içre

Zarf Tümleci: ayru

Cümle Dışı Unsur: dağı

53.1.b.

Yüklem: berç urur

Özne: nūr

Dolaylı Tümleç: çamunuñ türbesinde

53.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağı cümle

53. Beyit

O Yūsufdur ki  arda ları anı

 uyuya  aldılar  urtuldu c anı 4a- 53

54. Cümle: O Y sufdur ki  arda ları anı  uyuya  aldılar,  urtuldu c anı.

54.1. Cümlenin  geleri:

54.1.a.

Yüklem: Y sufdur

Özne: o

54.1.b.

Yüklem:  aldılar

Özne:  arda ları

Belirtili Nesne: anı

Dolaylı Tümleç:  uyuya

Cümle Dışı Unsur: ki

54.1.c.

Yüklem:  urtuldu

Özne: o

Belirtili Nesne: c anı

54. 2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

54. 2. a. b.

Bağlı cümle

54. 2.

Bağımlı sıralı cümle

54. Beyit

Ꞑuyudan çıꞑdı vü zindāna girdi

Zelīḥānuñ hem ol mekrine irdi 4a- 54

55. Cümle: Ꞑuyudan çıꞑdı vü zindāna girdi, Zelīḥānuñ hem ol mekrine irdi.

55.1. Cümlenin Ögeleri:

55.1.a.

Yüklem: çıꞑdı

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Ꞑuyudan

55.1.b.

Yüklem: girdi

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: zindāna

Cümle Dışı Unsur: vü

55.1.c.

Yüklem: irdi

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: zelîhānuñ hem ol mekrine

55. 2. Yapısına Göre Cümle çeşidi:

55. 2. a. b. Bağlı cümle

55. 2. Bağımlı sıralı cümle

55. Beyit

Şoñucı Mışra sultān olmış idi

Atası Yaʿkūb anı bulmuş idi 4a- 55

56. Cümle: Şoñucı Mışra sultān olmış idi, atası Yaʿkūb anı bulmuş idi.

56. 1. Cümlenin Öğeleri:

56.1. a.

Yüklem: olmış idi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: Mışra sultān

Zarf Tümleci: şoñucı

56.1.b.

Yüklem: bulmuş idi

Özne: atası Yaʿkūb

Belirtili Nesne: anı

56.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

56. Beyit

Buluşmışlar kucuşmışlar yaturlar

Bularuñ yatduğı yir külli nūrlar 4a- 56

57. Cümle: Buluşmışlar kucuşmışlar yaturlar, bularuñ yatduğı yir külli nūrlar.

57. 1. Cümlenin Öğeleri:

57.1.a.

Yüklem: buluşmışlar

Gizli Özne: onlar

57.1.b.

Yüklem: kucuşmışlar

Gizli Özne: onlar

57.1.c.

Yüklem: yaturlar

Gizli Özne: onlar

57.1.d.

Yüklem: külli nūrlar(dır)

Özne: bularuñ yatduğı yir

57. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

57. Beyit

Bu mescidde yanan her gice kandil

İki yüz elli toktuzdur anı bil 4a- 57

58. Cümle: Bu mescidde yanan her gice kandil iki yüz elli toktuzdur anı bil.

58. 1. Cümlenin Ögeleri:

58.1.a.

Yüklem: İki yüz elli toktuzdur

Özne: yanan her gice kandil

Dolaylı Tümleç: bu mescidde

58.1.b.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: anı

58. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

58. Beyit

Gümişden elli kandili gör anda

Gücüm yitse iletsem aña ben de 4a- 58

59. Cümle: Gümişden elli kandili gör anda, gücüm yitse iletsem aña bende.

59. 1. Cümlenin Öğeleri:

59.1.a.

Yüklem: gör

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: gümüşden elli kandili

Dolaylı Tümleç: anda

59.1.b.

Yüklem: iletsem

Özne: bende

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: gücüm yitse

59. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

59. Beyit

Yine altundan elli kandil aşlu

Uvağdur didüğüm aña iy uşlu 4a- 59

60. Cümle: Yine altundan elli kandil aşlu, uvağdur didüğüm aña iy uşlu.

60. 1. Cümlenin Öğeleri:

60. 1. a.

Yüklem: aşlu (dur)

Özne: altundan elli kandil

Zarf Tümleci: yine

60.1.b.

Yüklem: uvaqdur

Özne: didüğüm

60.1.c.

Yüklem: añla

Özne: iy uşlu

60. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

60. Beyit

Ki her birini bir kişi iletmiş

Kimi altun iletmiş kimi gümüş

4a- 60

61. Cümle: Ki her birini bir kişi iletmiş,kimi altun iletmiş kimi gümüş.

61. 1. Cümlenin Öğeleri:

61.1.a.

Yüklem: iletmiş

Özne: bir kişi

Belirtili Nesne: her birini

Cümle Dışı Unsur: ki

61.1.b.

Yüklem: iletmiş

Özne: kimi

Belirtisiz Nesne: altun

61.1.c.

Özne: kimi

Yüklem: iletmiş

Belirtisiz Nesne: gümüş

61.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı ve bağımlı sıralı cümle

61. Beyit

İçinde var iki yüksek menâre

Yapulmuşdur niçe biñ biñ diñâre 4a- 61

62. Cümle: İçinde var iki yüksek menâre, yapulmuşdur niçe biñ biñ diñâre.

62.1. Cümlenin Öğeleri:

62.1.a.

Yüklem: var

Özne: iki yüksek menâre,

Dolaylı Tümleç: içinde

62. 1. b.

Yüklem: yapılmışdur

Özne: iki yüksek menâre

Zarf Tümleci: niçe biñ biñ diñâre

62.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi

Bağımlı sıralı cümle

62. Beyit

Yatur içinde bunca enbiyâlar

Haremnden taşra yatur evliyâlar 4a- 62

63. Cümle: Yatur içinde bunca enbiyâlar, haremnden taşra yatur evliyâlar.

63.1. Cümlenin Öğeleri:

63.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: bunca enbiyâlar

Dolaylı Tümleç: içinde

63.1.b.

Yüklem: yatur

Özne: evliyâlar

Dolaylı Tümleç: haremnden taşra

63.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

63. Beyit

°Ali Bekke yatur şehriñ ucında

Ziyâret kı1 varıcak anı sen de 4a- 63

64. Cümle: °Ali Bekke yatur şehriñ ucında, ziyâret kı1 varıcak anı sen de.

64.1. Cümlenin Ögeleri:

64.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: °Ali Bekke

Dolaylı Tümlec: şehriñ ucında

64. 1. b.

Yüklem: ziyâret kı1

Özne: sen de

Zarf Tümlec: varıcak

Belirtili Nesne: anı

64.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

64. Beyit

Bu nazmı bu arada hatm idelüm

Ki bundan şöñra °azm-i Mekke idelüm 4b- 64

65. Cümle: Bu nazmı bu arada hatm idelüm ki bundan sonra ʿazm-i Mekke idelüm.

65.1. Cümlenin Öğeleri:

65.1.a.

Yüklem: hatm idelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: bu nazmı

Zarf Tümlecisi: bu arada

65. 1. b.

Yüklem: ʿazm idelüm

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Mekke

Zarf Tümlecisi: bundan sonra

Cümle Dışı Unsur: ki

65.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

65. Beyit

Pes andan ırubanı yola düşdük

Otuz biş günde Mekkeye irüşdük

4b- 65

66. Cümle: Pes andan ırubanı yola düşdük, otuz biş günde Mekke'ye irüşdük.

66.1. Cümlelerin Ögeleri:

66.1.a.

Yüklem: yola düşdük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleç: pes andan ırubanı

66.1.b.

Yüklem: ırüşdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Mekke'ye

Zarf Tümleç: otuz biş günde

66. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

66. Beyit

Hele bir gün ırüşdük Ka'be'ye biz

Naşib ola Çalapdan varasız siz 4b- 66

67. Cümle: Hele bir gün ırüşdük Ka'be'ye biz, naşib ola Çalapdan varasız siz.

67.1. Cümlelerin Ögeleri:

67. 1. a.

Yüklem: ırüşdük

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Ka'beye

Zarf Tümleç: hele bir gün

67.1.b.

Yüklem: varasız

Özne: siz

Dolaylı Tümleç: Çalapdan

Zarf Tümleci: naşip ola

67. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

67. Beyit

Bu Mekke şehrinüñ dört yanı şarpdur

Eger maşrıķ yanıdur yāḥu ğarbdur 4b- 67

68. Cümle: Bu Mekke şehrinüñ dört yanı şarpdur eger maşrıķ yanıdur yāḥu ğarbdur.

68.1. Cümlenin Ögeleri:

68.1.a.

Yüklem: şarpdur

Özne: Bu Mekke şehrinüñ dört yanı

68.1.b.

Yüklem: maşrıķ yanıdur

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: eger

68.1.c.

Yüklem: ğarbdur

Gizli Özne: o

Cümlr Dışı Unsur: yāhu

68. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

68. 2. b. c.

Bağlı cümle

68. 2.

Bağımsız sıralı cümle

68. Beyit

Ki dereden iner şehriñ ucına

Görincek Ka'beyi beñzüñ uçına 4b-68

69. Cümle:Ki dereden iner şehriñ ucına, görincek Ka'beyi beñzüñ uçına.

69.1. Cümlenin Öğeleri:

69. 1. a.

Yüklem: iner

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: dereden

Dolaylı Tümleç: şehriñ ucına

Cümle Dışı Unsur: ki

69.1.b.

Yüklem: uçına

Özne: beñzün

Zarf Tümleci: görincek Ka'beyi

69.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

69. Beyit

Yidi gün biz Mışırluyıla tırdıq

Niçe kez Ka'beye biz(ler) yüz urdıq 4b- 69

70. Cümle: Yidi gün biz Mışırluyıla tırdıq, niçe kez Ka'beye biz(ler) yüz urdıq

70. 1. Cümlenin Ögeleri:

70. 1. a.

Yüklem: tırdıq

Özne: biz

Zarf Tümleci: Mışırluyıla

Zarf Tümleci: yidi gün

70. 1. b.

Yüklem: yüz urdıq

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Ka'beye

Zarf Tümleci: niçe kez

70.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

70. Beyit

Sekizinci gün öylen Şamlu geldi

İki dost birbirini anda buldı 4b- 70

71. Cümle: Sekizinci gün öylen Şamlu geldi, iki dost birbirini anda buldı.

71. 1. Cümlenin Öğeleri:

71.1.a.

Yüklem: geldi

Özne: şamlu

Zarf Tümleci: Sekizinci gün öylen

71.1.b.

Yüklem: buldı

Özne: iki dost

Belirtili Nesne: birbirini

Dolaylı Tümleç: anda

71.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

71. Beyit

Bu şehriñ orta yiri Ka'bedür çaķ

Anı hürmetlü kıldı ol kerim Hâķ 4b- 71

72. Cümle: Bu şehriñ orta yiri Ka'bedür çaķ, anı hürmetlü kıldı ol kerim Hâķ.

72.1.Cümlenin Öğeleri:

72.1.a.

Yüklem: Ka'bedür

Özne: Bu şehriñ orta yiri

Zarf Tümleci: çaķ

72.1.b.

Yüklem: hürmetlü kıldı

Özne: ol kerim Hâķ

Belirtili Nesne: anı

72.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

72. Beyit

Baş açık yalın ayak irdük anda

Kamu ihram ile biz irdük anda 4b- 72

73. Cümle: Baş açık yalın ayak irdük anda, kamu iḥrām ile biz irdük anda.

73.1. Cümlelerin Öğeleri:

73.1.a.

Yüklem: irdük

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: Baş açık yalın ayak

73.1.b.

Yüklem: irdük

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: kamu iḥrām ile

73.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

73. Beyit

Kaçan girdüm Hareme gördi gözüm

Hezārān şükr kıldı Haḫḫa özüm 5a- 73

74. Cümle: Kaçan girdüm Hareme, gördi gözüm, hezārān şükr kıldı Haḫḫa özüm.

74.1. Cümlelerin Öğeleri:

74.1.a.

Yüklem: girdüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Hareme

Zarf Tümleci: kaçan

74.1.b.

Yüklem: gördi

Özne: gözüm

74.1.c.

Yüklem: hezārān şükr kıldı

Özne: özüm

Dolaylı Tümleç: Hakkā

74.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

74. Beyit

Segirdüben tavāf itdüm iy kardaş

Akar idi gözümnden dem-be-dem yaş

5a- 74

75.Cümle: Segirdüben tavāf itdüm iy kardaş, akar idi gözümnden dem-be-dem yaş.

75.1. Cümlenin Ögeleri:

75.1. a.

Yüklem: tavāf itdüm

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: Segirdüben

Cümle Dışı Unsur: iy kardaş

75.1.b.

Yüklem: aķar idi

Özne: yaş

Dolaylı Tümleç: gözümden

Zarf Tümleci: dem be dem

75. Beyit

Ḥacer-i Esvede sürdüm çū yüzüm

Çū niyāz Ḥaķķa kıldum bildüm özüm

5a- 75

76.Cümle: Ḥacer-i Esvede sürdüm çū yüzüm, çu niyāz Ḥaķķa kıldum bildüm özüm.

76. Cümlenin Öğeleri:

76.1.a.

Yüklem: sürdüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: yüzüm

Dolaylı Tümleç: Ḥacer-i Esvede

Cümle Dışı Unsur: çū

76.1.b.

Yüklem: niyāz kıldum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Hakkā

Cümle Dışı Unsur: çū

76.1.c.

Yüklem: bildüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: özüüm

76.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

76. Beyit

Göricek Ka'benüñ yüzüni iy cān

Didüm el-ḥamdü li'llah ḥayy u subḥān

5a- 76

77. Cümle: Göricek Ka'benüñ yüzüni iy cān didüm el-ḥamdü li'llah ḥayy u subḥān.

77.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: didüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: el-ḥamdü li'llah ḥayy ü subḥān

Zarf Tümlacı: göricek Ka'benün yüzünü

Cümle Dışı Unsur: iy cān

77.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

77. Beyit

Beni bunda ırgürdi Çalabum

Bilür hoz neydüğün andan talebüm 5a- 77

78.Cümle: Ki beni bunda ırgürdi Çalabum, bilür hoz neydüğün andan talebüm.

78.1.Cümlenin Öğeleri:

78.1.a.

Yüklem: ırgürdi

Özne: Çalabum

Belirtili Nesne: beni

Dolaylı Tümlaç: bunda

Cümle Dışı Unsur: ki

78.1.b.

Yüklem: bilür

Özne: hoz

Belirtisiz Nesne: neydüğün andan talebüm

78.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

78. Beyit

Ki beni maḳṣūduma ırgürdi ḥānum

Sevindi göñlüm şād oldu cānum 5a- 78

79.Cümle: Ki beni maḳṣūduma ırgürdi ḥānum, sevindi göñlüm şād oldu cānum.

79.1.Cümlenin Öğeleri:

79.1.a.

Yüklem: ırgürdi

Özne: ḥanum

Belirtili Nesne: beni

Dolaylı Tümleç: maḳṣūduma

79.1.b.

Yüklem: sevindi

Özne: göñlüm

79.1.c.

Yüklem: şād oldu

Özne: cānum

79.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

79. Beyit

Didi Hâk kullarına gel evüme

Güci yiten gerekdür ola fermān 5a- 79

80. Cümle: Didi Hâk kullarına gel evüme, güci yiten gerekdür ola fermān.

80.1. Cümlenin Ögeleri:

80.1.a.

Yüklem: didi

Özne: Hâk

Belirtisiz Nesne: gel evüme

Dolaylı Tümleç: kullarına

80.1.b.

Yüklem: gel

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: evüme

80.1.c.

Yüklem: gerekdür

Özne: güci yiten ola fermān

80.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

80.2.a.b.

İç içe birleşik cümle

80. 2.

Bağımsız sıralı cümle

80. Beyit

Ṭamu odından āzād olmağičün

Berriye ıssısına nola var yan 5a- 80

81. Cümle: Ṭamu odından āzād olmağičün, berriye ıssısına nola var yan.

81.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var yan

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: berriye ıssısına

Zarf Tümleci: ṭamu odından āzād olmağičün

Zarf Tümleci: nola

81.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

81. Beyit

Bu yolda çünki zaḥmetler çekersin

Çū raḥmet iderise nola gufrān 5a- 81

82. Cümle: Bu yolda çünki zaḥmetler çekersin, çu raḥmet iderise nola gufrān.

82.1. Cümlenin Ögeleri:

82.1.a.

Yüklem: zahmetler çekersin

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: bu yolda

Cümle Dışı Unsur: çünkü

82.1.b.

Yüklem: nola

Zarf Tümleci: rahmet ıderise gufrân

Cümle Dışı Unsur: çu

82. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

82. Beyit

Bu dünyâ kesb idecek yir durur bil

Hüner ehlindeniseñ oşda meydân

5a- 82

83. Cümle: Bu dünyâ kesb idecek yir durur bil, hüner ehlindeniseñ oşda meydân.

83.1. Cümlelerin Ögeleri:

83.1.a.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: bu dünyâ kesb idecek yir durur

83.1.b.

Yüklem: kesb idecek yir durur

Özne: bu dünyā

83.1.c.

Yüklem: meydan oşda(dır)

Zarf Tümleci: hünere ehlindeniseñ

83.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

83.2.a.b.

İç içe birleşik cümle

83. 2.

Bağımsız sıralı cümle

83. Beyit

Özüñi yığ Һarām işden hemīşe

Ki yarın Һılmayasın āh u fiġān 5a- 83

84. Cümle: Özüñi yığ Һarām işden hemīşe ki yarın Һılmayasın āh u fiġān.

84.1. Cümlelerin Ögeleri:

84.1.a.

Yüklem: yığ

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: özüñi

Dolaylı Tümleç: harām işden

Zarf Tümleci: hemīşe

84.1.b.

Yüklem: kılmayasın

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: āh u fiğan

ZarfTümleci: yarın

Cümle Dışı Unsur: ki

84.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

84. Beyit

Gözünüden yaş aķıtğıl düz namāzın

Ki olur kaçresi dürrile mercān 5b-84

85. Cümle: Gözüñden yaş aķıtğıl düz namāzın ki olur kaçresi dürrile mercān.

85. 1. Cümlenin Ögeleri:

85.1.a.

Yüklem: aķıtğıl

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: yaş

Dolaylı Tümleç: gözüñden

85.1.b.

Yüklem: düz

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: namazın

85. 1. c.

Yüklem: olur

Özne: kaçresi

Belirtisiz Nesne: dürrile mercân

Cümle Dışı Unsur: ki

85.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

85. 2. b. c.

Bağlı cümle

85. 2.

Bağımlı sıralı cümle

85. Beyit

Niçe cem^cidesin dünyā metā^cın

Şanursın şöyle ҡalur iş bu devrān

5b- 85

86.Cümle: Niçe cem^c idesin dünyā metā^cın, şanursın şöyle ҡalur iş bu devrān.

86.1. Cümlelerin Öğeleri:

86.1.a.

Yüklem: cem° idesin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: dünyā metā°ın

Zarf Tümleci: niçe

86. 1. b.

Yüklem: kalur

Özne: iş bu devrān

Zarf Tümleci: şanursın şöyle

86.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

86. Beyit

İşid imdi saña vaşfın diyeyin

Şıfatlarını bir bir şerh ideyin 5b- 86

87.Cümle: işid imdi saña vaşfın diyeyin, şıfatlarını bir bir şerh ideyin.

87.1.Cümlenin Öğeleri:

87.1.a.

Yüklem: işid

Gizli Özne: sen

87.1.b.

Yüklem: diyeyin

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: vaşfın

Dolaylı Tümleç: saña

Zarf Tümleci: imdi

87.1.c.

Yüklem: şerh ideyin

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: sıfatlarını

Zarf Tümleci: bir bir

87.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

87. Beyit

Haremün uzunı üç yüz adımdur

İçi düpdüz ıvacuķ aķķa ķumdur 5b- 87

88. Cümle: Haremün uzunı üç yüz adımdur, içi düpdüz ıvacuķ aķķa ķumdur.

88.1. Cümlenin Öğeleri:

88.1.a.

Yüklem: üç yüz adımdur

Özne: haremün uzunı

88.1.b.

Yüklem: düpdüz ıvacuķ akça kıumdur

Özne: içi

88. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

88. Beyit

İnin adımladum ben yüz yigirmi

Ki dört bucaklıdur degül değirmi 5b- 88

89. Cümle: İnin adımladum ben yüz yigirmi ki dört bucaklıdur degül değirmi.

89.1. Cümlelerin Ögeleri:

89.1.a.

Yüklem: yüz yigirmi adımladum

Özne: ben

Belirtili Nesne: inin

89.1.b.

Yüklem: dört bucaklıdur

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: ki

89.1.c.

Yüklem: degül(dür)

Özne: değirmi

89.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

89. Beyit

Bu dört dīvārları üç kat kemerdür

Ḥaremün taşra yanı tolu şardur 5b- 89

90. Cümle: Bu dört dīvārları üç kat kemerdür, Ḥaremün taşra yanı tolu şardur.

90.1. Cümlenin Öğeleri:

90.1.a.

Yüklem: üç kat kemerdür

Özne: bu dört dīvārları

90.1.b.

Yüklem: tolu şardur

Özne: Ḥaremün taşra yanı

90.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

90. Beyit

Kemerleri direk üzre durupdur

Şağışda bu direkler biş yüz ondur 5b- 90

91. Cümle: Kemerleri direk üzre durupdur, şağışda bu direkler biş yüz ondur.

91.1.Cümlenin Ögeleri:

91.1.a.

Yüklem: durupdur

Özne: kemerleri

Dolaylı Tümleç: direk üzre

91.1.b.

Yüklem: biş yüz ondur

Özne: bu direkler

Zarf Tümleci: şağışda

91.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

91. Beyit

Ḥaremüñ dört bucağda dört menāre

Ḳanādiller dizilmişdür kenāre 5b- 91

92. Cümle: Ḥaremüñ dört bucağda dört menāre, ḳanādiller dizilmişdür kenāre.

92.1.Cümlenin Ögeleri:

92.1.a.

Yüklem: (vardır)

Özne: dört menāre

Dolaylı Tümleç: haremün dört bucağda

92.1.b.

Yüklem: dizilmiştir

Özne: kanādiller

Dolaylı Tümleç: kenāre

92. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi

92.2. a.

Eksilteli cümle

92. 2.

Bağımsız sıralı cümle

92. Beyit

Müezzınler çıkar okur ezānı

Sevinür işidenün gönli cānı 5b- 92

93.Cümle: Müezzınler çıkar okur ezānı, sevinür işidenün gönli cānı.

93.1.Cümlenin Öğeleri:

93.1.a.

Yüklem: çıkar

Özne: müezzınler

93.1.b.

Yüklem: okur

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: ezānı

93.1.c.

Yüklem: sevinür

Özne: işidenün göñli cānı

93.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

93. Beyit

Ḥarem kapuların şaydum tamāmet

Ḳamu kırk dört kapudur zī ʿalāmet 5b-93

94.Cümle: Ḥarem kapuların şaydum tamāmet, Ḳamu kırk dört kapudur zī ʿalāmet.

94.1.Cümlenin Öğeleri:

94.1.a.

Yüklem: şaydum

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: ḥarem kapuların

Zarf Tümleci: tamāmet

94.1.b.

Yüklem: kırk dört kapudur

Özne: Ḳamu

Zarf Tümleci: zî  al met

94.2. Yapısına Göre Cümle  eşidi:

Bağımsız sıralı cümle

94. Beyit

 arem  n orta yiri Ka bed r  ak

  b detd r anu  var yüzine bak 5b- 94

95.Cümle:  arem  n orta yiri Ka bed r  ak,   b detd r anu  var yüzine bak.

95. Cümlenin  geleri:

95.1.a.

Yüklem: Ka bed r

Özne:  arem  n orta yiri

Zarf Tümleci:  ak

95.1.b.

Yüklem:   b detd r

Gizli  zne: o

95. 1. c.

Yüklem: var

Gizli  zne: sen

95. 1. d.

Yüklem: bak

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: anuñ yüzine

95.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

95. Beyit

Yüceligi iñen yüksekdür iy cān

Ƙıyās itseñ anı ƙırƙ arşun iy cān 6a- 95

96. Cümle: Yüceligi iñen yüksekdür iy cān, ƙıyās itseñ anı ƙırƙ arşun iy cān.

96.1.Cümlelerin Öğeleri:

96.1.a

Yüklem: yüksekdür

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: yüceliği iñen

Cümle Dışı Unsur: İy cān

96.1.b.

Yüklem: ƙırƙ arşun(dur)

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: ƙıyās itseñ

Cümle Dışı Unsur: iy cān

96.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

96. 2.

Bağımlı sıralı cümle

96. Beyit

Kireç taşdur anuñ dañı yapısı

Güneş toğışınadur hem ıpası 6a- 96

97. Cümle: Kireç taşdur anuñ dañı yapısı, güneş toğışınadur hem ıpası.

97.1. Cümlelerin Ögeleri:

97.1.a.

Yüklem: kireç taşdur

Özne: anuñ yapısı

97.1.b.

Yüklem: güneş toğışınadur

Özne: ıpası

Cümle Dışı Unsur: dañı

Cümle Dışı Unsur: hem

97.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

97. Beyit

Bilek gibi ki halka var gümüşden

İki halka var anda tuhfe işden 6a- 97

98.Cümle: Bilek gibi ki halka var gümüşden, iki halka var anda tuhfe işden.

98.1. Cümlenin Ögeleri:

98.1.a.

Yüklem: var

Özne: bilek gibi halka

Zarf Tümleci: gümüşden

98.1.b.

Yüklem: var

Özne: iki halka

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: tuhfe işden

Cümle Dışı Unsur: ki

98. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

98. Beyit

Bu iki halka arası kilid bil

Çıkarsaň işigine var yüzün sil 6a- 98

99.Cümle: Bu iki halka arası kilid bil, çıkarsaň işigine var yüzüň sil.

99.1. Cümlelerin Ögeleri:

99.1.a.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: bu iki halka arası kilid

99. 1. b.

Yüklem: kilid(tir)

Özne: bu iki halka arası

99.1.c.

Yüklem: var

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: işigine

Zarf Tümleci: çıkarsaň

99.1.d.

Yüklem: sil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: yüzüň

99.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

99. Beyit

İşigi yücesi boydan yücedür

Çeker birbirini kıl ger hocadır 6a- 99

100.Cümle: İşigi yücesi boydan yücedür, çeker birbirini kıl ger hocadır.

100.1. Cümlelerin Öğeleri:

100.1.a.

Yüklem: yücedür

Özne: işigi yücesi

Zarf Tümleri: boydan

100.1.b.

Yüklem: çeker

Özne: kıl ger hoca

Dolaylı Tümler: birbirini

100. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

100. Beyit

Kara atlısıla Ka'be bürinür

Hemân etekleridür kim görünür 6a- 100

101. Cümle:Kara atlısıla Ka'be bürinür, hemân etekleridür kim görünür.

101.1. Cümlelerin Öğeleri:

101.1.a.

Yüklem: bürinür

Özne: Ka'be

Zarf Tümlecisi: Kara atlaıyla

101.1.b.

Yüklem: etekleridür

Gizli Özne: o

Zarf Tümlecisi: hemân

101.1.c.

Yüklem: görünür

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: kim

101.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

101.2.b. c.

Bağlı cümle

101. 2.

Bağımsız sıralı cümle

101. Beyit

Kapısına Hacerü'l-esved yakıncağ

Ki cânlar sevinür anâ bakıncağ

6a- 101

102. Cümle: Kāpusına Ḥacerü'l-esved yakıncaḵ ki cānlar sevinür anā bakıncaḵ.

102.1. Cümlelerin Ögeleri:

102.1.a.

Yüklem: yakıncaḵ

Özne: Ḥacerü'l esved

Dolaylı Tümleç: kāpusına

102.1.b.

Yüklem: sevinür

Özne: cānlar

Zarf Tümleci: anā bakıncaḵ

Cümle Dışı Unsur: ki

102.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

102. Beyit

Hem altun oluḡuñ altı ziyāret

Ki İsmā'il Nebīye var işāret

6a-102

103.Cümle: Hem altun oluḡuñ altı ziyāret ki İsmā'il Nebīye var işāret.

103.1. Cümlelerin Ögeleri:

103.1.a.

Yüklem: var

Özne: altun oluğuñ altı ziyāret

Zarf Tümleci: hem

103.1.b.

Yüklem: var

Özne: işāret

Dolaylı Tümleç: İsmāʿil Nebīye

Cümle Dışı Unsur: ki

103.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

103. Beyit

Құyуа менбері қарşудур ануñ

Görincek ğarķ olur nūrlara cānuñ 6a- 103

104.Cümle: Құyуа менбері қарşудур ануñ görincek ğarķ olur nūrlara cānuñ.

104.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: қарşудур

Özne: ануñ менбері

Dolaylı Tümleç: қуyуа

104.1.b.

Yüklem: ğarķ olur

Özne: cānuñ

Dolaylı Tümleç: nūrlara

Zarf Tümleci: görincek

104.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

104. Beyit

Ṭolayı yanı ferşdür Ka^cbenüñ bil

Yapılmışdur aña otuz iki mīl 6a- 104

105.Cümle:Ṭolayı yanı ferşdür Ka^cbenüñ bil, yapılmışdur aña otuz iki mīl.

105.1. Cümlenin Öğeleri:

105.1.a.

Yüklem: ferşdür

Özne: Ka^cbenüñ ṭolayı yanı

105.1.b.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

105.1.c.

Yüklem: yapılmışdur

Özne: otuz iki mīl

Dolaylı Tümleç: aña

105.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

105. Beyit

Her iki mîl arası iki kandîl

Giceler şubh alınca ol yanar bil 6a- 105

106. Cümle: Her iki mîl arası iki kandîl, giceler şubh alınca ol yanar bil.

106.1. Cümlenin Öğeleri:

106.1.a.

Yüklem: iki kandîl(dir)

Özne: her iki mîl arası

106.1.b.

Yüklem: yanar

Özne: ol

Zarf Taümleci: giceler şubh alınca

106. 1. c.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

106.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

106. Beyit

Ṭavāf yiri ol milin içi yüzidür

Bu hūb söz ki didüm Aḥmed sözidür

6b- 106

107. Cümle: Ṭavāf yiri ol milin içi yüzidür, bu hūb söz ki didüm Aḥmed sözidür.

107.1. Cümlenin Ögeleri:

107.1.a.

Yüklem: ol milin içi yüzidür

Özne: ṭavaf yiri

107.1.b.

Yüklem: hūb söz(dür)

Özne: bu

107.1.c.

Yüklem: didüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: Aḥmed sözidür

Cümle Dışı Unsur: ki

107.1.d.

Yüklem: Aḥmed sözidür

Gizli Özne: o

107.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

107.2.c. d.

İç içe birleşik cümle

107.2.

Bağımsız sıralı cümle

107. Beyit

O Ka'be kapusunuñ karşusunda

O İbrāhim maqāmı kubbe anda 6b- 107

108.1. Cümlenin Öğeleri:

108.1.a.

Yüklem: Ka'be kapusunuñ karşusunda(dır)

Özne: o

108.1.b.

Yüklem: anda(dır)

Özne: O İbrāhim maqāmı kubbe

108.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

108. 2.

Bağımsız sıralı cümle

108. Beyit

Mübārek ayağı taşda yir itmiş

Ziyāretdür ol anda kendü gitmiş 6b- 108

109. Cümle: Mübārek ayağı taşda yir itmiş, ziyāretdür ol anda kendü gitmiş.

109.1. Cümlenin Öğeleri:

109.1.a.

Yüklem: yir itmiş

Özne: mübārek ayağı

Dolaylı Tümleç: taşda

109.1.b.

Yüklem: ziyāretdür

Gizli Özne: o

109.1.c.

Yüklem: gitmiş

Özne: kendü

Zarf Tümleci: ol anda

109.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

109. Beyit

Aña yakın durur ol āb-ı zemzem

İçen kişide hergiz kılmaya gam

6b- 109

110. Cümle: Aña yakın durur ol āb-ı zemzem, içen kişide hergiz kılmaya gam.

110.1. Cümlelerin Öğeleri:

110.1.a.

Yüklem: yakın durur

Özne: ol âb-ı zemzem

Dolaylı Tümleç: aña

110.1.b.

Yüklem: kalmaya

Özne: gam

Dolaylı Tümleç: içen kişide

Zarf Tümleci: hergiz

110.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

110. Beyit

Anuñ üsti bir ulu kubbedür bil

Iramaz şuyını şehr ü eger il 6b- 110

111. Cümle: Anuñ üsti bir ulu kubbedür bil, iramaz şuyını şehr ü eger il.

111.1. Cümlelerin Öğeleri:

111.1.a.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: anuñ üsti bir ulu ubbedür

111.1.b.

Yüklem: bir ulu ubbedür

Özne: anuñ üsti

111.1.c.

Yüklem: ıramaz

Özne: ehir ü eger il

Dolaylı Tümleç: uyını

111.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

111.2.a. b.

İç içe birleşik cümle

111. 2.

Bağımsız sıralı cümle

111. Beyit

Müezzınler o ubbe üzre dururlar

Gice gündüz Çalaba yalvarurlar 6b- 111

112. Cümle: Müezzınler o ubbe üzre dururlar, gice gündüz Çalaba yalvarurlar.

112.1. Cümlenin Öğeleri:

112.1.a.

Yüklem: dururlar

Özne: Mü'ezzinler

Dolaylı Tümleç: o kûbbe üzre

112.1.b.

Yüklem: yalvarurlar

Özne: Mü'ezzinler

Dolaylı Tümleç: Çalaba

Zarf Tümleci: gice gündüz

112.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

112. Beyit

Kapunuñ sol yanında Cebra'îlüñ

Çu mihrâbı var anda şöyle bilüñ

6b- 112

113. Cümle: Kapunuñ sol yanında Cebra'îlüñ çu mihrâbı var anda şöyle bilüñ.

113.1. Cümlenin Öğeleri:

113.1.a.

Yüklem: var

Özne: Cebra'îlüñ mihrâbı

Dolaylı Tümleç: kapunuñ sol yanında

Cümle Dışı Unsur: çu

113.1.b.

Yüklem: bilün

Gizli Özne: siz

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: şöyle

113.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

113. Beyit

Bu Ka'benün tolayı dört yanında

Ki mihrablar düzetmişlerdür anda

6b- 113

114. Cümle: Bu Ka'benün tolayı dört yanında ki mihrablar düzetmişlerdür anda.

114.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzetmişlerdür

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: mihrablar

Dolaylı Tümleç: anda

Dolaylı Tümleç: Ka'benün tolayı dört yanında

Cümle Dışı Unsur: ki

114.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

114. Beyit

Hanifi altun oluğa kılurmuş

Kapuya karşı Şāfi'î kılurmuş 6b- 114

115. Cümle: Hanifi altun oluğa kılurmuş, kapuya karşı Şāfi'î kılurmuş.

115.1. Cümlenin Öğeleri:

115.1.a.

Yüklem: kılurmuş

Özne: Hanifi

Dolaylı Tümleç: altun oluğa

115.1.b.

Yüklem: kılurmuş

Özne: Şāfi'î

Dolaylı Tümleç: kapuya karşı

115.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

115. Beyit

İmām Mālik daḥı rükn-i Yemende

Namāz kılur imiş ol daḥı anda 6b- 115

116. Cümle: İmām Mālik daḥı rükn-i Yemende namāz kılur imiş ol daḥı anda.

117.1. Cümlelerin Öğeleri:

Yüklem: namāz kılur imiş

Özne: İmām Mālik dağı

Dolaylı Tümleç: anda

Dolaylı Tümleç: rükn-i Yemende

117.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

116. Beyit

İmām-ı Hānbelī gün doğışında

Namāz kılur çu mihrab durur anda

6b- 116

117. Cümle: İmām-ı Hānbelī gün doğışında namāz kılur çu mihrab durur anda.

117.1. Cümlelerin Öğeleri:

117.1.a.

Yüklem: namāz kılur

Özne: İmām Hānbelī

Zarf Tümleci: gün doğışında

117.1.b.

Yüklem: durur

Özne: mihrab

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: çu

117.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

117. Beyit

Ki ol dīvāra karşı ol imāmlar

Geçürürler bu resme şubḥ u şamlar 7a- 117

118. Cümle: Ki ol dīvāra karşı ol imāmlar, geçürürler bu resme şubḥ u şamlar.

118.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: geçürürler

Özne: ol imāmlar

Dolaylı Tümleç: bu resme

Zarf Tümleci: şubḥ u şamlar

Zarf Tümleci: ol dīvāra karşı

Cümle Dışı Unsur: ki

118.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

118. Beyit

Hele bildün Ḥarem içre ne vardur

Daḥı bilün tolayısı şehirdür 7a- 118

119. Cümle: Hele bildün Harem içre ne vardur, dağı bilün tolayısı şehirdür.

119.1. Cümlenin Öğeleri:

119.1.a.

Yüklem: bildün

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: Harem içre ne vardur

Zarf Tümleci: hele

119.b.

Yüklem: vardur

Özne: ne

Dolaylı Tümleç: Harem içre

119.c.

Yüklem: bilün

Gizli Özne: siz

Belirtisiz Nesne: tolayı şehirdür

Cümle Dışı Unsur: dağı

119.d.

Yüklem: şehirdür

Özne: tolayı

119.2 Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

119. Beyit

Ḥaremnden daşrada var[dur] °acāyib

Ḥazır ol didüğüm vakt olma [ğāyib] 7a- 119

120. Cümle: Ḥaremnden daşrada var[dur] °acāyib, hazır ol didüğüm vakt olma [ğāyib].

120.1. Cümlenin Öğeleri:

120.1.a.

Yüklem: var[dur]

Özne: °acāyib

Dolaylı Tümleç: Ḥaremnden daşrada

120.1.b.

Yüklem: olma [ğāyib]

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: hazır ol didüğüm vakt

120.1.c.

Yüklem: hazır ol

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: didüğüm vakt

120.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

120. 2.

Bağımsız sıralı cümle

120. Beyit

O Ka'benüñ yanında bir ulu ıağ

O ıağda ne ağıaç vardır neho bāğ 7a- 120

121. Cümle: O Ka'benüñ yanında bir ulu ıağ, o ıağda ne ağıaç vardır neho bāğ.

121. 1. Cümlelin Ögeleri:

121.1.a.

Yüklem:(vardur)

Özne: bir ulu ıağ

Dolaylı Tümleç: o Ka'benüñ yanında

121.1.b.

Yüklem: vardur

Özne: ne ağıaç neho bāğ

Dolaylı Tümleç: o ıağda

121.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

121. 2. a

Eksiltili cümle

121. 2

Bağımlı sıralı cümle

121. Beyit

Ვubaysar Ვaḡıdur ol taḡ Ვarındaṣ

O Ვaḡda Ვopraḡ azdur küllisi Ვaṣ 7a- 121

122. Cümle: Ვubaysar Ვaḡıdur ol taḡ Ვarındaṣ, o Ვaḡda Ვopraḡ azdur küllisi Ვaṣ.

122.1. Cümlelerin Ögeleri:

122.1.a.

Yüklem: Ვubaysar Ვaḡıdur

Özne: ol taḡ

Cümle Dışı Unsur: Ვarındaṣ

122.1.b.

Yüklem: azdur

Özne: Ვopraḡ

Dolaylı Tümleç: o Ვaḡda

122.1.c.

Yüklem: Ვaṣ(dur)

Özne: küllisi

122.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

122. Beyit

O taḡun üsti bir ulu maḡāra

Bu sizlerden aña her kim ki vara 7a- 122

123. Beyit

Namāz kıl anda peygamber maķāmı

Resūl anda geķürmiş şubḥ u şāmı 7a- 123

123. Cümle: O tağun üsti bir ulu mağāra, bu sizlerden aña her kim ki vara namāz kıl anda peygamber maķāmı, Resūl anda geķürmiş şubḥ u şāmı.

123.1. Cümlelerin Ögeleri:

123.1.a.

Yüklem: bir ulu mağāra(dır)

Özne: o tağun üsti

123.1.b.

Yüklem: vara

Özne: her kim

Dolaylı Tümleç: aña

Dolaylı Tümleç: bu sizlerden

Cümle Dışı Unsur: ki

123.1.c.

Yüklem: namāz kıl

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: anda

123.1.d.

Yüklem: peygamber maḳāmı(dır)

Gizli Özne: o

123.1.e.

Yüklem: geçürmiş

Özne: Resūl

Belirtili Nesne: şubḥ u şāmı.

Dolaylı Tümleç: anda

123.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

123. 2. c. d.

Ara sözlü cümle

123. 2.

Bağımsız sıralı cümle

124. Beyit

Ebubekrile anda olur imiş

Maḡāra içre nice gün ḳalur imiş 7a- 124

124. Cümle: Ebubekrile anda olur imiş, maḡāra içre nice gün ḳalur imiş.

124.1. Cümlenin Öğeleri:

124.1.a.

Yüklem: olur imiş

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: Ebubekrile

124.1.b.

Yüklem: kalur imiş

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: mağāra içre

Zarf Tümleci: nice gün

124.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

125. Beyit

Ömer īmāna gelicek çıkarlar

O küffāra cevab virürler anlar 7a- 125

125.Cümle: Ömer īmāna gelicek çıkarlar, o küffāra cevab virürler anlar.

125.1. Cümlenin Ögeleri:

125.1.a.

Yüklem: çıkarlar

Özne: anlar

Zarf Tümleci: Ömer īmāna gelicek

125.1.b.

Yüklem: cevap virürler

Özne: anlar

Dolaylı Tümleç: o küffāra

125.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

126. Beyit

Şara girmeğe kımazlar buları

Huşuşā yok azukları şuları 7a- 126

126. Cümle: Şara girmeğe kımazlar buları, huşuşā yok azukları şuları.

126.1. Cümlenin Öğeleri:

126.1.a

Yüklem: kımazlar

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: şara girmeğe

Belirtili Nesne: buları

126.1.b.

Yüklem: yok

Özne:azukları şuları

Zarf Tümleci: huşuşā

126.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

127. Beyit

Acıkduklarını Allah bilür çün

Orada Cebra'ilden gönderir hōn 7a- 127

127. Cümle: Acıkduklarını Allah bilür çün orada Cebra'ilden gönderir hōn.

127.1. Cümlenin Öğeleri:

127.1.a.

Yüklem: bilür

Özne: Allah

Belirtili Nesne: acıkduklarını

127.1.b.

Yüklem: gönderür

Özne: Allah

Belirtisiz Nesne: hōn

Dolaylı Tümleç: Cebra'ilden

Dolaylı Tümleç: orada

Cümle Dışı Unsur: çün

127.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

128. Beyit

O şofranuñ yiri bellüdü and

Varıcağaz göresin anı sen de 7b- 128

128. Cümle: O şofranuñ yiri bellüdü and, varıcağaz göresin anı sen de.

128.1. Cümlelerin Ögeleri:

128.1.a.

Yüklem: bellüdü

Özne: o şofranuñ yiri

Dolaylı Tümleç: and

128.1.b.

Yüklem: göresin

Özne: sen de

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: varıcağaz

128.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

129. Beyit

O niçmetden yiyüben hep toylar

Gine bunları kâfirler toylar 7b- 129

129. Cümle: O niʿmetden yiyüben hep ııoyarlar, gine bunları kâfirler ııoyarlar.

129.1. Cümleinin Ögeleri:

Yüklem: ııoyarlar

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: o niʿmetden yiyüben

Zarf Tümleci: hep

129.1.b.

Yüklem: ııoyarlar

Özne: kâfirler

Belirtili Nesne: bunları

Zarf Tümleci: gine

129.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

130. Beyit

Gelip kâfir buları incitmek ister

Ki dirler muʿcizātuñ bize göster 7b- 130

130. Cümle: Gelip kâfir buları incitmek ister ki dirler muʿcizātuñ bize göster.

130.1. Cümleinin Ögeleri:

130.1.a.

Yüklem: ister

Özne: kāfir

Belirtili Nesne: buları

Zarf Tümleci: gelip

Zarf Tümleci: incitmek

130.1.b.

Yüklem: dirler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: mu'cizātuñ bize göster

Cümle Dışı Unsur: ki

130.1.c.

Yüklem: göster

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: mu'cizātuñ

Dolaylı Tümleç: bize

130.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

130.2. b. c.

İç içe birleşik cümle

130. 2.

Bağlı cümle

131. Beyit

İşāret eyler aya ay yarılar

O kâfirler anı görüp tarılır

7b- 131

131. Cümle: İşâret eyler aya ay yarılar, o kâfirler anı görüp tarılır.

131.1. Cümlenin Öğeleri:

131.1.a.

Yüklem: İşâret eyler

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: aya

131.1.b.

Yüklem: yarılar

Özne: ay

131.1.c.

Yüklem: tarılır

Özne: o kâfirler

Zarf Tümleci: anı görüp

131.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

132. Beyit

Bulımazlar bulara anda çâre

Dönüp gine giderler yüzi kıra

7b- 132

132. Cümle: Bulımazlar bulara anda çāre, dönüp gine giderler yüzi ara.

132.1. Cümlenin Öğeleri:

132.1.a.

Yüklem: bulımazlar

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: çāre

Dolaylı Tümleç: anda

Dolaylı Tümleç: bulara

132.1.b.

Yüklem: giderler

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: gine yüzi ara dönüp

132.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

133. Beyit

ubaysar ağı dibinde bir latif yir

Meger anda oğupdur ol Ali Şır 7b- 133

133. Cümle: ubaysar ağı dibinde bir latif yir meger anda oğupdur ol Ali Şır.

133.1. Cümlenin Öğeleri:

133.1.a.

Yüklem: (vardır)

Özne: bir latif yir

Dolaylı Tümleç: K ubaysar  a ı dibinde

133.1.b.

Yüklem:  og p ur

Özne: ol  Ali   r

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: me er

133.2.Yapısına Göre Cümle  e idi:

133. 2. a.

Eksiltili cümle

133. 2.

Bağlı cümle

134. Beyit

A a yakın bir ev vardır içen  o 

Res l  n do du ı yir didiler o  7b- 134

134. Cümle: A a yakın bir ev vardır içen  o , res l  n do du ı yir didiler o .

134.1. Cümlenin  geleri:

134.1.a.

Yüklem: vardır

Özne: Aña yakın bir ev

Zarf Tümleci: inen hoş

134.1.b.

Yüklem: didiler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: Resülün doğduğu yir oş

134.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

135. Beyit

Yine işit Resülün hālin iy cān

O kāfirler dilerler dökeler ған 7b- 135

135. Cümle: Yine işit Resülün hālin iy cān, o kāfirler dilerler dökeler ған.

135.1. Cümlenin Ögeleri:

135.1.a.

Yüklem: işit

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Resülün hālin

Zarf Tümleci: yine

Cümle Dışı Unsur: iy cān

135.1.b.

Yüklem: dilerler

Özne: o kâfirler

Belirtisiz Nesne: dökeler kan

135.1.c.

Yüklem: dökeler

Gizli Özne: o kâfirler

Belirtisiz Nesne: kan

135.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

135.2.b. c.

İç içe birleşik cümle

135. 2.

Bağımsız sıralı cümle

136. Beyit

Ḳoyup gider buları cümle küffār

‘Acāyibdür bu sözler diñle iy yār 7b- 136

136. Cümle: Ḳoyup gider buları cümle küffār, ‘acāyibdür bu sözler diñle iy yār.

136.1. Cümlenin Ögeleri:

136.1.a.

Yüklem: gider

Özne: cümle küffār

Belirtili Nesne: buları

Zarf Tümleci: koyup

136.1.b.

Yüklem: °acāyibdür

Özne: bu sözler

136.1.c.

Yüklem: diñle

Özne: iy yār

136.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

137. Beyit

Zamānile inerler şehre bunlar

Otururlar bir arada o cānlar 7b- 137

137. Cümle: Zamānile inerler şehre bunlar, otururlar bir arada o cānlar.

137.1. Cümlenin Ögeleri:

137.1.a.

Yüklem: inerler

Özne: bunlar

Dolaylı Tümleç: şehre

Zarf Tümleci: Zamānile

137.1.b.

Yüklem: otururlar

Özne: o cānlar

Zarf Tümleci: bir arada

137.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

138. Beyit

Ki Allahdan nice olursa fermān

Muṭī^c olup dutarlar anı yeksān 7b- 138

138. Cümle: Ki Allahdan nice olursa fermān, muṭī^c olup dutarlar anı yeksān.

138.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: dutarlar

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: muṭī^c olup yeksān

Zarf Tümleci: Allahdan nice olursa fermān

Cümle Dışı Unsur: ki

138.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

139. Beyit

İki muşhaf var üstinde anuñ hem

Yüzine baksa kişi kalmaya ğam 8a-139

139. Cümle: İki muşhaf var üstinde anuñ hem yüzine baksa kişi kalmaya ğam.

139.1. Cümlenin Ögeleri:

139.1.a.

Yüklem: var

Özne: iki muşhaf

Dolaylı Tümleç: üstinde anuñ

139.1.b.

Yüklem: kalmaya

Özne: ğam

Dolaylı Tümleç: kişi(de)

Zarf Tümleci: yüzine baksa

Cümle Dışı Unsur: hem

139.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

140. Beyit

Ki iki yüz adım durur temāmı

İkidür hem bu mescidüñ imāmı 8a-140

140. Cümle: Ki iki yüz adım durur temāmı, ikidür hem bu mescidüñ imāmı

140.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: iki yüz adım durur

Özne: temāmı

Cümle Dışı Unsur: ki

140.1.b.

Yüklem: ikidür

Özne: bu mescidüñ imāmı

Cümle Dışı Unsur: hem

140.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

141. Beyit

O kubbenüñ temāmet üsti kurşun

Anuñ yüksekliğı artuķ yüz arşun 8a- 141

141. Cümle: O kubbenüñ temāmet üsti kurşun, anuñ yüksekliğı artuķ yüz arşun.

141.1. Cümlenin Öğeleri:

141.1.a.

Yüklem: kurşun(dur)

Özne: o kubbenüñ temāmet üsti

141.1.b.

Yüklem: artuğ(dur)

Özne: yüz arşun

Belirtili Nesne: anuñ yüksekliğı

141.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

142. Beyit

Şırātuñ yidi yirde var nişānı

Kemerlerdür üçer ƙat gördüm anı

8a- 142

142. Cümle: Şırātuñ yidi yirde var nişānı, kemerlerdür üçer ƙat gördüm anı.

142.1. Cümlenin Ögeleri:

142.1.a.

Yüklem: var

Özne: Şırātuñ nişānı

Dolaylı Tümleç: yidi yerde

142.1.b.

Yüklem: üçer ƙat kemerlerdür

Gizli Özne: onlar

142.1.c.

Yüklem: gördüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: anı

142.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

143. Beyit

Yarın Kudüsde olur arz-ı mahşer

Odından dökiserdür niçeler der 8a- 143

143. Cümle: Yarın Kudüsde olur arz-ı mahşer, odından dökiserdür niçeler der.

143.1. Cümlenin Ögeleri:

143.1.a.

Yüklem: olur

Özne: arz-ı mahşer

Dolaylı Tümleç: Kudüsde

ZarfTümleci: yarın

143.1.b.

Yüklem: der

Özne: niceler

Belirtisiz Nesne: odından dökiserdür

143.1.c.

Yüklem: dökiserdür

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: odından

143.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

143.2.b. c.

İç içe birleşik cümle

143. 2.

Bağımsız sıralı cümle

144. Beyit

İlahî bizi sakla ol  ara dan

Bilürsin nesnem z yok dur ara dan

8a- 144

144. Cümle: İlah  bizi sakla ol  ara dan, bilürsin nesnem z yok dur ara dan.

144.1. Cümlenin  geleri:

144.1.a.

Yüklem: sakla

Özne: il h 

Belirtili Nesne: bizi

Dolaylı Tümleç: ol  ara dan

144.1.b.

Yüklem: bilürsin

Gizli  zne: sen

144.1.c.

Yüklem: yokdur

Özne: nesnemüz

Dolaylı Tümleç: ¢arak¢an

144.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

145. Beyit

Çu kıbleden yaña Mescid-i Aķsā

Bu[nuñ] evşāfına olmaya iħşā 8a- 145

145. Cümle: Çu kıbleden yaña Mescid-i Aķsā, bu[nuñ] evşāfına olmaya iħşā.

145.1. Cümlenin Ögeleri:

145.1.a.

Yüklem: yaña(dır)

Özne: Mescid-i Aķsā

Dolaylı Tümleç: kıbleden

Cümle Dışı Unsur: çu

145.1.b.

Yüklem: olmaya

Özne: iħşā

Dolaylı Tümleç: bu[nuñ] evşāfına

145.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

145. 2.

Bağlı cümle

146. Beyit

Müzeyyendür münakkaşdur o dağı

Diyeyüm gördüğüm gibi i ağı 8a- 146

146. Cümle: Müzeyyendür münakkaşdur o dağı, diyeyüm gördüğüm gibi i ağı.

146.1. Cümlenin Öğeleri:

146.1.a.

Yüklem: müzeyyendür

Özne: o

146.1.b.

Yüklem: münakkaşdur

Özne: o

Zarf Tümleci: dağı

146.1.c.

Yüklem: diyeyüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: i ağı

Zarf Tümleci: gördüğüm gibi

146.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

146.2.a. b.

Bağımlı sıralı cümle

146. 2.

Bağımsız sıralı cümle

147. Beyit

Yüz altmış adım ölçdüm uzununu

Dahı adımladum yüz kırk inini 8a- 147

147. Cümle: Yüz altmış adım ölçdüm uzununu dahı adımladum yüz kırk inini.

147.1. Cümlenin Öğeleri:

147.1.a.

Yüklem: ölçdüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: uzununu

Zarf Tümleci: yüz altmış adım

147.1.b.

Yüklem: yüz kırk adımladum

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: inini

147.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

148. Beyit

Çu mihrābuñ yanında mihrāb var

Ne san'at hārc olupdur zī 'aceb kār 8a- 148

148. Cümle: Çu mihrābuñ yanında mihrāb var, ne san'at hārc olupdur zī 'aceb kār

148.1. Cümlenin Ögeleri:

148.1.a.

Yüklem: var

Özne: mihrāb

Dolaylı Tümleç: mihrābuñ yanında

Cümle Dışı Unsur: çu

148.1.b.

Yüklem: hārc olupdur

Özne: ne san'at

Dolaylı Tümleç: zī 'aceb kār

148.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

149. Beyit

Aña karşı mü'ezzin tahtı vardır

Şol aķ mermer baķasın sanki ķardur

8a- 149

149.Cümle: Aña ķarşu müezzın taķtı vardur, şol aķ mermer baķasın sanki ķardur.

149.1. Cümleın Ögeleri:

149.1.a.

Yüklem: vardur

Özne: müezzın taķtı

Zarf Tümleci: aña ķarşu

149.1.b.

Yüklem: baķasın

Gizli Özne: sen

149.1.c.

Yüklem: ķardur

Özne: şol aķ mermer

Zarf Tümleci: sanki

149.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

150. Beyit

Anuñ üstinde bir zencırde vardur

Şol aķ mermer baķasın sanki ķardur

8b- 150

150. Cümle: Anuñ üstinde bir zencîrde vardur, şol aq mermer baqasın sanki kardur.

150. Cümlenin Ögeleri:

150.1.a.

Yüklem: vardur

Özne: bir zencîrde

Dolaylı Tümleç: anuñ üstinde

150.1.b.

Yüklem: baqasın

Özne: sen

150.1.c.

Yüklem: kardur

Özne: şol aq mermer

Zarf Tümleci: sanki

150.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

151. Beyit

Anuñ üstinde bir zencîrde kandil

Asılmışdur yüz altmış kandil bil

8b- 151

151.Cümle: Anuñ üstinde bir zencîrde kandil asılmışdur yüz altmış kandil bil.

151.1. Cümlelerin Öğeleri:

151.1.a.

Yüklem: asılmışdur

Özne: kandil

Dolaylı Tümler: anuñ üstinde bir zencirde

151.1.b.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: yüz altmış kandil

151.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

152. Beyit

Bulardan gayri yanan irt gice

Ki dört yüz on ikidir uçdan uca 8b- 152

152. Cümle: Bulardan gayri yanan irt gice ki dört yüz on ikidir uçdan uca.

152.1. Cümlelerin Öğeleri:

Yüklem: dört yüz on ikidir

Özne: bulardan gayri yanan

Zarf Tümler: irt gice

Zarf Tümler: uçdan uca

Cümle Dışı Unsur: ki

152.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

153. Beyit

Mücevvefdür o mescîdüñ hem altı

İnerler nerdübāndan elli altı 8b- 153

153. Cümle: Mücevvefdür o mescîdüñ hem altı, inerler nerdübāndan elli altı.

153.1. Cümlenin Öğeleri:

153.1.a.

Yüklem: mücevvefdür

Özne: o mescîdüñ altı

153.1.b.

Yüklem: inerler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: elli altı nerdübāndan

Cümle Dışı Unsur: hem

153.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

154. Beyit

Çu mi'rāca gelincegez Muḥammed

Şalavāt vir olasız aña ümmet 8b- 154

154. Cümle: Çu mi'rāca gelincegez Muḥammed şalavāt vir olasız aña ümmet.

154.1. Cümlenin Öğeleri:

154.1.a.

Yüklem: şalavāt vir

Gizli Özne: siz

Dolaylı Tümleç: Muḥammed(e)

Zarf Tümleci: mi'rāca gelincegez

154.1.b.

Yüklem: ümmet olasız

Gizli Özne: siz

Dolaylı Tümleç: aña

Cümle Dışı Unsur: çu

154.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

155. Beyit

Burāğı anda kıomış şöyle dirler

Haber viridi bize bir iki pirlar 8b- 155

155. Cümle: Burāğı anda kıomış şöyle dirler, kıaber viridi bize bir iki pirlir.

155.1. Cümleinin Ögeleri:

155.1.a

Yüklem: dirler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: Burāğı anda kıomış

Zarf Tümleci: şöyle

155.1.b.

Yüklem: kıomış

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne: Burāğı

Dolaylı Tümleci: anda

155.1.c.

Yüklem: kıaber viridi

Özne: bir iki pirlir

Dolaylı Tümleç: bize

155.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

156. Beyit

Ol Aķsā mescidinũn sağ yanında

Namāz kıılır İmām-ı Mālik anda

8b- 156

156. Cümle: Ol Aḡsā mescidinüñ saġ yanında namāz ılur İmām-ı Mālik anda.

156.1. Cümlelerin Ögeleri:

Yüklem: namāz ılur

Özne: İmām-ı Mālik

Dolaylı Tümleç: Ol Aḡsā mescidinüñ saġ yanında

Dolaylı Tümleç: anda

156.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

157. Beyit

Çu sol yanındadır īsā beşigi

Anuñ da ıbleye arşu işigi 8b- 157

157.Cümle: Çu sol yanındadır īsā beşigi, anuñ da ıbleye arşu işigi.

157.1. Cümlelerin Ögeleri:

Yüklem: sol yanındadır

Özne: īsā beşigi

157.1.b.

Yüklem: arşu(dır)

Özne: anuñ da işigi

Dolaylı Tümleç: ıbleye

Cümle Dışı Unsur: çu

157.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

158. Beyit

Yirüñ altındadur aña inerler

Ziyâret eyleyüp giri dönerler 8b- 158

158. Cümle: Yirüñ altındadur aña inerler, ziyâret eyleyüp giri dönerler.

158.1. Cümlenin Öğeleri:

158.1.a.

Yüklem: yirüñ altındadur

Gizli Özne: o

158.1.b.

Yüklem: inerler

Gizli özne: onlar

Dolaylı Tümleç: aña

158.1.c.

Yüklem: dönerler

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: giri

Zarf Tümleci: ziyâret eyleyüp

158.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

159. Beyit

Çu gün toğuşı kapu karşusunda

Direkler üzre vardur kubbe anda 8b- 159

159. Cümle: Çu gün toğuşı kapu karşusunda direkler üzre vardur kubbe anda.

159.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: vardur

Özne: kubbe

Dolaylı Tümleç: kapu karşusunda

Dolaylı Tümleç: direkler üzre

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: gün toğuşı

Zarf Tümleci: çu

159.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

160. Beyit

Odur hem kubbe-i silsile şorgıl

Naşb olup kalıcak gey nazar kıl 8b- 160

160.Cümle: Odur hem k b be-i silsile  org l, na  b olup  alacak gey na  ar k l.

160.1. Cümlenin  geleri:

160.1.a.

Yüklem: odur

Özne: k b be-i silsile

160.1.b.

Yüklem:  org l

Gizli  zne: sen

Zarf Tümleci: hem

160.1.c.

Yüklem: na  ar k l

Gizli  zne: sen

Zarf Tümleci: gey na  b olup  alacak

160.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Ba ıml  sıralı cümle

161. Beyit

G c   yiterse eyle  acca niyyet

Sa  n terk eyleme far  ile sünnet

9a- 161

161. Cümle: G c   yiterse eyle  acca niyyet, sa  n terk eyleme far  ile sünnet.

161.1. Cümlelerin Öğeleri:

161.1.a.

Yüklem: niyyet eyle

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: hacca

Zarf Tümleci: gücün yiterse

161.1.b.

Yüklem: terk eyleme

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: farz ile sünnet

Zarf Tümleci: sakın

161.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

162. Beyit

Ki hacc itmekligün çokdur şevābı

Saňa oş diyeyin bir bir cevābı

9a- 162

162. Cümle: Ki hacc itmekligün çokdur şevābı saňa oş diyeyin bir bir cevābı.

162.1. Cümlelerin Öğeleri:

162.1.a.

Yüklem: çokdur

Özne: Һacc itmekligüñ sevābı

162.1.b.

Yüklem: diyeyin

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: bir bir cevābı

Zarf Tümleci: oş

Dolaylı Tümleç: saña

Cümle Dışı Unsur: ki

162.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

163. Beyit

Resūlu'llāh diyüpdür bu sözi hem

Anuñ sözi durur derdüñe merhem

9a- 163

163. Cümle: Resūlu'llāh diyüpdür bu sözi hem anuñ sözi durur derdüñe merhem.

163.1. Cümlenin Ögeleri:

163.1.a.

Yüklem: diyüpdür

Özne: Resūlu'llāh

Belirtili Nesne: bu sözi

163.1.b.

Yüklem: merhem durur

Özne: anuñ sözi

Dolaylı Tümleç: derdüñe

Cümle Dışı Unsur: hem

163.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

164. Beyit

Yigirmi biş gazā etmek sevābı

Ki bir hacc itmegüñ yigdür sevābı 9a- 164

164. Cümle: Yigirmi biş gazā etmek sevābı ki bir hacc itmegüñ yigdür sevābı.

164.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yigdür

Özne: bir hacc itmegüñ sevābı

Dolaylı Tümleç: Yigirmi biş gazā etmek(den)

Cümle Dışı Unsur: ki

164.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

165. Beyit

Anuñ için ki mālūñ terk idersin

İmānuñ Hāḡ yolına berk idersin

9a- 165

165. Cümle: Anuñ içün ki mālūñ terk idersin, imānuñ Hāḡ yolına berk idersin.

165.1. Cümlelerin Ögeleri:

165.1.a.

Yüklem: terk idersin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: mālūñ

Zarf Tümleci: anuñ içün

165.1.b.

Yüklem: berk idersin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: imānuñ

Dolaylı Tümleç: Hāḡ yolına

165.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

166. Beyit

Tenüñi incidürsin zaḡmet ile

Cānuñı ıoyurursın raḡmet ile

9a- 166

166. Cümle: Tenüñi incidürsin zaḡmet ile, cānuñı ıoyurursın raḡmet ile.

166.1.Cümlenin Öğeleri:

166.1.a.

Yüklem: incidürsın

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: tenüñi

Zarf Tümleci: zaḥmet ile

166.1.b.

Yüklem: ıoyurursın

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: cānuñı

Zarf Tümleci: raḥmet ile

166.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

167. Beyit

Ṭanuḳluḡa varursın Ḥaḳ evine

Bir iş işle ki cānuñ da sevine 9a- 167

167. Cümle: Ṭanuḳluḡa varursın Ḥaḳ evine,bir iş işle ki cānuñ da sevine.

167.1. Cümlenin Öğeleri:

167.1.a.

Yüklem: varursın

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: tanıklığa

Dolaylı Tümleç: Hakk evine

167.1.b.

Yüklem: işle

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: bir iş

167.1.c.

Yüklem: sevine

Özne: cânuñ da

Cümle Dışı Unsur: ki

167. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

168. Beyit

Bu yolda gerçi ki zahmet çekersin

Veli rahmet tohumların ekersin 9a- 168

168. Cümle: Bu yolda gerçi ki zahmet çekersin veli rahmet tohumların ekersin.

168.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: zahmet çekersin

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: bu yolda

Zarf Tümleci: gerçi ki

168.1.b.

Yüklem: ekersin

Gizli Özne:sen

Belirtili Nesne: rahmet tohumların

Cümle Dışı Unsur: veli

168.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

169. Beyit

Çu mazhar olmuşam it baña çäre

Ki iblis urdı..... 9a- 169

169. Cümle: Çu mazhar olmuşam it baña çäre, ki iblis urdı.

169.1. Cümlenin Öğeleri:

169. 1. a.

Yüklem: mazhar olmuşam

Gizli Özne: ben

169. 1. b.

Yüklem: çäre it

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: baña

169. 1. c.

Yüklem: urdı

Özne: İblis

Cümle Dışı Unsur: ki

169. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

170. Beyit

Elinden al beni āzād (eyle)

..... 9a- 170

170. Cümle: Elinden al beni āzād (eyle)

170. 1. Cümlelerin Öğeleri:

170. 1. a.

Yüklem: elinden al

Gizli Özne: sen

170. 1. b.

Yüklem: āzād (eyle)

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: beni

170. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

171. Beyit

Ƙapuñda itme maħrūm sāyilem oş

Yüzüm ƙara ƙapuñda hem elüm boş 9b- 171

171. Cümle: Ƙapuñda itme maħrūm sāyilem oş, yüzüm ƙara ƙapuñda hem elüm boş.

171.1. Cümlenin Öğeleri:

171.1.a.

Yüklem: maħrūm itme

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: ƙapuñda

171.1.b.

Yüklem: sāyilem

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: oş

171.1.c.

Yüklem: kara(dır)

Özne: yüzüm

Dolaylı Tümleç: ƙapuñda

171.1.d.

Yüklem: boş(dur)

Özne: elüm

Dolaylı Tümleç: tapuñda

Cümle Dışı Unsur: hem

171.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

171.2.c.d.

Bağlı cümle

171.2.

Bağımsız sıralı cümle

172. Beyit

Ꞑuşûrum gerçi çokdur hizmetûñde

Velî dāyim ümidüm rahmetûñde 9b- 172

172. Cümle: Ꞑuşûrum gerçi çokdur hizmetûñde velî dāyim ümidüm rahmetûñde.

172.1. Cümlenin Öğeleri:

172.1.a.

Yüklem: çokdur

Özne: Ꞑuşûrum

Dolaylı Tümleç: hizmetûñde

Zarf Tümleci: gerçi

172.1.b.

Yüklem: rahmetûñde(dir)

Özne: ümîdüm

Zarf Tümleci: dāyim

Cümle Dışı Unsur: velî

172.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

173. Beyit

Saňa ıřmarladum hem ehl-i beytüm

Münâcât birle oş bunca beytüm 9b- 173

173.Cümle: Saňa ıřmarladum hem ehl-i beytüm, münâcât birle oř bunca beytüm.

173.1. Cümlelerin Ögeleri:

173.1.a.

Yüklem: ışmarladum

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: ehl-i beytüm

Dolaylı Tümleç: saňa

173.1.b.

Yüklem: bunca beytüm

Zarf Tümleç: münâcât birle

Zarf Tümleci: oş

Cümle Dışı Unsur: hem

173.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

174. Beyit

Beni maşşūduma ırgūr Çalabum

Bilürsin neydüğün senden talebüm 9b-174

174. Cümle: Beni maşşūduma ırgūr Çalabum, bilürsin neydüğün senden talebüm.

174.1. Cümlelerin Ögeleri:

174.1.a.

Yüklem: ırgūr

Özne: Çalabum

Belirtili Nesne: beni

Dolaylı Tümleç: maşşūduma

173.1.Cümlelerin Ögeleri:

174.1.b

Yüklem: bilürsin

Özne: Çalabum

Belirtisiz Nesne: neydüğün senden talebüm

174. 1. c.

Yüklem: neydüğün

Özne: talebüm

Dolaylı Tümleç: senden

174.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

174. 2. b. c.

İç içe birleşik cümle

174. 2.

Bağımlı sıralı cümle

175. Beyit

Şu vaktin ki ire va^ede ölevüz

Sin içinde kara toprak olavuz

9b- 175

175. Cümle: Şu vaktin ki ire va^ede ölevüz, sin içinde kara toprak olavuz.

175.1. Cümlenin Öğeleri:

175.1.a.

Yüklem: ölevüz

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: şu vaktin va^ede ire

175.1.b.

Yüklem: olavuz

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: kara toprak

Dolaylı Tümleç: sin içinde

175.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

176. Beyit

Bize rahmet meleklerini gönder

O Münkîri Nekîri giri gönder 9b- 176

176. Cümle: Bize rahmet meleklerini gönder, o Münkîri Nekîri giri gönder.

176.1. Cümlenin Öğeleri:

176.1.a.

Yüklem: gönder

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: rahmet meleklerini

Dolaylı Tümleç: bize

176.1.b.

Yüklem: gönder

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: o Münkîri Nekîri

Zarf Tümleci: giri

176.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

177. Beyit

Sinümüzi giñ eyle yā Īlāhī

Günāhlu ҡullaruñ sensin penāhı

9b- 177

177.Cümle: Sinümüzi giñ eyle yā Īlāhī, günāhlu ҡullaruñ sensin penāhı.

177.1. Cümlelerin Ögeleri:

177.1.a.

Yüklem: eyle

Özne: yā Īlāhī

Belirtili Nesne: sinümüzi

Zarf Tümleci: giñ

177.1.b.

Yüklem: sensin

Özne: günāhlu ҡullaruñ penāhı

177.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

178. Beyit

Īlahī sinümüz itme ҡarañu

Ki olmayavuz ayruķ iñe yañu

9b- 178

178. Cümle: Īlahī sinümüz itme ҡarañu ki olmayavuz ayruķ iñe yañu.

178.1. Cümlelerin Öğeleri:

178.1.a.

Yüklem: itme

Özne: İlahî

Belirtili Nesne: sinümüz karanu

178.1.b.

Yüklem: olmayavuz

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: ayruu

Zarf Tümlecisi: inu yañu

Cümle Dışı Unsur: ki

178.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağılı cümle

179. Beyit

Kerimsin rahmetüñi yoldaş eyle

Girince cennetüñi koldaş eyle 9b- 179

179. Cümle: Kerimsin rahmetüñi yoldaş eyle, girince cennetüñi koldaş eyle.

179.1. Cümlelerin Öğeleri:

179.1.a.

Yüklem: kerimsin

Gizli Özne: sen

179. 1. b.

Yüklem: yoldaş eyle

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: rahmetüñi

179.1.c.

Yüklem: koldaş eyle

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: cennetüñi

Zarf Tümleci: girince

179.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

180. Beyit

Ümîzüm ol durur rahmet kılasın

Ƙuluña hāşe kim zaħmet kılasın 9b- 180

180. Cümle: Ümîzüm ol durur rahmet kılasın, Ƙuluña hāşe kim zaħmet kılasın.

180.1. Cümlenin Öğeleri:

180.1.a.

Yüklem: ol durur

Özne: ümîzüm

180.1.b.

Yüklem: rahmet kılasın

Gizli Özne: sen

180.1.c.

Yüklem: zahmet kılasın

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: kuluña

Zarf Tümleci: hāşe kim

180.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

181. Beyit

İşid imdi eyide bir hikāyet

Resüle vir işidecek şalāvat 9b- 181

181.Cümle: İşid imdi eyide bir hikāyet, Resüle vir işidecek şalāvat.

181.1. Cümlenin Ögeleri:

181.1.a.

Yüklem: işid

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: eyide bir hikāyet

Zarf Tümleci: imdi

181.1.b.

Yüklem: şalāvat vir

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Resūle

181. 1. c.

Yüklem: işidecek

Gizli Özne: o

181.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

182. Beyit

Ki Tañrı evlerini yād idelüm

İşidenler cānını şād idelüm 10a- 182

182. Cümle: Ki Tañrı evlerini yād idelüm, işidenler cānını şād idelüm.

182.1. Cümlenin Öğeleri:

182.1.a.

Yüklem: yād idelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: Tañrı evlerini

182.1.b.

Yüklem: şād idelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: işidenler cānını

Cümle Dışı Unsur: ki

182.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

183. Beyit

Gel imdi hacc ile Kudse gidelüm

Haķuñ hurīlerin kuca gidelüm 10a- 183

183. Cümle: Gel imdi hacc ile Kudse gidelüm, haķuñ hurīlerin kuca gidelüm.

183.1.Cümlenin Öğeleri:

183.1.a.

Yüklem: gel

Gizli Özne: sen

183.1.b.

Yüklem: gidelüm

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Kudse

Zarf Tümleci: hacc ile

Zarf Tümleci: imdi

183.1.c.

Yüklem: gidelüm

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Hakuñ hurīlerin kuca

183.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

184. Beyit

Esen kaluñ gönüldük hayr ile biz

Naşib ola varasız dağı hem siz 10a- 184

184. Cümle: Esen kaluñ gönüldük hayr ile biz, naşib ola varasız dağı hem siz.

184.1. Cümlenin Öğeleri:

184.1.a.

Yüklem: esen kaluñ

Gizli Özne: siz

184.1.b.

Yüklem: gönüldük

Özne: biz

Zarf Tümleci: hayr ile

184.1.c.

Yüklem: varasız

Özne: siz

Zarf Tümleci: naşīb ola

Cümle Dışı Unsur: daħı hem

184.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

185. Beyit

Diñ imdi himmet eyleñ iy yarenler

Bizüm ile eyü dirlik sürenler 10a- 185

185. Cümle: Diñ imdi himmet eyleñ iy yarenler, bizüm ile eyü dirlik sürenler.

185.1. Cümlelerin Öğeleri:

185.1.a.

Yüklem: himmet eyleñ

Özne: iy yarenler

Belirtisiz Nesne: dīn

Zarf Tümleci: imdi

185.1.b.

Yüklem: sürenler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: eyü dirlik

Zarf Tümleci: bizüm ile

185.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

186. Beyit

Yüce Allah evine hem varam ben

Girü sağlıgıla sizi görem ben 10a- 186

186. Cümle: Yüce Allah evine hem varam ben, girü sağlıgıla sizi görem ben.

186.1. Cümlenin Ögeleri:

186.1.a.

Yüklem: varam

Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Yüce Allah evine

186.1.b.

Yüklem: görem

Özne: ben

Belirtili Nesne: sizi

Zarf Tümleci: sağlıgıla

Zarf Tümleci: girü

Cümle Dışı Unsur: hem

186.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

187. Beyit

İlāhī sen kolay it kullaruña

Ki hoşlıklarıla varam evüñe 10a- 187

187. Cümle: İlāhī sen kolay it kullaruña ki hoşlıklarıla varam avüñe.

187.1. Cümlenin Ögeleri:

187.1.a.

Yüklem: kolay it

Özne: sen

Dolaylı Tümleç: kullaruña

Cümle Dışı Unsur: İlāhī

187.1.b.

Yüklem: varam

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: evüñe

Zarf Tümleci: hoşlıklarıla

Cümle Dışı Unsur: ki

187.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

188. Beyit

Vaṭan gurbet idüben yola girdük

188. Cümle: Vaṭan ḡurbet idüben yola girdük, bi-ḥamdi'llāh ki geldük Ḳudse irdük.

188.1. Cümlelerin Ögeleri:

188.1.a.

Yüklem: girdük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümlecisi: vaṭan ḡurbet idüben

Dolaylı Tümleç: yola

188.1.b.

Yüklem: geldük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümlecisi: bi-ḥamdi'llāh

Cümle Dışı Unsur: ki

188.1.c.

Yüklem: irdük

Gizli özne: biz

Dolaylı Tümleç: ḳudse

188.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

189. Beyit

°Acāyib yir imiş ̤uds-i mübārek

Yaratmış anı şun°ından Tebārek 10a- 189

189. Cümle: °Acāyib yir imiş ̤uds-i mübārek, yaratmış anı şun°ından Tebārek.

189.1. Cümlenin Öğeleri:

189.1.a.

Yüklem: °Acāyib yir imiş

Özne: ̤uds-i mübārek

189.1.b.

Yüklem: yaratmış

Özne: Tebārek

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: şun°ından

189.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

190. Beyit

Bir ulu şehrdür daşdan kireçden

İçinde bir evi yokdur ağaçdan 10a- 190

190. Cümle: Bir ulu şehrdür daşdan kireçden, içinde bir evi yokdur ağaçdan.

190.1. Cümlenin Öğeleri:

190.1.a

Yüklem: bir ulu şehrdür

Zarf Tümleci: daşdan kireçden

190.1.b.

Yüklem: yokdur

Özne: ağaçdan bir evi

Dolaylı Tümleç: içinde

190.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

191. Beyit

O yirdedür bilün Şahre vü Aḳsā

Gıce gündüz aña göz dikse baḳsa

10a- 191

191. Cümle: O yirdedür bilün Şahre vü Aḳsā, gıce gündüz aña göz dikse baḳsa.

191.1. Cümlenin Öğeleri:

191.1.a.

Yüklem: bilün

Gizli Özne: siz

Belirtisiz Nesne: o yirdedür Şahre vü Aḳsā

191. 1. b.

Yüklem: o yirdedür

Özne: Şahre vü Aḳsā

191.1.c.

Yüklem: göz dikse

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: gīce gündüz

191.1.d.

Yüklem: baksa

Gizli Özne: o

191.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

191.2.a.b.

İç İçe Birleşik cümle

191.2.

Bağımsız sıralı cümle

192. Beyit

Müzeyyendür münakkaşdur müretteb

Cemī'i altun işidür müzehheb 10b- 192

192. Cümle: Müzeyyendür münakkaşdur müretteb, cemī'i altun işidür müzehheb.

192.1. Cümlenin Öğeleri:

192.1.a.

Yüklem: müzeyyendür

Gizli Özne: O

192.1.b.

Yüklem: münakkaşdur

Gizli özne: o

192.1.c.

Yüklem: müretteb(dür)

Gizli Özne: o

192.1.d.

Yüklem: altun işidür

Özne: cemî'i

192.1.e.

Yüklem: müzehheb(dür)

Gizli Özne: o

192.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

193. Beyit

Görince gözüm anı sevdi cânım

Giri gitmeği unuttum i cânım

10b- 193

193. Cümle: Görince gözüm anı sevdi cânım, giri gitmeği unuttum i cânım.

193.1. Cümlenin Öğeleri :

193.1.a.

Yüklem: sevdi

Özne: cânım

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümlecisi: görince gözüm

193.1.b.

Yüklem: unuttum

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: giri gitmeği

Cümle Dışı Unsur: i cânım

193.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

194. Beyit

Varınca fikrimüz gitmegidi hem

Çu gördüm Kıdsı didüm otur ebsem

10b- 194

194. Cümle:Varınca fikrimüz gitmegidi hem çu gördüm Kıdsı didüm otur ebsem.

194.1. Cümlenin Öğeleri:

194.1.a.

Yüklem: gitmegidi

Özne: fikrimüz

Zarf Tümleci: varınca

Zarf Tümleci: hem

194.1.b.

Yüklem: gördüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: Kudsı

Cümle Dışı Unsur: çu

194.1.c.

Yüklem: didüm

Belirtisiz Nesne: otur ebsem

194. d.

Yüklem: otur

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: ebsem

194.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

194.2.c.d.

İç İç birleşik cümle

194.2.

Bağımsız sıralı cümle

195. Beyit

Bunuñ gibi şerif yirde tırayın

Gice gündüz Çalaba yalvarayın 10b- 195

195.Cümle : Bunuñ gibi şerif yirde tırayın, gice gündüz Çalaba yalvarayın.

195.1. Cümlelerin Öğeleri:

195.1.a.

Yüklem: tırayın

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Bunuñ gibi şerif yirde

195.1.b.

Yüklem: yalvarayın

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Çalaba

Zarf Tümleci: gice gündüz

195.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

196. Beyit

Oturdum anda iki ay temāmet

Çu yoldaş çıkup gitdi selāmet 10b- 196

196. Cümle : Oturdum anda iki ay temāmet çu yoldaş çıkup gitdi selāmet.

169.1. Cümlenin Öğeleri:

196.1.a.

Yüklem: oturdum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: iki ay temāmet

196.1.b.

Yüklem: gitdi

Özne: yoldaşlar

Zarf Tümleci: selāmet(le) çıkup

Cümle Dışı Unsur: çu

196.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

197. Beyit

Ki ba°zı yoldaşumuz bile durdı

O uds şehrini gördi cānı sevdi 10b- 197

197. Cümle: Ki ba°zı yoldaşumuz bile durdı, O uds şehrini gördi cānı sevdi.

197.1. Cümlenin Öğeleri:

197.1.a.

Yüklem: durdı

Özne: baʿzı yoldaşumuz

Zarf Tümleci: bile

197.1.b.

Yüklem: gördi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: O Kuds şehrini

Cümle Dışı Unsur: ki

197.1.c.

Yüklem: sevdi

Özne: cānı

197.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

198. Beyit

İşid imdi saña vaşfin diyeyin

İşidicek çu dirsın ben gideyin 10b- 198

198. Cümle: İşid imdi saña vaşfin diyeyin, işidicek çu dirsın ben gideyin.

198.1. Cümlenin Öğeleri:

198.1.a.

Yüklem: işid

Gizli Özne: sen

198.1.b.

Yüklem: diyeyin

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: vaşfın

Dolaylı Tümleç: saña

Zarf Tümleci: şimdi

198.1.c.

Yüklem: dirsın

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: ben gideyin

Zarf Tümleci: işidicek

Cümle Dışı Unsur: çu

198.1.d.

Yüklem: gideyin

Özne: ben

198.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

199. Beyit

Bir ulu k ubbed r Ő hre  ac yib

İçinde var durur hem çok ğarāyib

10b- 199

199. Cümle : Bir ulu ħubbedür Şahre °acāyib, içinde var durur hem çok ğarāyib.

199.1. Cümlelerin Ögeleri:

199.1.a.

Yüklem: °acāyib bir ulu ħubbedür

Özne: Şahre

199.1.b.

Yüklem: var durur

Özne: çok ğarāyib

Dolaylı Tümeleş: içinde

Cümle Dışı Unsur: hem

199.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

200. Beyit

Sekiz ħatdur o ħubbenün bucağı

Anuñ ħarşusınadur Tūr tağı

10b- 200

200.Cümle : Sekiz ħatdur o ħubbenün bucağı, anuñ ħarşusınadur Tūr tağı.

200.1.Cümlelerin Ögeleri:

200.1.a.

Yüklem: sekiz kıatdur

Özne: o kıubbenün bucağı

200.1.b.

Yüklem: anuñ kıarşısnadır

Özne: Tır tağı

200.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

201. Beyit

Degme bir pencerede envā^c-ı cām

Pençereler kıamusı kıırkıdur temām 10b- 201

201.Cümle: Degme bir pencerede envā^c-ı cām, pençereler kıamusı kıırkıdur temām.

201.1. Cümlenin Ögeleri:

201.1.a.

Yüklem: (vardır)

Özne: envā^c-ı cām

Dolaylı Tümleç: Degme bir pencerede

201.1.b.

Yüklem: kıırkıdur

Özne: pençereler kıamusı temām(1)

201.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

202. Beyit

O k bbe içi mermer  ası mermer

Bakınca  heybet alur kişi derler 10b- 202

202.Cümle: O k bbe içi mermer  ası mermer, bakınca  heybet alur kişi derler.

202.1. Cümlenin  geleri:

202.1.a.

Yüklem: mermer(dir)

Özne: o k bbe içi

202.1.b.

Yüklem: mermer(dir)

Özne:  ası

202.1.c.

Yüklem: derler

Gizli  zne: onlar

Belirtisiz Nesne: bakınca  heybet alur kişi

202.1.d.

Yüklem: heybet alur

Özne: kişi

Zarf Tümleci: bakınca 

202.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

202.c. d.

İç içe birleşik cümle

202. 2.

Bağımsız sıralı cümle

203. Beyit

Yaşıl kızıl direkler mermer eblağ

Bunuñ ortasıdur Şahre daşı çak 10b- 203

203.Cümle: Yaşıl kızıl direkler mermer eblağ, bunuñ ortasıdur Şahre daşı çak.

203.1. Cümlenin Öğeleri:

203.1.a.

Yüklem: mermer eblağ(dır)

Özne: yaşıl kızıl direkler

203. 1. b.

Yüklem: bunuñ ortasıdur

Özne: Şahre daşı

Zarf Tümleci: çak

203.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

203.2.

Bağımsız sıralı cümle

204. Beyit

Yigirmi biş direkdür ortadağı

Dükelü ala eblağ yoğdur ağı 11a- 204

204. Cümle : Yigirmi biş direkdür ortadağı, dükelü ala eblağ yoğdur ağı.

204.1. Cümlenin Öğeleri:

204.1.a.

Yüklem: yigirmi biş direkdür

Özne: ortadağı

204.1.b.

Yüklem: ala eblağ(dır)

Özne: dükelü

204. 1. c.

Yüklem: yoğdur

Özne: ağı

204.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

204.2.

Bağımsız sıralı cümle

205. Beyit

Eñ içinde on altıdur direkler

Ვopa gelür göricegez yürekler 11a- 205

205. Cümle :Eñ içinde on altıdur direkler, Ვopa gelür göricegez yürekler.

205.1. Cümlelerin Öğeleri:

205.1.a.

Yüklem: on altıdur

Özne: direkler

Dolaylı Tümleç: eñ içinde

205.1.b.

Yüklem: Ვopa gelür

Özne: yürekler

Zarf Tümleci: göricegez

205.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

206. Beyit

Demür țarābuzundur çevre yanı

Davud peygamber itmiş derler anı 11a- 206

206.Cümle : Demür țarābuzundur çevre yanı, Davud peygamber itmiş derler anı.

206.1. Cümlelerin Öğeleri:

206.1.a.

Yüklem: demür  ar buzundur

Özne:  evre yanı

206.1.b.

Yüklem: dirler

Belirtili Nesne: Davud peyg mber itmi  anı

206.1.c.

Yüklem: itmi 

Özne: Davud peyg mber

Belirtili Nesne: anı

206.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

206.2.b. c.

      birleşik cümle

206. 2.

Bağımsız sıralı cümle

207. Beyit

Anu    ksekligi on bi   arı dur

M  ebbekd r  amusı tu fe i   r 11a- 207

207. Cümle: Anu    ksekligi on bi   arı dur, m  ebbekd r  amusı tu fe i   r.

207.1. Cümlenin  geleri:

207.1.a.

Yüklem: on biş arışdur

Özne: anuñ yüksekliği

207.1.b.

Yüklem: müşebbekdür

Özne: amusı

207.1.c.

Yüklem: işdür

Özne: tuhfe

207.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

208. Beyit

Çu dört yirde apu düzmiş demürden

Bu didüğüm ne otdan ne kömürden 11a- 208

208. Cümle: Çu dört yirde apu düzmiş demürden, bu didüğüm ne otdan ne kömürden.

208.1. Cümlenin Ögeleri:

208.1.a.

Yüklem: düzmiş

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: demirden apu

Dolaylı Tümleç: dört yirde

Cümle Dışı Unsur: çu

208.1.b.

Yüklem: ne otdan ne kömürden(dir)

Özne: bu didüğüm

208.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

209. Beyit

Nebîdür mu'cizât ile düzetmiş

Teferrüc itmege bir hoş iş itmiş 11a- 209

209. Cümle: Nebîdür mu'cizât ile düzetmiş, teferrüc itmege bir hoş iş itmiş.

209.1.Cümlenin Ögeleri:

209.1.a.

Yüklem: düzetmiş

Özne: Nebîdür

Zarf Tümleci: mu'cizât ile

209.1.b.

Yüklem: itmiş

Özne: Nebîdür

Belirtisiz Nesne: bir hoş iş

Dolaylı Tümleç: teferrüc itmege

209.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

210. Beyit

İçindedür demürden nār ağacı

İkidür bu ağaç var gör i hācī 11a- 210

210. Cümle: İçindedür demürden nār ağacı, ikidür bu ağaç var gör i hācī.

210.1. Cümlenin Öğeleri:

210.1.a.

Yüklem: içindedür

Özne: demürden nār ağacı

210.1.b.

Yüklem: ikidür

Özne: bu ağaç

210.1.c.

Yüklem: var

Gizli Özne: sen

210.1.d.

Yüklem: gör

Özne: i hācī

210.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

211. Beyit

Yimişleri budaklarında vardır

Bi-‘aynih şanaşın ki o enārdur 11a- 211

211. Cümle: Yimişleri budaklarında vardır, bi-‘aynih şanaşın ki o enārdur.

211.1. Cümlenin Öğeleri:

211.1.a.

Yüklem: vardır

Özne: yimişleri

Dolaylı Tümleç: budaklarında

211.1.b.

Yüklem: enārdur

Özne: o

Zarf Tümleci: bi-‘aynih şanaşın

Cümle Dışı Unsur: ki

211.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

212. Beyit

Ol ağaçlarıñ altı Şahre taşı

Varup anda geçürse kişi yaşı 11a- 212

212. Cümle: Ol ağaçların altı Şahre taşı, varup anda geçürse kişi yaşı.

212.1. Cümlenin Öğeleri:

212.1.a.

Yüklem: Şahre taşı(dır)

Özne: Ol ağaçların altı

212.1.b.

Yüklem: geçürse

Özne: kişi

Belirtili Nesne: yaşı

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: varup

212.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

213. Beyit

Öñindedür Resülün kâdemi hem

Yüzün sür ki ola derdüne merhem 11a- 213

213. Cümle: Öñindedür Resülün kâdemi hem yüzün sür ki ola derdüne merhem.

213.1. Cümlenin Öğeleri:

213.1.a.

Yüklem: öñindedür

Özne: Resûlün kâdemi

213.1.b.

Yüklem: sür

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: yüzün

Cümle Dışı Unsur: hem

213.1.c.

Yüklem: merhem ola

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: derdüne

Cümle Dışı Unsur: ki

213.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

214. Beyit

Resûl mi'râca hem andan gidüpdür

O taş üzre ayağı yir idüpdür 11b- 214

214. Cümle: Resûl mi'râca hem andan gidüpdür, o taş üzre ayağı yir idüpdür.

214.1. Cümlenin ögeleri:

214.1.a.

Yüklem: gidüpdür

Özne: Resûl

Dolaylı Tümleç: mi^{er}âca

Dolaylı Tümleç: andan

Cümle Dışı Unsur: hem

214.1.b.

Yüklem: yir idüpdür

Özne: ayağı

Dolaylı Tümleç: o taş üzre

214.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

215. Beyit

Gir ol Şahrenuñ altında namâz kıl

Resûlüñ başı yiri andadur bil 11b- 215

215. Cümle: Gir ol Şahrenuñ altında namâz kıl, Resûlüñ başı yiri andadur bil.

215.1. Cümlenin Öğeleri:

215.1.a.

Yüklem: gir

Gizli Özne: sen

215.1.b.

Yüklem: namāz kıl

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: ol Şahrenuñ altında

215. 1. c.

Yüklem: andadır

Özne: Resülün başı yiri

215.1.d.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

215.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

216. Beyit

Resüle izzet idüp kalkmış ol taş

Aña sen ümmet iseñ çekmegil baş 11b- 216

216. Cümle: Resüle izzet idüp kalkmış ol taş, aña sen ümmet iseñ çekmegil baş.

216.1. Cümlenin Ögeleri:

216.1.a.

Yüklem: kalkmış

Özne: ol taş

Zarf Tümleci: Resûle izzet idüp

216.1.b.

Yüklem: çekmegil baş

Özne: sen

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: ümmet isen

216.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

217. Beyit

Bile gitmek diledi Nebiyile

Bucağı Şahrenuñ kalkmışdı bile 11b- 217

217. Cümle: Bile gitmek diledi Nebiyile, bucağı Şahrenuñ kalkmışdı bile.

217.1. Cümlenin Ögeleri:

217.1.a.

Yüklem: diledi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: nebiyile gitmek

Zarf Tümleci: bile

217.1.b.

Yüklem: kalkmışdı

Özne: Bucagı Şahrenuñ

Zarf Tümleci: bile

217.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

218. Beyit

O taş kapuda dağı üç kapu var

O kapular iñen yüekdür iy yār 11b- 218

218. Cümle: O taş kapuda dağı üç kapu var, o kapular iñen yüekdür iy yār.

218.1. Cümleñin Ögeleri:

218.1.a.

Yüklem: var

Özne: üç kapu

Dolaylı Tümleç: o taş kapuda

218.1.b.

Yüklem: yüekdür

Özne: o kapular

Zarf Tümleci: iñen

Cümle Dışı Unsur: iy yār

Cümle Dışı Unsur: dağı

218.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

219. Beyit

İkişer kat durur o dört kapular

Cihanda yok bu resme hiç yapular 11b- 219

219. Cümle: İkişer kat durur o dört kapular, cihanda yok bu resme hiç yapular.

219.1. Cümlenin Öğeleri:

219.1.a.

Yüklem: İkişer kat durur

Özne: o dört kapular

219.1.b.

Yüklem: yok

Özne: bu resme hiç yapular

Dolaylı Tümleç: cihanda

219.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

220. Beyit

Çu bir zencir var biş yüz kandil

Muşannifler düzetmiş anı gey bil 11b- 220

220. Cümle: Çu bir zencir var biş yüz kandil, muşannifler düzetmiş anı gey bil.

220.1. Cümlenin Öğeleri:

220.1.a.

Yüklem: var

Özne: biş yüz kandil

Dolaylı Tümleç: bir zencir(de)

Cümle Dışı Unsur: çu

220.1.b.

Yüklem: düzetmiş

Özne: muşannifler

Belirtili Nesne: anı

220.1.c.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: gey

220.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

221. Beyit

O kubbede yanan her gice kandil

Ki üç yüz ellidür saydum anı bil

11b- 221

221. Cümle: O  ubbede yanan her gice  andil    yüz ellid r ki saydum anı bil.

221.1. Cümlenin  geleri:

221.1.a.

Yüklem:    yüz ellid r

Özne: yanan her gice  andil

Dolaylı Tümleç: o  ubbede

221.1.b.

Yüklem: saydum

Gizli  zne: ben

Belirtili Nesne: anı

Cümle Dışı Unsur: ki

221.1.c.

Yüklem: bil

Gizli  zne: sen

221.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımlı cümle

222. Beyit

 u  apudan ya a bir yirde gey bil

Ter z  vardur anda gey na ar kıl

11b- 222

222. Cümle : Çu kapudan yaña bir yirde gey bil, terāzū vardur anda gey nażar kıl.

222.1. Cümlelerin Öğeleri:

222.1.a.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: kapudan yaña bir yirde

Cümle Dışı Unsur: çu

222.1.b.

Yüklem: vardur

Özne: terāzū

Dolaylı Tümleç: anda

222.1.c.

Yüklem: nażar kıl

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: gey

222.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

223. Beyit

Kızıl mermerden altıdur direği

Görenün döyecek yokdur yüreği

11b- 223

223. Cümle: Kızıl mermerden altıdur direği, görenün doyacak yokdur yüreği.

223.1. Cümlenin Öğeleri:

223.1.a.

Yüklem: altıdur

Özne: kızıl mermerden direği

223.1.b.

Yüklem: yokdur

Özne: görenün doyacak yüreği

223.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

224. Beyit

O ubbede ki vardur iki k rs 

İnen arşı durur mihr ba birsi 11b- 224

224. Cümle: O ubbede ki vardur iki k rs , inen arşı durur mihr ba birsi.

224.1. Cümlenin Öğeleri:

224.1.a.

Yüklem: vardur

Özne: iki k rs 

Dolaylı Tümleç: o ubbede

Cümle Dışı Unsur: ki

224.1.b.

Yüklem: karşı durur

Özne: birsi

Dolaylı Tümleç: mihrāba

Zarf Tümleci: iñen

224.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

225. Beyit

Ṭolayı mescid medrese iñen çok

Nice vaşf ideyim bir eksügi yok

12a- 225

225. Cümle: Ṭolayı mescid medrese iñen çok, nice vaşf ideyim bir eksügi yok.

225.1. Cümlenin Öğeleri:

225.1.a.

Yüklem: çok(dur)

Özne: mescid medrese

Dolaylı Tümleç: ṭolayı(nda)

Zarf Tümleci: iñen

225.1.b.

Yüklem: yok(tur)

Özne: bir eksügi

225.1.c.

Yüklem: vaşf ideyim

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: nice

225.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

226. Beyit

İçinde dört menāre var yüceler

Müezzın bañ virür ırte giceler 12a- 226

226. Cümle: İçinde dört menāre var yüceler, müezzın bañ virür ırte giceler.

226.1. Cümlenin Öğeleri:

226.1.a.

Yüklem: var

Özne: dört menāre

Dolaylı Tümleç: içinde

226.1.b.

Yüklem: yüceler

Gizli Özne: onlar

226.1.c.

Yüklem: bañ virür

Özne: mü'ezzin

Zarf Tümleci: ırte giceler

226.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

227. Beyit

Yüz on yidi ayak çıkar birine

Çıkarsañ üstine hep şar görine 12a- 227

227. Cümle: Yüz on yidi ayak çıkar birine, çıkarsañ üstine hep şar görine.

227.1. Cümlenin Öğeleri:

227.1.a.

Yüklem: çıkar

Özne: yüz on yidi ayak

Dolaylı Tümleç: birine

227.1.b.

Yüklem: görine

Özne: hep şar

Zarf Tümleci: çıkarsañ üstine

227.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

228. Beyit

Haremüñ içi düpdüz kıyılardur

Çu yağmurdan tolar eyü şulardur 12a- 228

228.Cümle: Haremüñ içi düpdüz kıyılardur çu yağmurdan tolar eyü şulardur.

228.1.Cümlenin Öğeleri:

228.1.a.

Yüklem: düpdüz kıyılardur

Özne: Haremüñ içi

228.1.b.

Yüklem: tolar

Özne: eyü şular

Zarf Tümleci: yağmurdan

Cümle Dışı Unsur: çu

228.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

229. Beyit

Kamu Kuds ehli bu şudan içerler

Anı eyle düzetmiş biñ erenler 12a- 229

229. Cümle: Kamu Kuds ehli bu şudan içerler,anı eyle düzetmiş bi  erenler.

229.1. Cümlenin  geleri:

229.1.a.

Yüklem: içerler

Özne: Kamu Kuds ehli

Dolaylı Tümleç: bu şudan

229.1.b.

Yüklem: düzetmiş

Özne: bi  erenler

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: eyle

229.2. Yapısına Göre Cümle  eşidi:

Bağımsız sıralı cümle

230. Beyit

 run    hurma v  zeyt n içen çok

 rişmez bu ucından ol uca o  12a- 230

230. Cümle:  run    hurma v  zeyt n içen çok, irişmez bu ucından ol uca o .

230.1. Cümlenin  geleri:

230.1.a.

Yüklem: Çok

Özne:  urun     urma v  zeyt n

Zarf Tümleci: içen

230.1.b.

Yüklem: iri mez

Özne: ok

Dolaylı Tümleç: bu ucından ol uca

230.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımsız sıralı cümle

231. Beyit

Dil ile va f idemezler bu  udsı

Na ıb ola göresin sen de  udsı 12a- 231

231. Cümle: Dil ile va f idemezler bu  udsı, na ıb ola göresin sen de  udsı.

231.1. Cümlenin  geleri:

231.1.a.

Yüklem: va f idemezler

Gizli  zne: onlar

Belirtili Nesne: bu  udsı

Zarf Tümleci: dil ile

231.1.b.

Yüklem: na ıb ola

Belirtisiz Nesne: göresin sen de Kudsı

231.1.c.

Yüklem:göresin

Özne: sen de

Belirtili Nesne : kudsı

231.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

231.2.b. c.

İç içe birleşik cümle

231. 2.

Bağımsız sıralı cümle

232. Beyit

Harem içre kaba gölge ağaçlar

Yimişin yir fakırlar dahı açlar 12a- 232

232. Cümle: Harem içre kaba gölge ağaçlar,yimişin yir fakırlar dahı açlar.

232.1. Cümlenin Ögeleri:

232.1.a.

Yüklem: (vardır)

Özne: kaba gölge ağaçlar

Dolaylı Tümleç: Harem içre

232.1.b.

Yüklem: yir

Özne: fakırlar açlar

Belirtili Nesne: yimişin

Cümle Dışı Unsur: dağı

232.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

232.2. a.

Eksilteli cümle

232. 2.

Bağı cümle

233. Beyit

Ki didüğümnden artuğdur bu evşāf

Çu evşāfı bağışlar bunca elṭāf 12a- 233

233. Cümle: Ki didüğümnden artuğdur bu evşāf çu evşāfı bağışlar bunca elṭāf.

233.1.Cümlenin Öğeleri:

233.1.a.

Yüklem: artuğdur

Özne: bu evşāf

Dolaylı Tümleç: didüğümnden

Cümle Dışı Unsur: ki

233.1.b.

Yüklem: bağışlar

Özne: bunca elṭāf

Belirtili Nesne: evṣāfi

Cümle Dışı Unsur: çu

233.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

234. Beyit

Gidüp Ḳudsden Ḥalīlu'llāha irdük

Bi-ḥamdi'llah mübārek yiri gördük

12a- 234

234. Cümle: Gidüp Ḳudsden Ḥalīlu'llāha irdük, bi-ḥamdi'llah mübārek yiri gördük.

234.1. Cümlenin Öğeleri:

234.1.a.

Yüklem: irdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Ḳudsden

Dolaylı Tümleç: Ḥalīlu'llāha

Zarf Tümleci: gidüp

234.1.b.

Yüklem: gördük

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: mübârek yiri

Zarf Tümleci: bi-ḥamdiʾllah

234.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

235. Beyit

Gelün Ḥalīluʾllaha varalum türbesine yüz sürelim

Canumuz ḳurban virelüm şeyliʾllah yā Ḥalīluʾllah 12b- 235

235. Cümle: Gelün Ḥalīluʾllaha varalum türbesine yüz sürelim, canumuz ḳurban virelüm şeyliʾllah yā Ḥalīluʾllah.

235.1. Cümlenin Öğeleri:

235.1.a.

Yüklem: gelün

Gizli Özne: siz

235.1.b.

Yüklem: varalum

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Ḥalīluʾllaha

235.1.c.

Yüklem: yüz sürelim

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: türbesine

235.1.d.

Yüklem: kurban virelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: canumuz

Cümle Dışı Unsur: şeyli'llah yâ Halîlu'llah

235.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

236. Beyit

o peygamberler dedesi honında çıkdı ʿadesi

Allahdan durur ʿatâsı şeyli'llah yâ Halîlu'llâh 12b- 236

236. Cümle: o peygamberler dedesi honında çıkdı ʿadesi, Allahdan durur ʿatâsı şeyli'llah yâ Halîlu'llâh.

236.1. Cümlelerin Öğeleri:

236.1.a.

Yüklem: çıkdı

Özne: o

Dolaylı Tümleç: peygamberler dedesi honında

Belirtili Nesne: ʿadesi

236.1.b.

Yüklem: Allahdan durur

Özne:  a ası şeyli llah y  Hal lu ll h

236.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımsız sıralı cümle

237. Beyit

 Adesi mercimek aşı şif  bulur yiyen kişi

Bayram durur yaz u kışı şey li llah ya Hal lu llah

12b- 237

237. Cümle:  Adesi mercimek aşı şif  bulur yiyen kişi, bayram durur yaz u kışı şey li llah ya Hal lu llah.

237.1. Cümlenin  geleri:

237.1.a.

Yüklem: mercimek aşı(dır)

Özne:  adesi

237.1.b.

Yüklem: şif  bulur

Özne: yiyen kişi

237.1.c.

Yüklem: bayram durur

Özne: şey li llah ya Hal lu llah(ın) yaz u kışı

237.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımsız sıralı cümle

238. Beyit

Ḥalīlu'llah maḳāmı bir ʿaceb şehir

Geçüpdür üzerinden bunca dehr 12b- 238

238. Cümle: Ḥalīlu'llāh maḳāmı bir ʿaceb şehir geçüpdür üzerinden bunca dehr.

238.1. Cümlenin Öğeleri:

238.1.a.

Yüklem: bir ʿaceb şehir(dir)

Özne: Ḥalīlu'llah maḳāmı

238.1.b.

Yüklem: geçüpdür

Özne: bunca dehr

Zarf Tümleci: üzerinden

238.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

239. Beyit

O daḥı taş ile kireç işidür

Bu Ḳuds şehrinüñ ol daḥı eşidür 12b- 239

239. Cümle: O dağı taş ile kireç işidür bu Kuds şehrinüñ ol dağı eşidür.

239.1. Cümlenin Öğeleri:

239.1.a.

Yüklem: işidür

Özne: taş ile kireç

Belirtisiz Nesne: o

Cümle Dışı Unsur: dağı

239.1.b.

Yüklem: Bu Kuds şehrinüñ eşidür

Özne: ol

Cümle Dışı Unsur: dağı

239. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

240. Beyit

Bir evde görmedüm ağaç ne yaprak

Ne anuñ yapusına ola toprak 12b- 240

240. Cümle : Bir evde görmedüm ağaç ne yaprak ne anuñ yapusına ola toprak.

240.1. Cümlenin Öğeleri:

240.1.a.

Yüklem: görmedüm

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: ne ağaç ne yaprak

Dolaylı Tümleç: bir evde

240.1.b.

Yüklem: ola

Özne: toprak

Dolaylı Tümleç: anuñ yapusına

240.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

241. Beyit

Ḥarem ol şehriñ ortası durur hem

Anı gören kişide kalmaya ğam 12b- 241

241. Cümle: Ḥarem ol şehriñ ortası durur hem anı gören kişide kalmaya ğam.

241.1. Cümlenin Öğeleri:

241.1.a.

Yüklem: ol şehriñ ortası durur

Özne: Ḥarem

241.1.b.

Yüklem: kalmaya

Özne: ğam

Dolaylı Tümleç: anı gören kişide

Cümle Dışı Unsur: hem

241.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

242. Beyit

Hareme iki yirden kapu çıkar

O kapular öninde çeşme akar 12b- 242

242. Cümle: Hareme iki yirden kapu çıkar o kapular öninde çeşme akar.

242.1. Cümlenin Ögeleri:

242.1.a.

Yüklem: çıkar

Özne: kapu

Dolaylı Tümleç: Hareme

Dolaylı Tümleç: iki yirden

242.1.b.

Yüklem: akar

Özne: çeşme

Dolaylı Tümleç: O kapular öninde

242.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

243. Beyit

Soḡaḡdan ta Ḥarem içre girince

Çu şaydum nerdübānı ben görince 12b- 243

243. Cümle: Soḡaḡdan ta Ḥarem içre girince çu şaydum nerdübānı ben görince.

243.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: şaydum

Özne: ben

Zarf Tümlenci: Soḡaḡdan ta Ḥarem içre girince nerdübānı görince

Cümle Dışı Unsur: çu

243.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

244. Beyit

Ki ellişer ayakdur nerdübanlar

Sevinüp şād olur görince cānlar 12b- 244

244. Cümle: Ki ellişer ayakdur nerdübanlar, sevinüp şād olur görince cānlar.

244.1. Cümlenin Öğeleri:

244.1.a.

Yüklem: ellişer ayakdur

Özne: nerdübanlar

Cümle Dışı Unsur: ki

244.1.b.

Yüklem: şād olur

Özne: cānlar

Zarf Tümleci: sevinüp

Zarf Tümleci: görince

244.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

245. Beyit

Süleymān işidür dirler o bünyād

Ki ider her kişi görse anı yād 13a- 245

245. Cümle: Süleymān işidür dirler o bünyād ki ider her kişi görse anı yād.

245.1. Cümlenin Öğeleri:

245.1.a.

Yüklem: dirler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: o bünyād Süleymān işidür

245.1.b.

Yüklem: işidür

Özne: Süleymān

Belirtisiz Nesne: o bünyād

245.1.c.

Yüklem: yād ider

Özne: her kişi

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: görse

Cümle Dışı Unsur: ki

245.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

245.2.a. b.

İç içe birleşik cümle

245. 2. Bağımsız sıralı cümle

246. Beyit

Üçer durur kapular hem girince

Ki düzmişler buları hoş yirince 13a- 246

245. Cümle: Üçer durur kapular hem girince ki düzmişler buları hoş yirince.

245.1. Cümlenin Öğeleri:

245.1.a.

Yüklem: üçer durur

Özne: kapular

Zarf Tümleci: hem girince

245.1.b.

Yüklem: düzmişler

Gizli Özne : onlar

Belirtili Nesne: buları

Zarf Tümleci: hoş yirince

Cümle Dışı Unsur: ki

246.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

247. Beyit

İki üstindeki kapu demürden

Üzerine nice geçmiş ömürden 13a- 247

247. Cümle: İki üstindeki kapu demürden üzerine nice geçmiş ömürden.

247.1. Cümlenin Öğeleri:

247.1.a.

Yüklem: demürden(dir)

Özne: İki üstindeki kapu

247.1.b.

Yüklem: geçmiş

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: mrden üzerine nice

247.2.Yapısına Göre Cümle eidi:

Bağımsız sıralı cümle

248. Beyit

rem içre bu mescid ikidür bil

İkisinn arasından geçer il 13a- 248

248. Cümle: rem içre bu mescid ikidür bil İkisinn arasından geçer il.

248.1. Cümlenin geleri:

248.1.a.

Yüklem: ikidür

Özne: bu mescid

Dolaylı Tümleç: rem içre

248.1.b.

Yüklem: bil

Gizli zne: sen

248.1.c.

Yüklem: geçer

Özne: il

Dolaylı Tümleç: ikisinn arasından

248. 2. Yapısına Göre Cümle eidi:

Bağımsız sıralı cümle

249. Beyit

Çu bir kapu dağı var girgil andan

Selam virgül Halîlu'llāha andan 13a- 249

249. Cümle: Çu bir kapu dağı var girgil andan, selam virgül Halîlu'llāha andan.

249.1. Cümlenin Öğeleri:

249.1.a.

Yüklem: var

Özne: bir kapu

Cümle Dışı Unsur: çu

249.1.b.

Yüklem: girgil

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: andan

Cümle Dışı Unsur: dağı

249.1.c.

Yüklem: selam virgül

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Halîlu'llāha

Dolaylı Tümleç: andan

249.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

250. Beyit

Ki yatmışdur o Tañrının Resûli

Düzetmişler üzerinde uşûli 13a- 250

250. Cümle: Ki yatmışdur o Tañrının Resûli düzetmişler üzerinde uşûli.

250.1. Cümlenin Öğeleri:

250.1.a.

Yüklem: yatmışdur

Özne: O Tañrının Resûli

250.1.b.

Yüklem: düzetmişler

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: uşûli

Dolaylı Tümleç: üzerinde

Cümle Dışı Unsur: ki

250.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

251. Beyit

Yatur mescid içinde türbe üsti

Ḥalīlu'llah Nebīdür Tañrı dostı 13a- 251

251. Cümle: Yatur mescid içinde türbe üsti, Ḥalīlu'llah Nebīdür Tañrı dostı.

251.1. Cümlenin Öğeleri:

251.1.a.

Yüklem: yatur

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: mescid içinde türbe üsti(de)

251.1.b.

Yüklem: Ḥalīlu'llah Nebīdür

Gizli Özne: o

251.1.c.

Yüklem: Tañrı dostı(dur)

Gizli Özne: o

251.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

252. Beyit

Çu örtüsi ağır aṭlas toḵunmış

Sanasın üstine altun ekilmiş 13a- 252

252. Cümle: Çu örtüsü ağır atlas tokunmuş, sanasın üstine altun ekilmiş.

252.1. Cümlelerin Ögeleri:

252.1.a.

Yüklem: tokunmuş

Özne: örtüsü

Zarf Tümlecisi: ağır atlas

Cümle Dışı Unsur: çu

252.1.b.

Yüklem: ekilmiş

Özne: altun

Dolaylı Tümleç: üstine

Zarf Tümlecisi: sanasın

252.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

253. Beyit

Qızıl yaşıl kamu atlas divarı

Dikilmişdür çu şırmayıla varı 13a- 253

253. Cümle : Qızıl yaşıl kamu atlas divarı dikilmişdür çu şırmayıla varı.

253.1. Cümlelerin ögeleri:

253.1.a.

Yüklem: dikilmişdür

Özne: kamu divârı

Zarf Tümleci: kızıl yaşıl atlas

253.1.b.

Yüklem: varı

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: sırmayla

Cümle Dışı Unsur: çu

253.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

254. Beyit

Başı ucında iki şemʿdân var

Kapısı dağı demür durur iy yār 13a- 254

254. Cümle: Başı ucında iki şemʿdân var, kapısı dağı demür durur iy yār.

254.1. Cümlenin Öğeleri:

254.1.a.

Yüklem: var

Özne: iki şemʿdân

Dolaylı Tümleç: başı ucında

254.1.b.

Yüklem: demür durur

Özne: kapusı

Cümle Dışı Unsur: iy yār

Cümle Dışı Unsur: daḥı

254.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

255. Beyit

Ḥatunı sâre daḥı anda yatur

Ziyâret eyle cānuñ nūra batur 13a- 255

255. Cümle: Ḥatunı sâre daḥı anda yatur, ziyâret eyle cānuñ nūra batur

255.1. Cümlelerin Öğeleri:

255.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: Ḥatunı sâre

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleç: daḥı

255.1.b.

Yüklem: ziyâret eyle

Gizli Özne: sen

255.1.c.

Yüklem: batur

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: cānuñ

Dolaylı Tümleç: nūra

255. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

256. Beyit

Aña dahı ağır aṭlas duṭulmıṣ

Sanasın üstine altun ekilmıṣ 13b- 256

256. Cümle: Aña dahı ağır aṭlas duṭulmıṣ, sanasın üstine altun ekilmıṣ.

256.1. Cümlenin Öğeleri:

256.1.a.

Yüklem: duṭulmıṣ

Özne: ağır aṭlas

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: dahı

256. 1. b.

Yüklem: ekilmıṣ

Özne: altun

Dolaylı Tümleç: üstine

Zarf Tümleci: sanasın

256.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

257. Beyit

Çu sırma işidür düpdüz bu atlas

Divârlara dutulmuş gey hâşe'l-hâş 13b- 257

257. Cümle : Çu sırma işidür düpdüz bu atlas, divârlara dutulmuş gey hâşe'l-hâş.

257.1. Cümlenin Öğeleri:

257.1.a.

Yüklem: işidür

Özne: bu atlas

Belirtisiz Nesne:sırma

Zarf Tümleci: düpdüz

Cümle Dışı Unsur:çu

257.1.b.

Yüklem: dutulmuş

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: divârlara

Zarf Tümleci: gey hâşe'l-hâş

257.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

258. Beyit

Bunuñ ikisi dahı üsti ırşun

İkisinüñ arası birkaç arşun 13b- 258

258. Cümle: Bunuñ ikisi dahı üsti ırşun, ikisinüñ arası birkaç arşun.

258.1. Cümlenin Öğeleri:

258.1.a.

Yüklem: ırşun(dur)

Özne: bunuñ ikisi üsti

258.1.b.

Yüklem: birkaç arşun(dur)

Özne: ikisinüñ arası

Cümle Dışı Unsur: dahı

258.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

259. Beyit

Yağın yatur buña İşhak peyamber

Yağındur hem bunuñ kabrine member 13b- 259

259. Cümle: Yakın yatur buña İshak peyamber, yakındur hem bunuñ qabrine menber.

259.1. Cümlenin Öğeleri:

259.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: İshak peyamber

Zarf Tümleci: buña yakın

259.1.b.

Yüklem: yakındur

Özne: menber

Dolaylı Tümleç: bunuñ qabrine

Cümle Dışı Unsur: hem

259. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

260. Beyit

Ĥatunı Rābiʿa qarşusınadur

Dīn içinde bular [yav]laq ġinādur 13b- 260

260.Cümle: Ĥatunı Rābiʿa qarşusınadur, dīn içinde bular [yav]laq ġinādur.

260.1. Cümlenin Öğeleri:

260.1.a.

Yüklem: qarşusınadur

Özne: H̱atunı Rābiʿa

260.1.b.

Yüklem: [yav]laḵ ğınādur

Özne: bular

Dolaylı Tümleç: dīn içinde

260.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

261. Beyit

Birbiri karşısına yatmış anlar

Gücün yitse erinme sen daḥı var

13b- 261

261. Cümle: Birbiri karşısına yatmış anlar, gücün yitse erinme sen daḥı var.

261.1. Cümlenin Öğeleri:

261.1.a.

Yüklem: yatmış

Özne: anlar

Zarf Tümleci: birbiri karşısına

261.1.b.

Yüklem: var

Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: daḥı

261.1.c.

Yüklem: erinme

Özne: sen

Zarf Tümleci: gücün yitse

261.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

261. 2.

Bağlı cümle

262. Beyit

Yine anda yatur Ya'kub Nebî hem

Ziyâret kı1 ki sende almaya am 13b- 262

262. Cümle: Yine anda yatur Ya'kub Nebî hem ziyâret kı1 ki sende almaya am.

262.1. Cümlenin Ögeleri:

262.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: Ya'kub Nebî

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: yine

262.1.b.

Yüklem: ziyâret kı1

Gizli Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: hem

262.1.c.

Yüklem: kalmaya

Özne: gam

Dolaylı Tümleç: sende

Cümle Dışı Unsur : ki

262.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

263. Beyit

Hatunı Liķa[dur] hem karşıusunda

Yatur ol dağı anda ğayrı sinde 13b- 263

263. Cümle: Hatunı Liķa[dur] hem karşıusunda yatur ol dağı anda ğayrı sinde.

263.1. Cümlenin Ögeleri:

263.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: Hatunı Liķa

Dolaylı Tümleç: karşıusunda

Cümle Dışı Unsur: hem

263.1.b.

Yüklem: ğayrı sinde(dir)

Özne: ol

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: dağı

263.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi :

Bağılı cümle

264. Beyit

Birbiri karşısında türbesi var

Gücün yitse üşenme sen dağı var 13b- 264

264. Cümle: Birbiri karşısında türbesi var, gücün yitse üşenme sen dağı var.

264.1. Cümlenin Öğeleri:

264.1.a.

Yüklem: var

Özne: türbesi

Dolaylı Tümleç: birbiri karşısında

264.1.b.

Yüklem: üşenme

Özne: sen

Zarf Tümleci: gücün yitse

264.1.c.

Yüklem: var

Özne: sen

Zarf Tümleci: dağı

264.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağılı cümle

265. Beyit

Ziyāret kı1 ki cānuñ şād idesin

Zihī cānan ki anları göresin 13b- 265

265. Cümle: Ziyāret kı1 ki cānuñ şād idesin, zihī cānan ki anları göresin.

265.1. Cümlelerin Ögeleri:

265.1.a.

Yüklem: zīyaret kı1

Gizli Özne: sen

265.1.b

Yüklem: şād idesin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: cānuñ

Cümle Dışı Unsur: ki

265.1.c.

Yüklem: göresin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: anları

265.1.d.

Yüklem: cānan(dır)

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: zihī

Cümle Dışı Unsur: ki

265.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

266. Beyit

Yusuf peygamber atasına yakın

Yatur düzmişler aña dahı bir sin 13b- 266

266. Cümle: Yusuf peygamber atasına yakın yatur düzmişler aña dahı bir sin.

266.1. Cümlenin Ögeleri:

266.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: Yusuf peygamber

Zarf Tümleci: atasınā yakın

266.1.b.

Yüklem: düzmişler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: bir sin

Dolaylı Tümleç: ana

Cümle Dışı Unsur: dağı

266.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağı cümle

267. Beyit

Bu türbe dört bucağıdur bil imdi

Göre durur gibiyem anı şimdi 14a- 267

267. Cümle: Bu türbe dört bucağıdur bil imdi, göre durur gibiyem anı şimdi.

267.1. Cümlenin Öğeleri:

267.1.a.

Yüklem: bil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: bu türbe dört bucağıdur

267.1.b.

Yüklem: dört bucağıdur

Özne: bu türbe

267.1.c.

Yüklem: göre durur

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: şimdi

Zarf Tümleci: gibiyem

267.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

267. 2. a. b.

İç içe birleşik cümle

267. 2.

Bağımsız sıralı cümle

268. Beyit

Ki andan yayılır   lemlere n  r

Bu nurdandur g  n  llerdeki s  r  r 14a- 268

268. C  mle: Ki andan yayılır   lemlere n  r, bu nurdandur g  n  llerdeki s  r  r.

268.1. C  mlenin   geleri:

268.1.a.

Y  klem: yayılır

  zne: n  r

Dolaylı T  mle  : andan

Dolaylı T  mle  :   lemlere

C  mle Dı  ı Unsur: ki

268.1.b.

Yüklem: bu nurdandır

Özne: gönüllerdeki sürür

268.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

269. Beyit

Bu türbede otuz biş kandil aşlu

Gümişdendür dükelisi iy uşlu 14a- 269

269. Cümle: Bu türbede otuz biş kandil aşlu, gümişdendür dükelisi iy uşlu.

269.1. Cümlenin Öğeleri:

269.1.a.

Yüklem: aşlu(dur)

Özne: otuz biş kandil

Dolaylı Tümleç: bu türbede

269.1.b.

Yüklem: gümişdendür

Özne: dükelisi

Cümle Dışı Unsur: iy uşlu

269.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

270. Beyit

On üç kandīl daḥı var amu altun

alāvat vir Resūle olma meftūn 14a- 270

270. Cümle: On üç kandil daḥı var amu altun, alāvat vir Resūle olma meftūn.

270.1. Cümlenin Ögeleri:

270.1.a.

Yüklem: var

Özne: on üç kandīl

Zarf Tümleci: amu altun

Cümle Dışı Unsur: daḥı

270.1.b.

Yüklem: alāvat vir

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Resūle

270.1.c.

Yüklem: olma

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: meftūn

270.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

271. Beyit

Bu türbenün daḥī örtüsi aṭlas

Nice gerekse degül gey ḥase'l-ḥāş 14a- 271

271. Cümle: Bu türbenün daḥī örtüsi aṭlas, nice gerekse degül gey ḥase'l-ḥāş.

271.1.Cümlenin Ögeleri:

271.1.a.

Yüklem: aṭlas(dır)

Özne: bu türbenün örtüsi

Cümle Dışı Unsur: daḥī

271.1.b.

Yüklem: degül(dür)

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: nice gerekse

271.1.c.

Yüklem: ḥase'l-ḥāş(dır)

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: gey

270.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

272. Beyit

Bu mescidüñ içinde türbeler var

İçi giñdür velîkin apusu ar 14a- 272

272. Cümle: Bu mescidüñ içinde türbeler var, içi giñdür velîkin apusu ar.

272.1. Cümlelerin Ögeleri:

272.1.a.

Yüklem: var

Özne: türbeler

Dolaylı Tümleç: bu mescidüñ içinde

272.1.b.

Yüklem: giñdür

Özne: içi

272.1.c.

Yüklem: ar(dur)

Özne: apusu

Cümle Dışı Unsur: velîkin

272.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

272.2.b. c.

Bağlı cümle

272. 2.

Bağımsız sıralı cümle

273. Beyit

O apudan ierü giricek sen

Ziyâretler var anda eydeyim ben 14a- 273

273. Cümle: O apudan ierü giricek sen ziyâretler var anda eydeyim ben.

273.1. Cümlenin Ögeleri:

273.1.a.

Yüklem: eydeyim

Özne: ben

Belirtisiz Nesne: o apudan ierü giricek sen ziyâretler var anda

273.1.b.

Yüklem: var

Özne: ziyâretler

Dolaylı Tümle: anda

Zarf Tümleci: O apudan ierü giricek sen

273.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

İ ie birleşik cümle

274. Beyit

Resûl mihrâbı andadır göresin

Namâz ılup aa yüzüñ süresin 14a- 274

274. Cümle: Resûl mihrâbı andadur göresin, namâz kılup aña yüzüñ süresin.

274.1. Cümlenin Öğeleri:

274.1.a.

Yüklem: andadur

Özne: Resûl mihrâbı

274.1.b.

Yüklem: göresin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Resûl mihrâbı

274.1.c.

Yüklem: süresin

Belirtili Nesne: yüzüñ

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: namâz kılup

274. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

275. Beyit

Dağı dört yârınuñ anda maķâmı

Geçürmişler orada şubḥ u şâmı

14a- 275

275. Cümle: Dahı dört yārınũ anda maķāmı geķürmişler orada şubḥ u şāmı.

275.1. Cümlenin Öğeleri:

275. 1. a.

Yüklem: anda(dır)

Özne: dört yārınũ maķāmı

Cümle Dışı Unsur: dahı

275. 1. b.

Yüklem: geķürmişler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: orada

Zarf Tümleci: şubḥ u şāmı

275.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

276. Beyit

°Ayişe çekdügi değirmen anda

Varıcağaz göresin anı sen de 14a- 276

276. Cümle: °Ayişe çekdügi değirmen anda, varıcağaz göresin anı sen de.

276.1. Cümlenin Öğeleri:

276.1.a.

Yüklem: anda(dır)

Özne: °Ayışe çekdügi değirmen

276.1.b.

Yüklem: göresin

Özne: sen de

Belirtili Nesne: anı

Zarf Tümleci: varıcağaz

276.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

277. Beyit

Varuban bunları kılduğ ziyāret

Varursañ saña da itdük işāret

14a- 277

277. Cümle: Varuban bunları kılduğ ziyāret, varursañ saña da itdük işāret.

277.1. Cümlenin Öğeleri:

277.1.a.

Yüklem: ziyāret kılduğ

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: bunları

Zarf Tümleci: varuban

277.1.b.

Yüklem: işāret itdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: saña da

Zarf Tümleci: varursañ

277. 2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

278. Beyit

Ḥaremde gördüğümü oş didüm ben

Ḥaremden taşra dağını işit sen 14b- 278

278.Cümle: Ḥaremde gördüğümü oş didüm ben, ḥaremden taşra dağını işit sen.

278.1. Cümlenin Öğeleri:

278.1.a.

Yüklem: didüm

Özne: ben

Belirtili Nesne: ḥaremde gördüğümü

Zarf Tümleci: oş

278.1.b.

Yüklem: işit

Özne: sen

Belirtili Nesne: ḥaremden taşra dağını

278.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

279. Beyit

Ki °Ayn-ı Zerka dirler iç suyından

Ki dermān ola cümle dertlerüñden 14b- 279

279. Cümle: Ki °Ayn-ı Zerka dirler iç suyından ki dermān ola cümle dertlerüñden

279.1. Cümlenin Ögeleri:

279.1.a.

Yüklem: dirler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: °Ayn-ı Zerka

Cümle Dışı Unsur: ki

279.1.b.

Yüklem: iç

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: suyından

279.1.c.

Yüklem: dermān ola

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: cümle dertlerüñden

Cümle Dışı Unsur: ki

279.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:.

Bağlı cümle

280.Beyit

Bağlı ° içre yapılmış kûbbe kim var

Varıcağaz üşenme aña da var 14b- 280

280. Cümle: Bağlı ° içre yapılmış kûbbe kim var, varıcağaz üşenme aña da var.

280.1. Cümlenin Öğeleri:

280.1.a.

Yüklem: var

Özne: Bağlı ° içre yapılmış kûbbe

Cümle Dışı Unsur: kim

280.1.b.

Yüklem: üşenme

Gizli Özne: sen

Zarf Tümleci: varıcağaz

280.1.c.

Yüklem: var

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: aña da

280.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

281. Beyit

Bilün ʿAbbas o ʿkubbenün içinde

Yatırmış Hüseyinle bile anda 14b- 281

281. Cümle: Bilün ʿAbbas o ʿkubbenün içinde, yatırmış Hüseyinle bile anda.

281.1. Cümlenin Öğeleri:

281.1.a.

Yüklem: bilün

Gizli Özne: siz

Belirtisiz Nesne: ʿAbbas o ʿkubbenün içinde

281. 1. b.

Yüklem: o ʿkubbenün içinde(dir)

Özne: ʿAbbas

281.1.c.

Yüklem: yatırmış

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: Hüseyinle bile

Dolaylı Tümleç: anda

281.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

281.2.a. b.

İç içe birleşik cümle

282. 2.

Bağımsız sıralı cümle

282. Beyit

İmam Mâlik de bir türbede dağı

Yatur anda görürsin anı dağı 14b- 282

282. Cümle: İmam Mâlik de bir türbede dağı yatur anda görürsin anı dağı.

282.1. Cümlenin Öğeleri:

282.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: İmam Mâlik de

Dolaylı Tümleç: bir türbede

Cümle Dışı Unsur: dağı

282.1.b.

Yüklem: görürsin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: anı

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: dağı

282.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

283. Beyit

Çu bir türbe dağı İbrāhime var

Resūlūñ oğı durur bilgil iy yār 14b- 283

283. Cümle: Çu bir türbe dağı İbrāhime var, Resūlūñ oğı durur bilgil iy yār.

283.1.a.

Yüklem: (var)

Özne: bir türbe

Cümle Dışı Unsur: çu

283.1.b.

Yüklem: var

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç:İbrāhime

Zarf Tümleci: dağı

283.1.c.

Yüklem: bilgil

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: Resūlūñ oğı durur

Cümle Dışı Unsur: iy yār

283.1.d.

Yüklem: Resûlün oğlu durur

Gizli Özne: o

283.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

283.2.a.

Eksilteli cümle

283. 2.

Bağımsız sıralı cümle

284. Beyit

Dağı anda yatur ol İbn-i ʿAffān

Ki oldur haş şaḥābe adı ʿOsmān 14b- 284

284. Cümle: Dağı anda yatur ol İbn-i ʿAffān ki oldur haş şaḥābe adı ʿOsmān.

284.1. Cümlenin Öğeleri:

284.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: ol İbn-i ʿAffān

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: dağı

284.1.b.

Yüklem: oldur

286. Beyit

Uḥud ʔaḡı dibindedür gör anı

Şehīd olup dökölmiş anda ʔanı 14b- 286

286. Cümle: Uḥud ʔaḡı dibindedür gör anı, şehīd olup dökölmiş anda ʔanı.

286.1. Cümlenin Öğeleri:

286.1.a.

Yüklem: Uḥud ʔaḡı dibindedür

Gizli Özne: o

286.1.b.

Yüklem: gör

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: anı

286.1.c.

Yüklem: dökölmiş

Özne: ʔanı

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: şehīd olup

286.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

287. Beyit

Şara getürmemişler anda yatur

Resûlden gelür aña dāyimā nūr 14b- 287

287. Cümle: Şara getürmemişler anda yatur, resûlden gelür aña dāyimā nūr.

287.1.a.

Yüklem: getürmemişler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: şara

287.1.b.

Yüklem: yatur

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: anda

287.1.c.

Yüklem: gelür

Özne: nūr

Dolaylı Tümleç: aña

Dolaylı Tümleç: Resûlden

Zarf Tümleci: dāyimā

287.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

288. Beyit

O yir adı durur ubbetü'l-islām

Anı daı idelüm saa ilām 14b- 288

288. Cümle: O yir adı durur ubbetü'l-islām, anı daı idelüm saa ilām.

288.1. Cümlenin Ögeleri:

288.1.a.

Yüklem: yir adı durur

Özne: O ubbetü'l-islām

288.1.b.

Yüklem: ilām idelüm

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: anı

Dolaylı Tümleç: saa

Cümle Dışı Unsur: daı

288.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

289. Beyit

Görececek yir durur ol daı iy yār

Velī aylı ırādur ol yire ar 15- 289

289. Cümle: Görəcək yir durur ol daḥı iy yār velī ḥayli ıraḫdur ol yire şar.

289.1. Cümlelerin Öğeleri:

289.1.a.

Yüklem: görecek yir durur

Özne: ol

Zarf Tümleci: daḥı

Cümle Dışı Unsur : iy yār

289.1.b.

Yüklem: ıraḫdur

Özne: şar

Dolaylı Tümleç: ol yire

Zarf Tümleci: ḥayli

Cümle Dışı Unsur: velī

289.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Baḡlı cümle

290. Beyit

Resūl Kaʿbeden çıkmış gitmiş

Gelüben bu didüğüm yire yitmiş 15a- 290

290. Cümle: Resūl Kaʿbeden çıkmış gitmiş, gelüben bu didüğüm yire yitmiş.

290.1. Cümlelerin Öğeleri:

290.1.a.

Yüklem: çıkmış

Özne: Resûl

Dolaylı Tümleç: Ka'beden

290.1.b.

Yüklem: gitmiş

Özne: Resûl

290.1.c.

Yüklem: yitmiş

Gizli Özne: Resûl

Dolaylı Tümleç: bu didüğüm yire

Zarf Tümleci: gelüben

290.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

290.2.

Bağımlı sıralı cümle

291. Beyit

Medîne şehrine andan girdi dirler

Tolupdur hurma ağacı o yirler

15a- 291

291.Cümle: Medîne şehrine andan girdi dirler, tolupdur hurma ağacı o yirler.

291.1. Cümlenin Öğeleri:

291.1.a.

Yüklem: dirler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: Medīne şehrine andan girdi

291.1.b.

Yüklem: girdi

Gizli Özne : o

Dolaylı Tümleç: Medīne şehrine

Dolaylı Tümleç: andan

291.1.c.

Yüklem: tolupdur

Özne: o yirler

Belirtili Nesne: hurma ağacı

291.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

291. a. b.

İç içe birleşik cümle

291.2.

Bağımsız sıralı cümle

292. Beyit

Bir ulu mescid eylemişler anda

Varıcağ gir namāz kıl anı sen de

15a- 292

292. Cümle: Bir ulu mescid eylemişler anda, varıcağ bir namāz kıl anı sen de.

292.1.a.

Yüklem: eylemişler

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: bir ulu mescid

Dolaylı Tümleç: anda

292.1.b.

Yüklem: bir namāz kıl

Özne: sen de

Zarf Tümleci: anı varıcağ

292.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

293. Beyit

Namāz kılınur andan sen dağı kıl

Duā idüp elüñ götür yüzüñ sil 15a- 293

293. Cümle: Namāz kılınur andan sen dağı kıl, duā idüp elüñ götür yüzüñ sil.

293.1.a.

Yüklem: namāz kılınur

Dolaylı Tümleç: andan

293.1.b.

Yüklem: kıl

Özne: sen

Zarf Tümleci: dağı

293.1.c.

Yüklem: götür

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: elüñ

Zarf Tümleci: duªa idüp

293.1.d.

Yüklem: sil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: yüzüñ

293.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

294. Beyit

Bu yirler kim didüm şehre varınca

Temāmet ħurmalık uca irince

15a- 294

294. Cümle: Bu yirler kim didüm şehre varınca, temāmet ħurmalık uca irince.

294.1. Cümlenin Öğeleri:

294.1.a.

Yüklem: didüm

Gizli Özne: ben

Belirtisiz Nesne: bu yirler temāmet ħurmalık (tır) uca irince

Zarf Tümleci: şehre varınca

Cümle Dışı Unsur: kim

294.1.b.

Yüklem: temāmet ħurmalık (tır)

Özne: bu yirler

Zarf Tümleci: uca irince

294.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

İç içe birleşik cümle

295. Beyit

Hele ger Ka'be olsun ger Medine

Sa'ādetdür dürişmek anda dīne 15a- 295

295.Cümle: Hele ger Ka'be olsun ger Medine, sa'ādetdür dürişmek anda dīne.

295.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: sa'ādetdür

Özne: dīne dürişmek

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: Hele ger Ka'be olsun ger Medine

295.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

296. Beyit

Çu bir t̄at ki yüz biñe yazılır

Yazılan h̄oz giri kıanda bozılır 15a- 296

296. Cümle: Çu bir t̄at ki yüz biñe yazılır, yazılan h̄oz giri kıanda bozılır.

296.1.Cümlelerin Ögeleri:

296.1.a.

Yüklem: yazılır

Özne: bir t̄at

Zarf Tümleci: yüz biñe

Zarf Tümleci: çu

Cümle Dışı Unsur: ki

296.1.b.

Yüklem: bozılır

Özne: yazılan h̄oz

Dolaylı Tümleç: giri kıanda

296.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

297. Beyit

Medīne içre yitmiş biñe yazılur

Ki Allah rah̄metini anda saçar 15a- 297

297.Cümle: Medīne içre yitmiş biñe yazılur ki Allah rah̄metini anda saçar.

297.1. Cümlelerin Ögeleri:

297.1.a.

Yüklem: yazılur

Gizli özne: o

Dolaylı Tümleç: Medīne içre

Zarf Tümleci: yitmiş biñe

297.1.b.

Yüklem: saçar

Özne: Allah

Belirtili Nesne: rah̄metini

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: ki

297.2. Yapısına Göre Cümle Çeşid:

Bağlı cümle

298. Beyit

Zirā anda yatur dostı Muhammed

Temām it sözüñi bunda sen Aḥmed

15a- 298

298.Cümle: Zirā anda yatur dostı Muhammed, temām it sözüñi bunda sen Aḥmed

298.1. Cümlenin Öğeleri:

298.1.a.

Yüklem: yatur

Özne: dostı Muhammed

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: zirā

298.1.b.

Yüklem: temām it

Özne: sen Aḥmed

Belirtili Nesne: sözüñi

Dolaylı Tümleç: bunda

298.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

299. Beyit

Mışırılı durdı bir gün göçdi gitdi

Girü geldüğü yola Bedre yitdi

15a- 299

299. Cümle: Mısırlu durdı bir gün göçdi gitdi, girü geldügi yola Bedre yitdi.

299.1. Cümlenin Öğeleri:

299.1.a.

Yüklem: durdı

Özne: Mısırlu

Zarf Tümleci: bir gün

299.1.b.

Yüklem: göçdi

Özne: Mısırlu

299.1.c.

Yüklem: gitdi

Özne: Mısırlu

299.1.d.

Yüklem: yitdi

Özne: Mısırlu

Dolaylı Tümleç: girü geldügi yola Bedre

299.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

300. Beyit

Biz anda çünki üç gün tırdı i cān

Göruben nūrı kıldıı şükr-i Yezdān

15b- 300

300. Cümle: Biz anda çünkü üç gün tırdık i cān, görüben nūrı kıldık şükr-i Yezdān.

300.1.Cümlenin Öğeleri:

300.1.a.

Yüklem: tırdık

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: üç gün

Cümle Dışı Unsur: çünkü

Cümle Dışı Unsur: i cān

300.1.b.

Yüklem: kıldık

Özne: biz

Belirtisiz Nesne: şükr-i Yezdān

Zarf Tümleci: görüben nūrı

300.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

301. Beyit

Mübârek türbeyi hem yine gördük

Varup yine yüzümüz aña sürdük

15b- 301

301. Cümle: Mübârek türbeyi hem yine gördük, varup yine yüzümüz aña sürdük.

301.1.Cümlenin Öğeleri:

301.1.a.

Yüklem: gördük

Gizli Özne:biz

Belirtili Nesne: mübârek türbeyi

Zarf Tümleci: yine

Cümle Dışı Unsur: hem

301.1.b.

Yüklem: sürdük

Gizli Özne: biz

Belirtili Nesne: yüzümüz

Dolaylı Tümleç: aña

Zarf Tümleci: varup yine

301.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

302. Beyit

Ꞑamu hâcet dileyüp şükr iderler

Hem ağlaşup kaçan dönüp giderler

15b- 302

302. Cümle: Ꞑamu hâcet dileyüp şükr iderler hem ağlaşup kaçan dönüp giderler.

302. Cümlelerin Ögeleri:

302.1.a.

Yüklem: şükür iderler

Özne: kamu

Zarf Tümlecisi: hâcet dileyüp

302.1.b.

Yüklem: giderler

Özne: kamu

Zarf Tümlecisi: ağlaşüp kaçan dönüp

Cümle Dışı Unsur:hem

302.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

303. Beyit

Çun ağlaşüp çıkuban yola girdük

Bi-hamdi ʿllah ki geldük Şāma irdük

15b- 303

303. Cümle: Çun ağlaşüp çıkuban yola girdük, bi-hamdi ʿllah ki geldük Şāma irdük.

303.1. Cümlelerin Ögeleri:

303.1.a.

Yüklem: girdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: yola

Zarf Tümleci: çun ağlaşup çıkuban

303.1.b.

Yüklem: geldük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: bi-hamdi ʿllah

Cümle Dışı Unsur: ki

303.1.c.

Yüklem: irdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: Şāma

303.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

304. Beyit

Çıkup Şām ehli bizi karşıladı

Görüben bizi hoş şazılık itdi 15b- 304

304. Cümle: Çıkup Şām ehli bizi karşıladı, görüben bizi hoş şazılık itdi.

304.1. Cümlenin Öğeleri:

304.1.a.

Yüklem: karşıladı

Özne: Şām ehli

Belirtili Nesne: bizi

Zarf Tümleci: çıkup

304.1.b.

Yüklem: şazılık itdi

Özne: Şām ehli

Belirtili Nesne: bizi

Zarf Tümleci: hoş

Zarf Tümleci: görüben

304.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı Sıralı Cümle

305. Beyit

Ḥaḵuñ ṭoḵsan ṭoḵuz raḥmeti anda

Ki yapılmış görüñ mescidler anda 15b- 305

305. Cümle: Ḥaḵuñ ṭoḵsan ṭoḵuz raḥmeti anda ki yapılmış görüñ mescidler anda.

305.1.Cümlenin Öğeleri:

305.1.a.

Yüklem: anda(dır)

Özne: Ḥaḵuñ ṭoḵsan ṭoḵuz raḥmeti

305.1.b.

Yüklem: görñ

Gizli Özne: siz

Belirtisiz Nesne: yapılmış mescidler anda

Cümle Dışı Unsur: ki

305.1.c.

Yüklem: yapılmış

Özne: mescidler

Dolaylı Tümleç: anda

305.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

305. 2. b. c.

İç içe birleşik cümle

305. 2.

Bağlı cümle

306. Beyit

Yidi ırmağ aqar şehrüñ ucına

Haṭādur beñzedürsem Rüm u Çīne

15b- 306

306.Cümle: Yidi ırmağ aqar şehrüñ ucına haṭādur beñzedürsem Rüm u Çīne.

306.1.Cümlenin Ögeleri:

306.1.a.

Yüklem: aqar

Özne: yidi ırmak

Dolaylı Tümleç: şehriñ ucına

306.1.b.

Yüklem: hañadur

Özne: beñzedürsem Rüm u Çine

306.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

307. Beyit

Toyar kişi anuñ niemetlerine

İrüp konduq bir gün bir hān içine

15b- 307

307. Cümle: Toyar kişi anuñ niemetlerine İrüp konduq bir gün bir hān içine.

307.1.Cümlenin Öğeleri:

307.1.a.

Yüklem: toyar

Özne: kişi

Dolaylı Tümleç: anuñ niemetlerine

307.1.b.

Yüklem: konduq

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: bir hān içine

Zarf Tümleci: bir gün

Zarf Tümleci: irüp

307.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

308. Beyit

Gidişde añmaz imiş evini âdem

Dönişde üşer imiş başına ğam 15b- 308

308. Cümle: Gidişde añmaz imiş evini âdem, dönişde üşer imiş başına ğam.

308.1. Cümlenin Öğeleri:

308.1.a.

Yüklem: añmaz imiş

Özne: âdem

Belirtili Nesne: evini

Zarf Tümleci: gidişde

308.1.b.

Yüklem: üşer imiş

Özne: ğam

Dolaylı Tümleç: başına

Zarf Tümleci: dönişde

308.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

309. Beyit

Düşer imiş oğul kızı firākı

Bedel olmaz köyine Şām ʿIrākı 15b- 309

309. Cümle : Düşer imiş oğul kızı firākı bedel olmaz köyine Şām ʿIrākı.

309. Cümlelerin Öğeleri:

309.1.a.

Yüklem: düşer imiş

Özne: oğul kızı firākı

309.1.b.

Yüklem: bedel olmaz

Özne: Şām ʿIrākı

Dolaylı Tümleç: köyine

309.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

310. Beyit

Evine varmayınca eğlenimez

Hem ehlin görmeyince diñlenimez 16a- 310

310. Cümle: Evine varmayınca eglenimez hem ehlin görmeyince diñlenimez.

310.1. Cümlenin Öğeleri:

310.1.a.

Yüklem: eglenimez

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: evine varmayınca

310.1.b.

Yüklem: diñlenimez

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: ehlin görmeyince

Cümle Dışı Unsur: hem

310.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

311. Beyit

Alınduk armağan ile birer at

Ki ol günde seçilür Rûm ile Tat 16a- 311

311. Cümle: Alınduk armağan ile birer at ki ol günde seçilür Rûm ile Tat.

311.1. Cümlenin Öğeleri:

311.1.a.

Yüklem: alınduk

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: birer at

Zarf Tümleci: armağan ile

311.1.b.

Yüklem: seçilür

Özne: Rûm ile Tat

Zarf Tümleci: ol günde

Cümle Dışı Unsur: ki

311.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

312. Beyit

Yidi gün ırduk irtesi gönüldük

Zamān ile ki bir gün eve irdük 16a- 312

312. Cümle: Yidi gün ırduk irtesi gönüldük, zamān ile ki bir gün eve irdük.

312.1. Cümlenin Öğeleri:

312.1.a.

Yüklem: ırduk

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: yidi gün

312.1.b.

Yüklem: gönüldük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: irtesi gün

312.1.c.

Yüklem: irdük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: eve

Zarf Tümleci: bir gün

Zarf Tümleci: zamān ile

Cümle Dışı Unsur: ki

312.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

313. Beyit

İşiden dostlar ile yügrüşüben

Ꞑuca Ꞑuca görışdük sevnışüben 16a- 313

313. Cümle: İşiden dostlar ile yügrüşüben Ꞑuca Ꞑuca görışdük sevnışüben.

313.1. Cümlenin Öğeleri:

313.1.a.

Yüklem: görışdük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: İşiden dostlar ile yügrüşüben

Zarf Tümleci: kuca kuca sevnışüben

313.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

314. Beyit

Kimi hâtır şorar kimi bu yoldan

Kimi haccuñ kabûl itsün Yaradan 16a- 314

314. Cümle: Kimi hâtır şorar kimi bu yoldan, kimi haccuñ kabûl itsün Yaradan.

314. Cümlelerin Öğeleri:

314.1.a.

Yüklem: şorar

Özne: kimi

Belirtisiz Nesne: hâtır

314.1.b.

Yüklem: şorar

Özne: kimi

Dolaylı Tümleç: bu yoldan

314.1.c.

Yüklem: kabûl itsün

Özne: Yaradan

Belirtili Nesne:  accu 

314.2.Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımlı sıralı cümle

315. Beyit

Yarenler  ordı ba a [ki] ne g rd  

H k yet eyle bize sen ki g rd   16a- 315

315. Cümle: Yarenler  ordı ba a [ki] ne g rd  , h k yet eyle bize sen ki g rd  .

315. Cümlenin  geleri:

315.1.a.

Yüklem:  ordı

Özne: yarenler

Dolaylı Tümleç: ba a

Belirtili Nesne: ne g rd  

315.1.b.

Yüklem: h k yet eyle

Özne: sen

Belirtili Nesne: g rd  

Dolaylı Tümleç: bize

Cümle Dışı Unsur: ki

315.2. Yapısına Göre Cümle  e idi

Bağlı cümle

316. Beyit

Bu medhi çun haşınca diñlemiřdüm

Aluban hem bilemce gizlemişdüm 16a- 316

316. Cümle: Bu medhi çun haşınca diñlemiřdüm, aluban hem bilemce gizlemişdüm.

316. Cümlelerin Ögeleri:

316.1.a.

Yüklem: diñlemiřdüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: bu medhi

Zarf Tümleci: haşınca

Cümle Dışı Unsur: çun

316.1.b.

Yüklem: gizlemişdüm

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: aluban bilemce

Cümle Dışı Unsur: hem

316.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

317. Beyit

Sunu virdüm okurlardı işitdüm

Muhabbet şavkı düşdi bir ah itdüm

16a- 317

317. Cümle: Sunu virdüm okurlardı işitdüm, muhabbet şavkı düşdi bir ah itdüm.

317.1. Cümlenin Ögeleri:

317.1.a.

Yüklem: sunu virdüm

Gizli Özne: ben

317.1.b.

Yüklem: okurlardı

Gizli Özne: onlar

317.1.c.

Yüklem: işitdüm

Gizli Özne: ben

317.1.d.

Yüklem: düşdi

Özne: muhabbet şavkı

317.1.e.

Yüklem: bir ah itdüm

Gizli Özne: ben

317.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

318. Beyit

O dostlar kim dirilmiş bunu diñler

Kimi  aşık oluban niyyet eyler 16a- 318

318.1. Cümlenin  geleri:

318.1.a.

Yüklem: dirilmiş

Özne: o dostlar

Cümle Dışı Unsur: kim

318.1.b.

Yüklem: diñler

Özne: o dostlar

Belirtili Nesne: bunu

318.1.c.

Yüklem: niyyet eyler

Özne: kimi

Zarf Tümleci:  aşık oluban

318.2. Yapısına Göre Cümle  eşidi:

Bağımlı sıralı cümle

319. Beyit

Hele sağlığıla geldük eve biz

Gücünüz yitse farzdur tiz gidünüz siz

16a- 319

319. Cümle: Hele sağlığıla geldük eve biz, gücünüz yitse farzdur tiz gidünüz siz.

319.1. Cümlenin Ögeleri:

319.1.a.

Yüklem: geldük

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: eve

Zaf Tümleci: hele sağlığıla

319.1.b.

Yüklem: farzdur

Gizli Özne: o

Zarf Tümleci: gücünüz yitse

319.1.c.

Yüklem: gidünüz

Özne: siz

Zarf Tümleci:tiz

319.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

320. Beyit

Bu yolda sermaye sağlık i şardaş

Dađı mūnis olıcak eyū yoldař 16a- 320

320. Cūmle: Bu yolda semaye sađlık i řardař dađı mūnis olıcak eyū yoldař.

320.1. Cūmlenin Ŗgeleri:

320.1.a.

Yūklem: sađlık(tır)

Ŗzne: sermaye

Dolaylı Tūmleç: bu yolda

Cūmle Dıřı Unsur: i řardař

320.1.b.

Yūklem: mūniř olıcak

Ŗzne: eyū yoldař

Cūmle Dıřı Unsur: dađı

320.2. Yapısına Gōre Cūmle Çeřidi:

Bađlı cūmle

321. Beyit

Mūbārek yol durur varuñ i yārān

Geçer tizçek eğlenmez bu devrān 16b- 321

321. Cümle: Mübârek yol durur varuñ i yārān, geçer tizçek eğlenmez bu devrān.

321.1. Cümlelerin Ögeleri:

321.1.a.

Yüklem: mübârek yol durur

Gizli Özne: o

321.1.b.

Yüklem: varuñ

Özne: i yārān

321.1.c.

Yüklem: geçer

Özne: bu devrān

Zarf Tümleci: tizçek

321.1.d.

Yüklem: eğlenmez

Özne: bu devrān

321.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

322. Beyit

Ꞑumaş almağıçün varmağıl anda

Ticâret hoş olur olursa ꞑanda

16b- 322

322. Cümle: Kumaş almağıcün varmağıl anda, ticāret hoş olur olursa kanda.

322.1. Cümlenin Öğeleri:

322.1.a.

Yüklem: varmağıl

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: anda

Zarf Tümleci: kumaş almağıcün

322.1.b.

Yüklem: :hoş olur

Özne: ticāret

Zarf Tümleci: olursa kanda

322.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

323. Beyit

Veli Tañrı rızāsını gözetgil

Ki gönľüñ Hakkā bağla dağı gitgil

16b- 323

323. Cümle: Veli Tañrı rızāsını gözetgil ki gönľüñ Hakkā bağla dağı gitgil.

323.1. Cümlenin Öğeleri:

323.1.a.

Yüklem: gözetgil

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: Tañrı rızāsını

Cümle Dışı Unsur: veli

323.1.b.

Yüklem: bağla

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: gön̄lün

Dolaylı Tümleç: Hakk̄a

Cümle Dışı Unsur: ki

323.1.c.

Yüklem: gitgil

Gizli Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: dañı

323.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

324. Beyit

Qabul ola ki Hakk̄ katında

Yüzün̄ ağı ola anuñ hāzretinde

16b- 324

324. Cümle:Qabul ola ki Hakk̄ katında yüzün̄ ağı ola anuñ hāzretinde.

324.1. Cümlelerin Öğeleri:

324.1.a.

Yüklem: kabul ola

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Hâk katında

Cümle Dışı Unsur: ki

324.1.b.

Yüklem: ağ ola

Özne: yüzün

Dolaylı Tümleç: anuñ hâzretinde

324.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

325. Beyit

Bu dünyā geçer hoş kalmaz kişiye

Ne irgege kalur ne hoş dişiye 16b- 325

325. Cümle: Bu dünyā geçer hoş kalmaz kişiye, ne irgege kalur ne hoş dişiye.

325.1. Cümlenin Öğeleri:

325.1.a.

Yüklem: geçer

Özne: bu dünyā

325.1.b.

Yüklem: kalmaz

Özne: hoz

Dolaylı Tümleç: kişiye

325.1.c.

Yüklem: kalur

Özne: irgege

Cümle Dışı Unsur: ne

325.1.d.

Yüklem: kalur

Özne: hoz dişiye

Cümle Dışı Unsur: ne

325.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

325.2.c. d.

Bağlı cümle

325. 2.

Bağımsız sıralı cümle

326. Beyit

Çu elden çıkacakdur gözüñi aç

Bu dünyā sevgüsini yabana saç

16b- 326

326. Cümle: Çu elden çıkacakdur gözüñi aç, bu dünyā sevgüsini yabana saç.

326.1. Cümlelerin Ögeleri:

326.1.a.

Yüklem: çıkacakdur

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: elden

Zarf Tümleci: çu

326.1.b.

Yüklem: aç

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: gözünü

326.1.c.

Yüklem: saç

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: bu dünyā sevgüsini

Dolaylı Tümleç: yabana

326.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

327. Beyit

Gerekdür kişiye çun eyü dirlik

Harāmdan kaç bu durur [saña] erlik

16b- 327

327. Cümle: Gerekdür kişiy e çun eyü dirlik harâmdan kaç bu durur [saña] erlik.

327.1. Cümle nin Ögeleri:

327.1.a.

Yüklem: gerekdür

Özne: eyü dirlik

Dolaylı Tümleç: kişiy e

Cümle Dışı Unsur: çun

327.1.b.

Yüklem: kaç

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: harâmdan

327.1.c.

Yüklem: bu durur

Özne: erlik

Dolaylı Tümleç: saña

327.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

328. Beyit

Bu didüklerüñi sen duta gör hem

Ki yarın çekmeyesin guşsa vu gam

16b- 328

328. Cümle: Bu didüklerüñi sen duta gör hem ki yarın çekmeyesin guşsa vu ğam.

328.1. Cümlenin Öğeleri:

328.1.a.

Yüklem: duta gör

Özne: sen

Belirtili Nesne: bu didüklerüñi

Cümle Dışı Unsur: hem

328.1.b.

Yüklem: çekmeyesin

Özne: sen

Belirtisiz Nesne: guşsa vu ğam

Zarf Tümleci: yarın

Cümle Dışı Unsur: ki

328.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

329. Beyit

Oķundūķa gerek kim yād idesin

Duā idüp cānumuz şād idesin 16b- 329

329. Cümle: Oķundūķa gerek kim yād idesin, duā idüp cānumuz şād idesin.

329.1. Cümlenin Öğeleri:

329.1.a.

Yüklem: gerek(tir)

Özne: yād idesin

Zarf Tümleci: okundukça

329.1.b.

Yüklem: yād idesin

Gizli Özne: sen

329.1.c.

Yüklem: şād idesin

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: cānumuz

Zarf Tümleci: duª idüp

329.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

329.a. b.

İç içe birleşik cümle

329. 2.

Bağımlı sıralı cümle

330. Beyit

Ki bu miskin faķīr hem ḥaķīr ķul

Günāhı ḥadden aŗa gey iñen bol

16b- 330

330. Cümle: Ki bu miskin fakır hem haķır kul, günāhı ĥadden aŗa gey inen bol.

330.1. Cümlelerin Ögeleri:

330.1.a.

Yüklem: kul(dur)

Özne: bu miskin

Zarf Tümleci: fakır hem haķır

Cümle Dışı Unsur: ki

330.1.b.

Yüklem: bol(dur)

Özne: günāhı

Zarf Tümleci: ĥadden aŗa gey inen

330.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

331. Beyit

Veli Ĥaķdan umar Ĥuds ĥürmetine

Bağışlaya günāhın fazletine 16b- 331

331. Cümle: Veli Ĥaķdan umar Ĥuds ĥürmetine bağışlaya günāhın fazletine.

331.Cümlelerin Ögeleri:

331.1.a.

Yüklem: umar

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Hakkdan

Belirtisiz Nesne: Kuds hürmetine bağışlaya günāhın fazletine

Cümle Dışı Unsur: velī

331.1.b.

Yüklem: bağışlaya

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: günāhın fazletine

Zarf Tümleci: kuds hürmetine

331.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

İç içe birleşik cümle

332. Beyit

Bizümle cümle imān ehline hem

Rahmet eyle bu dilde kalmasın gam 17a- 332

332. Cümle: Bizümle cümle imān ehline hem rahmet eyle bu dilde kalmasın gam.

332.1. Cümlelerin Öğeleri:

332.1.a.

Yüklem: rahmet eyle

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: bizümle cümle imān ehline

Cümle Dışı Unsur: hem

332.1.b.

Yüklem: kalmasın

Özne: gam

Dolaylı Tümleç: bu dilde

332.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağlı cümle

333. Beyit

İlāhī saña sığındum elüm al

Seni gerek gerekmez milk ile māl

17a- 333

333. Cümle: İlāhī saña sığındum elüm al, seni gerek gerekmez milk ile māl.

333.1. Cümlenin Öğeleri:

333.1.a.

Yüklem: sığındum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: saña

Cümle Dışı Unsur: İlāhī

333.1.b.

Yüklem: al

Gizli Özne: sen

Belirtili Nesne: elüm

333.1.c.

Yüklem: gerek(dir)

Özne: seni

333.1.d.

Yüklem: gerekmez

Özne: milk ile māl

333.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

334. Beyit

Resülün hürmetiçün iy kerim Hâk

Şifâ eyle bu derdüm gönline bak

17a- 334

334. Cümle: Resülün hürmetiçün iy kerim Hâk şifâ eyle bu derdüm gönline bak.

334.1. Cümlenin Öğeleri:

334.1.a.

Yüklem: şifâ eyle

Özne: iy kerim Hâk

Zarf Tümleci: Resülün hürmetiçün

334.1.b.

Yüklem: bak

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: bu derdüm gönline

334.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

335. Beyit

Şuçun bilenlerüñ biri benüm oş

Ğapuñda zâr u giryānem elüm boş 17a- 335

335. Cümle: Şuçun bilenlerüñ biri benüm oş, ğapuñda zâr u giryānem elüm boş.

335.1. Cümlelerin Ögeleri:

335.1.a.

Yüklem: benüm oş

Özne: suçun bilenlerüñ biri

335.1.b.

Yüklem: boş(tur)

Özne: elüm

Dolaylı Tümleç: ğapuñda

Zarf Tümleci: zâr u giryānem

335. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

336. Beyit

Ki rahmet isteyü geldüm hakirem

Ganiyyü'l-ağniyāsın ben fakīrem 17a- 336

336. Cümle: Ki rahmet isteyü geldüm hakirem, ganiyyü'l-ağniyāsın ben fakīrem.

336.1. Cümlenin Öğeleri:

336.1.a.

Yüklem: geldüm

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: rahmet isteyü

Cümle Dışı Unsur: ki

336.1.b.

Yüklem: fakīrem

Gizli Özne: ben

336.1.c.

Yüklem: ganiyyü'l-ağniyāsın

Gizli Özne: sen

336.1.d.

Yüklem: fakīrem

Özne: ben

336.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

337. Beyit

İlāhī bize Tefvik vir apundan

Ki marm olmayavuz rametnden 17a- 337

337. Cmle: İlāhī bize Tefvik vir apundan ki marm olmayavuz rametnden.

337.1. Cmlenin geleri:

337.1.a.

Yklem: tefvik vir

zne: İlāhī

Dolaylı Tmle: bize

Dolaylı Tmle: apundan

337.1.b.

Yklem: marm olmayavuz

Gizli zne: biz

Dolaylı Tmle: rametnden

Cmle Dıı Unsur: ki

337.2. Yapısına Gre Cmle eidi:

Balı cmle

338. Beyit

Bizi elafu ile eylegil ād

Hemîşe ğuşşamuzdan kılgıl âzād

17a- 338

338. Cümle: Bizi elţāfuñ ile eylegil şād, hemîşe ğuşşamuzdan kılgıl âzād.

338.1. Cümlelerin Ögeleri:

338.1.a.

Yüklem: eylegil şād

Gizli Özne:sen

Belirtili Nesne: bizi

Zarf Tümleci: elţāfuñ ile

338.1.b.

Yüklem: kılgıl âzād

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: ğuşşamuzdan

Zarf Tümleci: hemîşe

338.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

339. Beyit

Diyelüm bu söze derd ile âmîn

Ağısnā yā ğıyāşe°l-müstāġīşīn

17a- 339

339. Cümle: Diyelüm bu söze derd ile âmîn, ağısnā yā ğıyāşe°l-müstāġīşīn.

339.1. Cümlelerin Öğeleri:

339.1.a.

Yüklem: diyelüm

Gizli Özne: biz

Belirtisiz Nesne: derd ile āmīn

Dolaylı Tümleç: bu söze

339.1.b.

Yüklem: ağısnā

Özne: yā ġiyāṣe'l-müstağīṣīn

339.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

340. Beyit

Her dem şükür ol Allāha kıldı bize ʿināyeti

Kereminden naşīb itdi bu mübārek ziyāreti 17a- 340

340. Cümle: Her dem şükür ol Allāha kıldı bize ʿināyeti, kereminden naşīb itdi bu mübārek ziyāreti.

340.1. Cümlelerin Öğeleri:

340.1.a.

Yüklem: şükür

Dolaylı Tümleç: ol Allāha

Zarf Tümleci: her dem

340.1.b.

Yüklem: kıldı

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: bize

Belirtili Nesne:  in yeti

340.1.c.

Yüklem: na  b itdi

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne: bu m b rek ziy reti

Zarf Tümleci: kereminden

340.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımlı sıralı cümle

341. Beyit

Lu f anu dur c d anu  ihs n anu 

On sekiz bi    lem anu  içi  olu ra meti 17a- 341

341. Cümle: Lu f anu dur c d anu  ihs n anu , on sekiz bi    lem anu  içi  olu ra meti.

341.1. Cümlenin  geleri:

341.1.a.

Yüklem: anu dur

Özne: luṭf

341.1.b.

Yüklem: anuñdur

Özne: cūd

341.1.c.

Yüklem: anuñdur

Özne: ihsān

341.1.d.

Yüklem: anuñdur

Özne: on sekiz biñ ʿālem

341.1.c.

Yüklem: anuñdur

Özne: içi tolu raḥmeti

341.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

342. Beyit

Ol bir yüce Subḥan durur ʿaṭāsı çok sulṭan durur

Kullarına raḥman durur[ki] virmiş dürlü niʿmeti

17b- 342

342. Cümle: ol bir yüce Subḥan durur ʿaṭāsı çok sulṭan durur kullarına raḥman durur[ki] virmiş dürlü niʿmeti.

342.1. Cümlelerin Öğeleri:

342.1.a.

Yüklem: bir yüce Subhān durur:

Özne: ol

342.1.b.

Yüklem: sultān durur

Özne: °atāsı

342.1.c.

Yüklem: rahmān durur

Özne: ol

Dolaylı Tümleç: çok kullarına

Cümle Dışı Unsur: ki

342.1.d.

Yüklem: virmiş

Özne: ol

Belirtili Nesne: dürlü ni°meti

342.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

343. Beyit

Ḥabībīne emr kıılır Mekkedden Akşāya gelür

Enbiyālar şaf şaf olur andar anda imāmeti

17b- 343

343. Cümle: Hâbîbine emr kıılır Mekken Aşşāya gelür, enbiyālar şaf şaf olur ender anda imāmeti.

343.1. Cümlenin Öğeleri:

343.1.a.

Yüklem: emr kıılır

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Hâbîbine

343.1.b.

Yüklem: gelür

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: Mekken Aşşāya

343.1.c.

Yüklem: şaf şaf olur

Özne: Enbiyālar

343.1.d.

Yüklem: anda(dır)

Özne: imāmeti

Cümle Dışı Unsur: ender

343.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

344. Beyit

Her kim udsde namāz ılır her birisi biř yūz olur

Bir avilde on biñ olur elli biñ dur[ur] gāyeti 17b- 344

344. Cūmle: Her kim udsde namāz ılır her birisi biř yūz olur, bir avilde on biñ olur elli biñ dur[ur] gāyeti.

344.1. Cūmlenin Ŗgeleri:

344.1.a.

Yūklem: namāz ılır

Ŗzne: her kim

Dolaylı Tūmleç: udsde

344.1.b.

Yūklem: olur

Ŗzne: biř yūz

Belirtili Nesne: her birisi

344.1.c.

Yūklem: olur

Ŗzne: on biñ

Dolaylı Tūmleç: bir avilde

344.1.d.

Yūklem: elli biñ durur

Ŗzne: gāyeti

344. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

345. Beyit

Mü'ezzinler şalā ider mü'minler Akşāya gider

Pāzişāhum yardım ider şaklarlar şavm u şalātı 17b- 345

345. Cümle: Mü'ezzinler şalā ider mü'minler Akşāya gider, pāzişāhum yardım ider şaklarlar şavm u şalātı.

345.1. Cümlenin Öğeleri:

345.1.a.

Yüklem: şalā ider

Özne: mü'ezzinler

345.1.b.

Yüklem: gider

Özne: mü'minler

Dolaylı Tümleç: Akşāya

345.1.c.

Yüklem: yardım ider

Özne: pāzişāhum

345.1.d.

Yüklem: şaklarlar

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: şavm u şalâtı

345.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

346. Beyit

Evvel Mâlikiler kıılır dönüben Akşāya gelür

Çun Şahrede temām olur durur ider ziyāreti 17b- 346

346. Cümle: Evvel Mâlikiler kıılır dönüben Akşāya gelür çun Şahrede temām olur durur ider ziyāreti.

346.1. Cümlenin Öğeleri:

346.1.a.

Yüklem: kıılır

Özne: Mâlikiler

Zarf Tümleci: evvel

346.1.b.

Yüklem: gelür

Özne: Mâlikiler

Dolaylı Tümleç Akşāya:

Zarf Tümleci: dönüben

346.1.c.

Yüklem: temām olur

Gizli Özne: o

Dolaylı Tümleç: şahrede

Cümle Dışı Unsur:çun

346.1.d.

Yüklem: durur

Gizli Özne: o

346. 1. e.

Yüklem: ziyāreti ider

Gizli Özne: o

346.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

347. Beyit

Yüzlerin sürür kıdeme tevbe kıılurlar nedeme

Ol Nebīyyü'l-mükerreme getirürler şalavâtı 18a- 347

347. Cümle: Yüzlerin sürür kıdeme tevbe kıılurlar nedeme, ol Nebīyyü'l-mükerreme getirürler şalavâtı.

347.1. Cümlenin Öğeleri:

347.1.a.

Yüklem: sürür

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne: yüzlerin

Dolaylı Tümleç: kademe

347.1.b.

Yüklem: tevbe kılurlar

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: nedeme

347.1.c.

Yüklem: getirürler

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: şalavâtı

Dolaylı Tümleç: ol Nebîyyü'l-mükerreme

347.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

348. Beyit

Şahre altına girürler imāme yirin görürler

Yüzlerin yire sürür(ler) Hâka kılurlar secdeti

18a- 348

348. Cümle: Şahre altına girürler imāme yirin görürler, yüzlerin yire sürür(ler) Hâka kılurlar secdeti.

348.1. Cümlenin Öğeleri:

348.1.a.

Yüklem: girürler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: şaḥre altına

348.1.b.

Yüklem: görürler

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: imāme yirin

348.1.c.

Yüklem: sürürler

Gizli Özne: onlar

Belirtili Nesne: yüzlerin

Dolaylı Tümleç: yire

348.1.d.

Yüklem: secdeti kılurlar

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: Ḥaḥa

348.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

349. Beyit

Güruh güruh ḥuccāc gelür mināreye yüzin sürür

349. Cümle: Güruh güruh ḥuccāc gelür mināreye yüzün sürür, göricegez hayrān olur ol şerif kubbe Saḥreti.

349.1. Cümlenin Ögeleri:

349.1.a.

Yüklem: gelür

Özne: ḥuccāc

Zarf Tümleci: güruh güruh

349.1.b.

Yüklem: sürür

Özne: ḥuccāc

Belirtili Nesne: yüzün

Dolaylı Tümleç: mināreye

349.1.c.

Yüklem: hayrān olur

Özne: ḥuccāc

Dolaylı Tümleç: ol şerif kubbe Saḥreti

Zarf Tümleci: göricegez

349.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

350. Beyit

Hicaz kılurlar döneler maşşudlarına ireler

Çun Kudşden haber şaralar āh idüp kıla şasreti

18a- 350

350. Cümle: Hicaz kılurlar döneler maşşudlarına ireler çun Kudşden haber şaralar āh idüp kıla şasreti.

350.1. Cümlenin Öğeleri:

350.1.a.

Yüklem: kılurlar

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: Hicaz

350.1.b.

Yüklem: döneler

Gizli Özne: onlar

350.1.c.

Yüklem: ireler

Gizli Özne: onlar

Dolaylı Tümleç: maşşudlarına

350.1.d.

Yüklem: şaralar

Gizli Özne: onlar

Belirtisiz Nesne: haber

Dolaylı Tümleç: udsden

Cümle Dışı Unsur: un

350.1.e.

Yüklem: ıla

Gizli Özne: o

Belirtili Nesne: asreti

Zarf Tümleci: āh idüb

350.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

351. Beyit

Cennet cehennem amu udsde bellü yiri amu

Bunı bilür āş u āmu sābit olmışdur āyeti 18a- 351

351. Cümle: Cennet cehennem amu udsde bellü yiri amu bunı bilür āş u āmu sābit olmışdur āyeti.

351. Cümlenin Öğeleri:

351.1.a.

Yüklem: bellü(dür)

Özne: cennet cehennem amu

Belirtili Nesne: yiri

Dolaylı Tümleç: udsde

351.1.b.

Yüklem: bilür

Özne: kamu

Belirtili Nesne: bunu

351.1.c.

Yüklem: sābit olmışdur

Özne: āyeti

Belirtili Nesne: hāş u ʿāmu

351.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi :

Bağımsız sıralı cümle

352. Beyit

Terāzū şırat kırla hālāyık anda dirile

Hāzrete hisab virile zāhir ola maḥfiyyeti 18a- 352

352. Cümle: Terāzū şırat kırla hālāyık anda dirile, hāzrete hisab virile zāhir ola maḥfiyyeti.

352.1. Cümlenin Öğeleri:

352.1.a.

Yüklem: kırla

Özne: terāzū şırat

352.1.b.

Yüklem: dirile

Özne: ḥalāyık

Dolaylı Tümleç: anda

352.1.c.

Yüklem: ḥisab virile

Dolaylı Tümleç: ḥazrete

352.1.d.

Yüklem: zāhir ola

Özne: maḥfiyyeti

352.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

353. Beyit

Ḥaḳ Ḥalabum luṭf işleye ḥabībine bağışlaya

Ol ki sevmezdi suçlaya ta biline celāleti 18b- 353

353. Cümle: Ḥaḳ Ḥalabum luṭf işleye ḥabībine bağışlaya, ol ki sevmezdi suçlaya ta biline celāleti.

353.1. Cümlenin Öğeleri:

353.1.a.

Yüklem: luṭf işleye

Özne: ḥaḳ Ḥalabum

353.1.b.

Yüklem: bağışlaya

Özne: Hâk Çalabum

Dolaylı Tümleç: habîbine

353.1.c.

Yüklem: sevmezdi

Özne: ol

Belirtili Nesne: suçlaya

353.1.d.

Yüklem: biline

Özne: celâleti

Cümle Dışı Unsur : ta

353.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

354. Beyit

Miskin Fakıh ne söylesün fazlın nice şerh eylesün

Ol enbiyâlar kıblesin pâzişâh ider midhati 18b- 354

354. Cümle: Miskin Fakıh ne söylesün fazlın nice şerh eylesün ol enbiyâlar kıblesin pâzişâh ider midhati.

354.1. Cümlenin Öğeleri:

354.1.a.

Yüklem: söylesün

Özne: Miskin Fakıh

Belirtisiz Nesne: ne

354.1.b.

Yüklem: şerh eylesün

Özne: Miskin Fakıh

Belirtili Nesne: fazlın

Zarf Tümlecisi: nice

354.1.c.

Yüklem: pāzişāh ider

Özne: ol enbiyālar kıblesin

Belirtili Nesne: midḥati

354.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

355. Beyit

Var bu cihān içinde ḥazret-i sayvān-ı Ẕuds

Allahuñ nażargāhı mühr-i Süleymānı Ẕuds 18b- 355

355. Cümle: Var bu cihān içinde ḥazret-i sayvān-ı Ẕuds, Allahuñ nażargāhı mühr-i Süleymānı Ẕuds.

355.1. Cümlelerin Öğeleri:

355.1.a.

Yüklem: var

Özne: Һazret-i sayvān-ı Kuds

Dolaylı Tümler: bu cihān içinde

355.1.b.

Yüklem: Allahuñ nazargāhı(dur)

Özne: mühr-i Süleymānı Kuds

355.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

356. Beyit

Kudsdür miskinler Һacı Muştafānuñ mi'rācı

Ümmet-i Muhammede eyledi erzāni Kuds 18b- 356

356.Cümle: Kudsdür miskinler Һacı Muştafānuñ mi'rācı, ümmet-i Muhammede eyledi erzāni Kuds.

356.1. Cümlelerin Öğeleri:

356.1.a.

Yüklem: Kudsdür

Özne: Һacı Muştafānuñ mi'rācı

Cümle Dışı Unsur: miskinler

356.1.b.

Yüklem: eyledi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: erzāni ̤uds

Dolaylı Tümleç: ümmet-i Muḥammede

356.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

357. Beyit

̤udsdür yirüñ bünyāzı Ḥaḫ olur anda ḳāzī

Yarınğı gün açılır defter u dīvān-ı ̤uds 18b- 357

357. Cümle: ̤udsdür yirüñ bünyāzı Ḥaḫ olur anda ḳāzī, yarınğı gün açılır defter u dīvān-ı ̤uds.

357.1. Cümlenin Öğeleri:

357.1.a.

Yüklem: ̤udsdür

Özne: yirüñ bünyāzı

357.1.b.

Yüklem: Ḥaḫ olur

Özne: ḳāzī

Dolaylı Tümleç: anda

357.1.c.

Yüklem: açılır

Özne: defter u dīvān-ı Ẕuds

Zarf Tümleci: yarınğı gün

357.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

358. Beyit

Allahuñ nazargāhı derleyüb şular aqar

Dört yanı çayır çemen mişāl-i cenneti Ẕuds

19a- 358

358. Cümle: Allahuñ nazargāhı derleyüb şular aqar, dört yanı çayır çemen mişāl-i cenneti Ẕuds.

358.1. Cümlenin Öğeleri:

358.1.a.

Yüklem: aqar

Özne: şular

Zarf Tümleci: Allahuñ nazargāhı derleyüb

358.1.b.

Yüklem: çayır çemen(dir)

Özne: Ẕuds

Belirtili Nesne: dört yanı

Zarf Tümleci: mişāl-i cenneti

358.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

.

359. Beyit

Dünyānuñ āhirinde Hāk Ẕudsını gizleye

Halāyıklar söyleşüp eydeler kim kanı Ẕuds 19a- 359

359. Cümle: Dünyānuñ āhirinde Hāk Ẕudsını gizleye, halāyıklar söyleşüp eydeler kim kanı Ẕuds.

359.1. Cümlenin Öğeleri:

359.1.a.

Yüklem: gizleye

Özne: Hāk

Belirtili Nesne: Ẕudsını

Zarf Tümleci: dünyānuñ āhirinde

359.1.b.

Yüklem: eydeler

Özne: halāyıklar

Zarf Tümleci: söyleşüp

359.1.c.

Yüklem: kanı(dır)

Özne: ̖uds-i

Cümle Dışı Unsur: kim

359.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

360. Beyit

İsteyüp bulmayalar āh idüp ağlayalar

Ḥalāyīguñ gözinden kim ola penhāni ̖uds-i 19a- 360

360. Cümle: İsteyüp bulmayalar āh idüp ağlayalar, ḥalāyīguñ gözinden kim ola penhāni ̖uds.

360.1.Cümlenin Öğeleri:

360.1.a.

Yüklem: bulmayalar

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: isteyüp

360.1.b.

Yüklem: ağlayalar

Gizli Özne: onlar

Zarf Tümleci: āh idüp

360.1.c.

Yüklem: penhāni ola

Özne: uds

Dolaylı Tümleç: alāyıguñ gözinden

Cümle Dışı Unsur: kim

360.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

361. Beyit

Miskinlik ile gelüñ auñ udsını görüñ

Ne maām durur bilüñ azret-i sayvān-ı uds 19a- 361

361. Cümle: Miskinlik ile gelüñ auñ udsını görüñ, ne maām durur bilüñ azret-i sayvān-ı uds.

361.1. Cümlenin Ögeleri:

361.1.a.

Yüklem: gelüñ

Gizli Özne: siz

Zarf Tümleci: miskinlik ile

361.1.b.

Yüklem: görüñ

Gizli Özne: siz

Belirtili Nesne: auñ udsını

361.1.c.

Yüklem: bilün

Gizli Özne: siz

Belirtisiz Nesne: ne makām durur hazret-i sayvān-ı Kuds

361. 1.d.

Yüklem: makām durur

Özne: hazret-i sayvān-ı Kuds

Zarf Tümleci: ne

361.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

361.2.c. d.

İç içe birleşik cümle

361. 2.

Bağımlı sıralı cümle

362. Beyit

Varmaya nekes kişi çu mürdedür iş başı

O kubbe şahre taşı Kuds-i mübarekdedür 19a- 362

362. Cümle: Varmaya nekes kişi çu mürdedür iş başı, o kubbe şahre taşı Kuds-i mübarekdedür.

362.1. Cümlenin Öğeleri:

362.1.a.

Yüklem: varmaya

Özne: nekes kişi

362.1.b.

Yüklem: mürdedür

Özne: iş başı

Cümle Dışı Unsur: çu

362.1.c.

Yüklem: Kuds-i mübârekdedür

Özne: o kûbbe şahre taşı

362.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

363. Beyit

Kudse gelen âdemî cāna değer bir demi

Peygamberün kademi Kuds-i mübârekdedür 19b- 363

363. Cümle: Kudse gelen âdemî cāna değer bir demi, peygamberün kademi Kuds-i mübârekdedür.

363.1. Cümlenin Öğeleri:

363.1.a.

Yüklem: değer

Özne: udse gelen

Dolaylı Tmle: dem cna

Zarf Tümleci: bir demi

363.1.b.

Yüklem: uds-i mbrekdedr

Özne: Peygmbern ademi

363.2. Yapısına Göre Cümle eşidi:

Bağımsız sıralı cümle

364. Beyit

Aşyile Şahrenn o atımı bir yanı

amu girekler cnı uds-i mbrekdedr 19b- 364

364. Cümle: Aşyile Şahrenn o atımı bir yanı, amu girekler cnı uds-i mbrekdedr.

364.1. Cümlenin geleri:

364.1.a.

Yüklem: uds-i mbrekdedr

Özne: Aşyile Şahrenn o atımı bir yanı

364.1. b.

Yklem: uds-i mbrekdedr

Özne: amu girekler cnı

364.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

365. Beyit

Nār ağacı demürden ne otdan ne kömürden

Düzmeyenler hamurdan Kuds-i mübârekdedür 19b- 365

365. Cümle: Nār ağacı demürden ne otdan ne kömürden, düzmeyenler hamurdan Kuds-i mübârekdedür.

365.1.Cümlenin Öğeleri:

365.1.a.

Yüklem: demürden(dür)

Özne: nār ağacı

365.1.b.

Yüklem: ne otdan (dır)

Özne: nār ağacı

365.1.c.

Yüklem: ne kömürden (dür)

Özne: nār ağacı

365.1.d.

Yüklem: hamurdan (dır)

Özne: düzmeyenler

365.1.e.

Yüklem: uds-i mübârekdedür

Özne: nâr ağacı

365.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

366. Beyit

udsün öñi ayadur apusı kibleyedür

Ol aya kim söyledi uds-i mübârekdedür 19b- 366

366. Cümle: udsün öñi ayadur apusı kibleyedür,ol aya kim söyledi uds-i mübârekdedür.

366.1. Cümlenin Ögeleri:

366.1.a.

Yüklem: ayadur

Özne: udsün öñi

366.1.b.

Yüklem: kibleyedür

Özne: udsün apusı

366.1.c.

Yüklem: söyledi

Gizli Özne: o

Belirtisiz Nesne: ol aya uds-i mbrekdedr

366.1.d.

Yklem: uds-i mbrekdedr

zne: ol kaya

Cmle Dışı Unsur: kim

366.2.Yapısına Gre Cmle eşidi:

366.2.c. d.

İ ie birleşik cmle

366. 2.

Bağımsız sıralı cmle

367. Beyit

On iki mermer direk başları altun bezek

Biri birinden yigrek uds-i mbrekdedr 19b- 367

367. Cmle: On iki mermer direk başları altun bezek, biri birinden yigrek uds-i mbrekdedr.

367.1. Cmlenin geleri:

367.1.a.

Yklem: altun bezek (dr)

zne: on iki mermer direk başları

367.1.b.

Yüklem: yigrek (dir)

Özne: on iki mermer direk başları

Zarf Tümleci: biri birinden

367.1.c.

Yüklem: Kuds-i mübârekdedür

Özne: on iki mermer direk başları

367.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

368. Beyit

Kadem bir taşa başdı taş kopdı bile kalkdı

Kalk yâ mübârek didi Kuds-i mübârekdedür 19b- 368

368. Cümle: Kadem bir taşa başdı taş kopdı bile kalkdı, kalk yâ mübârek didi Kuds-i mübârekdedür.

368.1. Cümlenin Ögeleri:

368.1.a.

Yüklem: başdı

Özne: kadem

Dolaylı Tümleç: bir taşa

368.1.b.

Yüklem: kopdı

Özne: taş

368.1.c.

Yüklem: kalkdı

Gizli Özne: taş

Zarf Tümleci: bile

368.1.d.

Yüklem: didi

Gizli Özne: taş

Belirtisiz Nesne: kalk yā mübārek

368.1.e.

Yüklem: kalk

Gizli Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: yā mübārek

368.1.f.

Yüklem: Kuds-i mübārekdedür

Gizli Özne: o

368.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

368.2.d. e.

İç içe birleşik cümle

368. 2.

Bağımsız sıralı cümle

369. Beyit

Şahre taşı pâresi Süleymānuñ ubbesi

Canlaruñ mağārası uds-i mübārekdedür 20a- 369

369. Cümle: Şahre taşı pâresi Süleymānuñ ubbesi, canlaruñ mağārası uds-i mübārekdedür.

369.1. Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uds-i mübārekdedür

Özne: Şahre taşı pâresi Süleymānuñ ubbesi, canlaruñ mağārası

369. 2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

370. Beyit

Cennet apusın var gör anda olur cennet-i hūr

İçi taşı tolu nūr uds-i mübārekdedür 20a- 370

370. Cümle: Cennet apusın var gör anda olur cennet-i hūr, içi taşı tolu nūr uds-i mübārekdedür.

370.1. Cümlenin Ögeleri:

370.1.a.

Yüklem: var

Özne: cennet apusın

370.1.b.

Yüklem: gör

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: anda

370.1.c.

Yüklem: olur

Özne: cennet-i hūr

370.1.d.

Yüklem: tolu

Özne: nūr

Belirtili Nesne: içi taşı

370.1.e.

Yüklem: ̖uds-i mübārekdedür

Gizli Özne: o

370.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

371. Beyit

Müşā çun Tūra çıkar bakar ̖udsını görür

°Aşāsınuñ nişānı ̖uds-i mübārekdedür

20a- 371

371. Cümle: Mūṣā çun Ṭūra çıkar bakar Ḳudsını görür, °Aṣāsınuñ niṣānı Ḳuds-i mübārekdedür.

371.1. Cümlenin Öğeleri:

371.1.a.

Yüklem: çıkar

Özne: Mūṣā

Dolaylı Tümleç: Ṭūra

Cümle Dışı Unsur: çun

371.1.b.

Yüklem: bakar

Özne : Mūṣā

371.1.c.

Yüklem: görür

Özne: Mūṣā

Belirtili Nesne: Ḳudsını

371.1.d.

Yüklem: Ḳuds-i mübārekdedür

Özne: °aṣāsınuñ niṣānı

371.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

372. Beyit

Beytül-laḥim kenīse ki anda doğdı ʿĪsā

Irak degül el-kıışsa Ẹuds-i mübārekdedür

20a- 372

372. Cümle: Beytül-laḥim kenīse ki anda doğdı , ʿĪsā Irak degül el-kıışsa Ẹuds-i mübārekdedür.

372.1. Cümlelerin Ögeleri:

372.1.a.

Yüklem: kenīse(dir)

Özne: Beytül-laḥim

372.1.b.

Yüklem: doğdı

Özne: ʿĪsā

Dolaylı Tümleç: anda

Cümle Dışı Unsur: ki

372.1.c.

Yüklem: degül

Özne: Irak

372.1.d.

Yüklem: Ẹuds-i mübārekdedür

Özne: el-kıışsa

372.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

373. Beyit

Vardum ʿĪsā beşigine yüzüm sürdüm işigine

Girdüm yatdum beşigine Ẕuds-i Mübārekdedür

20a- 373

373. Cümle: Vardum ʿĪsā beşigine yüzüm sürdüm işigine, girdüm yatdum beşigine Ẕuds-i Mübārekdedür.

373.1. Cümlenin Öğeleri:

373.1.a.

Yüklem: vardum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: ʿĪsā beşigine

373.1.b.

Yüklem: yüzüm sürdüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: işigine

373.1.c.

Yüklem: girdüm

Gizli Özne: ben

373.1.d.

Yüklem: yatdum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: beşiğine

373.1.e.

Yüklem: Kuds-i Mübarekdedür

Gizli Özne: o

373.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

374. Beyit

Var bir şıraṭ nişānı raḥmet ḳapusı yaʿnī

Hızır nebī maḳāmı Kuds-i Mübarekdedür

20b- 374

374. Cümle: Var bir şıraṭ nişānı raḥmet ḳapusı yaʿnī Hızır nebī maḳāmı Kuds-i Mübarekdedür.

374.1. Cümlenin Öğeleri:

374.1.a.

Yüklem: var

Özne: bir şıraṭ

374.1.b.

Yüklem: raḥmet ḳapusı (dır)

Özne: nişānı

374.1.c.

Yüklem: Kuds-i Mübarekdedür

Özne: Hızır nebī maḳāmı

Zarf Tümleci: yaʿnī

374.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

375. Beyit

Yazuḳ müzd terāzūsı anca şıraṭ köprüsi

Sekiz uçmaḳ ḳapusı Ḳuds-i Mübārekdedür 20b- 375

375. Cümle: Yazuḳ müzd terāzūsı anca şıraṭ köprüsi, sekiz uçmaḳ ḳapusı Ḳuds-i Mübārekdedür.

375.1. Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: Ḳuds-i Mübārekdedür

Özne: Yazuḳ müzd terāzūsı anca şıraṭ köprüsi sekiz uçmaḳ ḳapusı

375.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Basit cümle

376. Beyit

ʿİsā ḳademi Ṭūrda Meryem ḳabri derede

Rabīʿa ḳabri anda Ḳuds-i Mübārekdedür 20b- 376

376. Cümle:  İs  kademi   rda Meryem kabri derede, Rab  a kabri anda  uds-i M b rekded r.

376.1. Cümlenin  geleri:

376.1.a.

Yüklem:   rda(dır)

Özne:   s  kademi

376.1.b.

Yüklem: derede(dir)

Özne: Meryem kabri

376.1.c.

Yüklem: anda(dır)

Özne: Rab  a kabri

376.1.d.

Yüklem:  uds-i M b rekded r

Gizli  zne: onlar

376.2. Yapısına Göre Cümle  e idi:

Bağımsız sıralı cümle

377. Beyit

 anatlanup uçalum külli hevesden geçelüm

   n-ı Selvandan içelüm  uds-i M b rekded r

20b- 377

377. Cümle: K̇anatlanup uçalum külli hevesden geçelüm, °Ayn-ı Selvandan içelüm
K̇uds-i Mübārekdedür.

377.1. Cümlelerin Ögeleri:

377.1.a.

Yüklem: uçalum

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: k̇anatlanup

377.1.b.

Yüklem: geçelüm

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: külli hevesden

377.1.c.

Yüklem: içelüm

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: °Ayn-ı Selvandan

377.1.d.

Yüklem: K̇uds-i Mübārekdedür

Gizli Özne: o

377.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

378. Beyit

İmdi Faķıh sen bunu medh idesin d n güni

Yarın [ki] maŗşer güni  uds-i M b rekded r

20b- 378

378. Cümle: İmdi Faķıh sen bunu medh idesin d n güni, yarın [ki] maŗşer güni  uds-i M b rekded r.

378.1. Cümlenin  geleri:

378.1.a.

Yüklem: medh idesin

Özne: Faķıh sen

Belirtili Nesne: bunu

Zarf Tümleci: d n güni

Zarf Tümleci: imdi

378.1.b.

Yüklem:  uds-i M b rekded r

Özne: yarın ki maŗşer güni

378.2. Yapısına Göre Cümle  eşidi:

Bağımsız sıralı cümle

379. Beyit

Söz uzanur uzatma  udsı koyuban gitme

Muhyidd ni unutma  uds-i M b rekded r

20b- 379

379. Cümle: Söz uzanur uzatma udsı koyuban gitme, Muyiddīni unutma uds-i Mūbārekdedūr.

379.1. Cūmlenin Ŗgeleri:

379.1.a.

Yūkleme: uzanur

Ŗzne: sōz

379.1.b.

Yūkleme: uzatma

Gizli Ŗzne: sen

379.1.c.

Yūkleme: gitme

Gizli Ŗzne: sen

Zarf Tūmlecisi: udsı koyuban

379.1.d.

Yūkleme: unutma

Gizli Ŗzne: sen

Belirtili Nesne: Muyiddīni

379.1.e

Yūkleme: uds-i Mūbārekdedūr

Gizli Ŗzne: o

379.2. Yapısına Gōre Cūmle eidi:

Baımlı sıralı cūmle

380. Beyit

Allah bizi göre durur rızķumuzı viri durur

Ne müşerref yire durur i cānum Ẕuds-i mübārek

21a- 380

380. Cümle: Allah bizi göre durur rızķumuzı viri durur, ne müşerref yire durur i cānum Ẕuds-i mübārek.

380.1. Cümlelerin Ögeleri:

380.1.a.

Yüklem: göre durur

Özne: Allah

Belirtili Nesne: bizi

380.1.b.

Yüklem: viri durur

Özne: Allah

Belirtili Nesne: rızķumuzı

380.1.c.

Yüklem: yire durur

Özne: Ẕuds-i mübārek

Zarf Tümleci: ne müşerref

Cümle Dışı Unsur: i cānum

380.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

381. Beyit

Hacılar ile koşanduk toprak oluban döşendük

Şanma ki yolda üşendük i cānum Kuds-i mübārek 21a- 381

381. Cümle: Hacılar ile koşanduk toprak oluban döşendük şanma ki yolda üşendük i cānum Kuds-i mübārek.

381.1. Cümlenin Öğeleri:

381.1.a.

Yüklem: koşanduk

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: hacılar ile

381.1.b.

Yüklem: döşendük

Gizli Özne: biz

Zarf Tümleci: toprak oluban

381.1.c.

Yüklem: üşendük

Gizli Özne: biz

Dolaylı Tümleç: yolda

Cümle Dışı Unsur: ki

381.1.d.

Yüklem: şanma

Gizli Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: i cānum

381.e.

Yüklem: ̤uds-i mübārek(tir)

Gizli Özne: o

381. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

381.2.c.d.

Bağlı cümle

381.2.

Bağımlı sıralı cümle

382. Beyit

Rūm ile Şāmı geçdüm °Arab illerine düşdüm

Şükür kim saña kavışdum i cānum ̤uds-i mübārek

21a- 382

382. Cümle: Rūm ile Şāmı geçdüm °Arab illerine düşdüm, şükür kim saña kavışdum i cānum ̤uds-i mübārek.

382.1. Cümlenin Öğeleri:

382.1.a.

Yüklem: geçdüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: Rûm ile Şâmı

382.1.b.

Yüklem: düşdüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: °Arab illerine

382.1.c.

Yüklem: şükür(dür)

Gizli Özne: o

382.1.d.

Yüklem: kavışdum

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: saña

Cümle Dışı Unsur: kim

382.1.e.

Yüklem: Kuds-i mübârek(dür)

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: i cānum

382.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

383. Beyit

Evvel kim Hareme girdüm baḳdum şol ḳubbeyi gördüm

Şükür maḳsūduma irdüm i cānum Ḳuds-i mübārek

21a- 383

383. Cümle: Evvel kim Hareme girdüm baḳdum şol ḳubbeyi gördüm, şükür maḳsūduma irdüm i cānum Ḳuds-i mübārek.

383.1. Cümlelerin Ögeleri:

383.1.a.

Yüklem: girdüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Hareme

Zarf Tümleci: evvel kim

383.1.b.

Yüklem: baḳdum

Gizli Özne: ben

383.1.c.

Yüklem: gördüm

Gizli Özne: ben

Belirtili Nesne: şol ḳubbeyi

383.1.d.

Yüklem: şükür(dür)

Gizli Özne: o

383.1.e.

Yüklem: irdüm

Gizli Özne: ben

Dolaylı Tümleç: maḫsūduma

Cümle Dışı Unsur: i cānum

383.1.f.

Yüklem: Ḳuds-i mübārek(dür)

Gizli Özne: o

383.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

384. Beyit

Ḳudse gelen ḫayrān olur zikirleri sayvān olur

Ḳudsde günde bayrām olur i cānu Ḳuds-i mübārek 21a- 384

384. Cümle: Ḳudse gelen ḫayrān olur zikirleri sayvān olur, Ḳudsde günde bayrām olur i cānum Ḳuds-i mübārek.

384.1. Cümlenin Öğeleri:

384.1.a.

Yüklem: ḫayrān olur

Özne: Ḳudse gelen

384. 1. b.

Yüklem: sayvān olur

Özne: zikirleri

384. 1. c.

Yüklem: bayrām olur

Dolaylı Tümleç: ̖udsde

Zarf Tümleci: günde

384. 1. d.

Yüklem: ̖uds-i mübārek(dir)

Gizli Özne: o

Cümle Dışı Unsur: i cānum

384. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız Sıralı Cümle

385. Beyit

Ḥayālūmden geçer idūñ göñlüme nur saçar idūñ

Sendireyrek uçar idūm i cānum ̖uds-i mübārek

21b- 385

385. Cümle: Ḥayālūmden geçer idūñ göñlüme nur saçar idūñ, sendireyrek uçar idūm i cānum ̖uds-imübārek.

385.1. Cümlenin Öğeleri:

385.1.a.

Yüklem: geçer idūñ

Gizli Özne: sen

Dolaylı Tümleç: hayālümnden

385.1.b.

Yüklem: saçar idüñ

Gizli Özne: sen

Belirtisiz Nesne: nur

Dolaylı Tümleç: gön̄lüme

385.1.c.

Yüklem: uçar idüm

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: sendireyrek

Cümle Dışı Unsur: i cānum

385.1.d.

Yüklem: Kuds-i mübārek(dür)

Gizli Özne: o

385.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

385.2.a. b.

Bağımlı sıralı cümle

385. 2.

Bağımsız sıralı cümle

386. Beyit

Şağ yanı uçmağ deresi bağlar baħçalar arası

Gözler gerek ki göresi i cānum Kuds-i mübārek

21b- 386

386. Cümle: Şağ yanı uçmağ deresi bağlar baħçalar arası, gözler gerek ki göresi i cānum Kuds-i mübārek.

386.1. Cümlelin Ögeleri:

386.1.a.

Yüklem: uçmağ deresi (dir)

Özne: şağ yanı

386.1.b.

Yüklem: bağlar baħçalar arası(dir)

Özne: şağ yanı

386.1.c.

Yüklem: gerek(dir)

Özne: gözler

386.1.d.

Yüklem: göresi

Gizli Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: ki

Cümle Dışı Unsur: i cānum

386.1.e.

Yüklem: Kuds-i mübārek(dir)

Gizli Özne: o

386.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

386.2.a. b.

Bağımlı sıralı cümle

386.2.c. d.

Bağlı cümle

386. 2.

Bağımsız sıralı cümle

387. Beyit

Şol yanı tamu deresi gönlüm yok aña varası

İllā Haremde durası i cānum Ẕuds-i mübārek 21b- 387

387. Cümle: Şol yanı tamu deresi gönlüm yok aña varası, illā Haremde durası i cānum Ẕuds-i mübārek.

387.1. Cümlelerin Öğeleri:

387.1.a.

Yüklem: tamu deresi(dir)

Özne: şol yanı

387.1.b.

Yüklem: yok

Özne: gönlün

Dolaylı Tümleç: aña varası

387.1.c.

Yüklem: durası

Dolaylı Tümleç: haremde

Zarf Tümleci: illā

Cümle Dışı Unsur: i cānum

387.1.d.

Yüklem: ̖uds-i mübārek(dir)

Gizli Özne: o

387.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

388. Beyit

̖uds şehrinüñ bir hoş huyı evden eve var bir kuyı

°Arşdan iner anuñ şuyı cānum ̖uds-i mübārek 21b- 388

388. Cümle: ̖uds şehrinüñ bir hoş huyı evden eve var bir kuyı, °Arşdan iner anuñ şuyı cānum ̖uds-i mübārek.

388.1. Cümlenin Öğeleri:

388.1.a.

Yüklem: var

Özne: ̖uds şehrinüñ bir hoş huyı

388.1.b.

Yüklem: var

Özne: bir kuyı

Dolaylı Tümleç: evden eve

388.1.c.

Yüklem: iner

Özne: anuñ suyu

Dolaylı Tümleç: ¢arşdan

Cümle Dışı Unsur: cānum

388.1.d.

Yüklem: Ƙuds-i mübārek(dir)

Gizli Özne: o

388.2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımsız sıralı cümle

389. Beyit

Raḥmet yağmurları yağar naşīb olanlara değer

Münācātlar göge aḡar i cānum Ƙuds-i mübārek

21b- 389

389.Cümle: Raḥmet yağmurları yağar naşīb olanlara değer, münācātlar göge aḡar i cānum Ƙuds-i mübārek.

389.1.Cümlenin Öğeleri:

389.1.a.

Yüklem: yağar

Özne: rahmet yağmurları

389.1.b.

Yüklem: değer

Özne: rahmet yağmurları

Dolaylı Tümleç: nasīb olanlara

389.1.c.

Yüklem: ağır

Özne: münacātlar

Dolaylı Tümleç: göge

Cümle Dışı Unsur: i cānum

389.1.d.

Yüklem: Kuds-i mübarek(dir)

Özne: o

389.2.Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

389. 2.

Bağımsız sıralı cümle

390. Beyit

Dir idüm nice varayım ya seni kıanda göreyin

.....

2b- 390

390. Cümle: Dir idüm nice varayım ya seni kanda göreyin.

390. 1. a.

Yüklem: dir idüm

Gizli Özne: ben

390. 1. b.

Yüklem: varayım

Gizli Özne: ben

Zarf Tümleci: nice

390. 1. c.

Yüklem: göreyin

Gizli Özne: ben

Belitili Nesne: seni

Dolaylı Tümleç: kanda

Cümle Dışı Unsur: ya

390. 2. Yapısına Göre Cümle Çeşidi:

Bağımlı sıralı cümle

1C						Bağlı Cümle
a	CDU	Y				
b	CDU	Y				
c	Y	DT				
2C						İç İçer Brl C
a	Y	B'siz N				
b	DT	Y				
c	CDU	Y	DT			b.c. Bağlı C
3C						Bağımlı Srl C
a	B'li N	Y	DT			
b	Y	DT	ZT			
4C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	CDU	Y	DT			a.b. Bağlı C
c	Ö	ZT	ZT	Y		
5C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	ZT	Ö	Y			
c	DT	Y	ZT			
6C						Bağımlı Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	ZT	Y				
7C						Bağımsız Srl C
a	Ö	B'li N	Y			
b	Ö	B'li N	Y			
8C	Y	CDU				Basit C
9C	Y	DT	Ö	DT		Basit C
10C						Bağlı C
a	CDU	Ö	DT	Y	DT	
b	CDU	Y	Ö			

11C	Ö	ZT	ZT	Y	B'siz N	Basit C
12C	Ö	DT	Y	ZT		Basit C
13C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y				
b	Y					
c	ZT	DT	Y			
14C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Ö	B'li N	DT	Y		
15C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y	ZT			
b	DT	Y	ZT	CDU		
16C	ZT	Y	DT	DT	ZT	Basit C
17C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y				
b	DT	ZT	ZT	Y		
18C	CDU	DT	Ö	Y		Basit C
19C	CDU	ZT	Y	DT	Ö	Basit C
20C						Bağı C
a	DT	Y	CDU			
b	CDU	Ö	Y	B'siz N		
21C						Bağımlı Srl C
a	CDU	ZT	Y			
b	Ö	ZT	DT	Y		
22C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
24C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	B'siz N				

c	Ö	Y				b.c.İç İçe Brl C
25C						Bağlı C
a	B'siz N	CDU	Y			
a	ZT	Y				
c	Y					
26C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	DT				
c	Y	DT	DT			
27C						Bağımlı Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Y					
c	B'siz N	Y	ZT			
28C						Bağımlı Srl C
a	CDU	Ö	ZT	B'li N	Y	
b	B'li N	DT	Y			
29C						Bağlı C
a	ZT	Y	B'siz N			
b	CDU	DT	Y	B'li N	Ö	
30C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	CDU	Ö	Y			
31C						Bağımsız Srl C
a	CDU	Y				
b	B'li N	Y				
c	ZT	Y	Ö			
32C						Bağımsız Srl C
a	Ö	ZT	Y			
b	Y	Ö				
33C	ZT	Y	Ö	B'li N		Basit C

34C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö				
35C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	Ö			
b	Y	DT	Ö	B'li N		
36C						Bağımlı Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	Y	B'li N				
37C						Bağımlı Srl C
a	Y	DT	Ö			
b	Y					
c	Y	Ö	B'li N			
38C						Bağlı C
a	B'li N	CDU	Y			
b	ZT	B'siz N	Y			
39C						Bağlı C
a	ZT	Y	B'li N			
b	CDU	Y	B'li N			
40C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	ZT	Ö	Y		
41C						Bağlı C
a	ZT	Y	Ö			
b	CDU	Y	DT	Ö		
42C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	Ö	Y	B'li N		
c	Y					
43C						Bağlı C

a	Ö	Y	CDU	DT		
b	Ö	Y	DT			
44C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	ZT	Ö	Y	B'siz N		
45C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö				
46C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	B'siz N	DT		
b	Ö	Y	ZT			
47C						Bağımlı Srl C
a	CDU	Ö	DT	ZT	Y	
b	B'siz N	ZT	Y			
48C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	DT	Y	Ö			
49C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	Y	Ö				
50C						Bağılı C
a	CDU	Ö	Y			
b	Y	Ö	B'li N			
c	CDU	Ö	Y			
d	ZT	Y	Ö			
51C						Bağımlı Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	Ö	B'li N			
c	Y	DT	DT	B'li N		
52C						Bağımsız Srl C

a	ZT	Y	Ö			
b	DT	Y				
c	Y	Ö				
53C						Bağlı C
a	CDU	Ö	DT	Y		
b	DT	Y	Ö			
54C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	CDU	Ö	B'li N	DT	Y	a.b. Bağlı C
c	Y	B'li N				
55C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y				
b	CDU	DT	Y			a.b. Bağlı C
c	DT	Y				
56C						Bağımsız Srl C
a	ZT	B'li N	Y			
b	Ö	Y	B'li N			
57C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	Y					
c	Y					
d	Ö	Y				
58C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	B'li N	Y				
59C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y	DT			
b	ZT	Y	DT	Ö		
60C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			

b	Y	Ö				
c	Y	Ö				
61C						Bağlı C
a	CDU	B'li N	Ö	Y		
b	Ö	B'siz N	Y			
c	Ö	B'siz N	Y			
62C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y	Ö			
b	Y	ZT				
63C						Bağımlı Srl C
a	Y	DT	Ö			
b	DT	Y	Ö			
64C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	DT			
b	Y	ZT	B'li N	Ö		
65C						Bağlı C
a	B'li N	ZT	Y			
b	CDU	ZT	DT	Y		
66C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y				
b	ZT	DT	Y			
67C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT	Ö		
b	ZT	DT	Y	Ö		
68C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	CDU	Y				
c	CDU	Y				b.c. Bağlı C
69C						Bağlı C
a	CDU	DT	Y	DT		

b	ZT	Ö	Y			
70C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Ö	ZT	Y		
b	ZT	DT	Ö	Y		
71C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	Ö	B'li N	DT	Y		
72C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	ZT			
b	B'li N	Y	Ö			
73C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y	DT			
b	ZT	Ö	Y	DT		
74C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT			
b	Y	Ö				
c	Y	Ö	DT			
75C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	CDU			
b	Y	DT	ZT	Ö		
76C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y	CDU	B'li N		
b	CDU	Y	DT			
c	Y	B'siz N				
77C	ZT	CDU	Y	B'siz N		Basit C
78C						Bağlı C
a	CDU	B'li N	DT	Y	Ö	
b	Y	Ö	B'siz N			
79C						Bağımsız Srl C
a	CDU	B'lin N	DT	Y	Ö	

b	Y	Ö				
c	Y	Ö				
80C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö	DT	B'siz N		
b	Y	DT				a.b. İç İçe Brl C
c	Ö	Y				
81C	ZT	DT	ZT	Y		Basit C
82C						Bağlı C
a	DT	CDU	Y			
b	CDU	ZT	Y			
83C						Bağımsız Srl C
a	B'li N	Y				
b	Ö	Y				a.b. İç İçe Brl C
c	ZT	Y				
84C						Bağlı C
a	B'li N	Y	DT	ZT		
b	CDU	ZT	Y	B'siz N		
85C						Bağımlı Srl C
a	DT	B'li N	Y			
b	Y	B'li N				
c	CDU	Y	Ö	B'siz N		b.c. Bağlı C
86C						Bağımsız Srl C
a	CDU	Y	B'li N			
b	ZT	Y	Ö			
87C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	ZT	DT	B'li N	Y		
c	B'li N	ZT	Y			
88C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				

b	Ö	Y				
89C						Bağlı C
a	B'li N	Ö	Y			
b	CDU	Y				
c	Y	Ö				
90C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
91C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	ZT	Ö	Y			
92C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö				a.Eksiltili C
b	Ö	Y	DT			
93C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	B'li N				
c	Y	Ö				
94C						Bağımsız Srl C
a	B'li N	Y	ZT			
b	Ö	Y	ZT			
95C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	ZT			
b	Y					
c	Y					
d	DT	Y				
96C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y	CDU			
b	ZT	B'li N	Y	CDU		
97C						Bağlı C

a	Y	Ö				
b	CDU	Y	CDU	Ö		
98C						Bağlı C
a	Ö	Y	ZT			
b	Ö	Y	DT	ZT		
99C						Bağımlı Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Ö	Y				
c	ZT	DT	Y			
d	B'li N	Y				
100C						Bağımsız Srl C
a	Ö	ZT	Y			
b	Ö	DT	Y			
101C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	ZT	Y				
c	CDU	Y				
102C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			
b	CDU	Ö	Y	ZT		
103C						Bağlı C
a	ZT	Ö				
b	CDU	DT	Y	Ö		
104C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	ZT	Y	DT	Ö		
105C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	Y	DT	Ö			

106C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	Y	DT	Ö			
107C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	CDU	Y	B'siz N			
d	Y					c.d. İç İç Brl C
108C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
109C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	Y					
c	ZT	Ö	Y			
110C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	Ö			
b	DT	ZT	Y	Ö		
111C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Ö	Y				a.b. İç İç Brl C
c	Y	DT	Ö			
112C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	ZT	DT	Y			
113C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	CDU	Y		
b	DT	ZT	Y			
114C	DT	CDU	B'siz N	Y	DT	Basit C

115C						Bağımlı Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	DT	Ö	Y			
116C	Ö	DT	Y	DT		Basit C
117C						Bağı C
a	Ö	ZT	Y			
b	CDU	Ö	Y	DT		
118C	CDU	ZT	Ö	Y	DT/ZT	Basit C
119C						Bağı C
a	ZT	Y	B'siz N			
b	CDU	Y	B'siz N			
120C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	Ö			
b	ZT	Y				
c	Y	ZT				
121C						Bağımlı Srl C
a	DT	Ö	Y			Eksilteli C
b	DT	Ö	Y			
122C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö	CDU			
b	DT	Ö	Y			
c	ÖY					
123C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	DT	DT	Ö	CDU	Y	
c	Y	DT				
d	Y					c.d. Ara Sözlü C
e	Ö	DT	Y	B'li N		
124C						Bağımlı Srl C
a	ZT	DT	Y			
b	DT	ZT	Y			

125C						
a	ZT	Y				
b	DT	Y	Ö			
126C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	B'li N			
b	ZT	Y	Ö			
127C						Bağlı C
a	B'li N	Ö	Y			
b	CDU	DT	DT	Y	B'siz N	
128C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	DT			
b	ZT	Y	B'li N	Ö		
129C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	ZT			
b	ZT	B'li N	Ö	Y		
130C						Bağlı C
a	ZT	Ö	B'li N	ZT	Y	
b	CDU	Y	B'siz N			
c	B'li N	DT	Y			b.c.İç İçe Brl C
131C						Bağımsız Srl C
a	Y	DT				
b	Ö	Y				
c	Ö	ZT	Y			
132C						Bağımlı Srl C
a	Y	DT	DT	B'siz N		
b	ZT	Y				
133C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			Eksiltili C
b	CDU	DT	Y	Ö		
134C						Bağımsız Srl C

a	Ö	Y	ZT			
b	B'siz N	Y				
135C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	B'li N	CDU		
b	Ö	Y	B'siz N			
c	Y	B'siz N				b.c. İç İçe Brl C
136C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	B'li N	Ö		
b	Y	Ö				
c	Y	Ö				
137C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT	Ö		
b	Y	ZT	Ö			
138C	CDU	ZT	ZT	Y	B'li N	Basit C
139C						Bağlı C
a	Ö	Y	DT			
b	CDU	ZT	DT	Y	Ö	
140C						Bağlı C
a	CDU	Y	Ö			
b	Y	CDU	Ö			
141C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	B'li N	Y	Ö			
142C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	Y					
c	Y	B'li N				
143C						Bağımsız Srl C
a	ZT	DT	Y	Ö		
b	B'siz N	Ö	Y			

c	DT	Y				b.c. İç İçe Brl C
144C						Bağımsız Srl C
a	Ö	B'li N	Y	DT		
b	Y					
c	Ö	Y	DT			
145C						Bağlı C
a	CDU	DT	Y	Ö		
b	DT	Y	Ö			
146C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	Y	Ö	ZT			
c	Y	ZT	B'siz N			
147C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y	B'li N			
b	Y	B'li N				
148C						Bağımsız Srl C
a	CDU	DT	Ö	Y		
b	Ö	Y	DT			
149C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	Y					
c	Ö	ZT	Y			
150C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	Y					
c	Ö	ZT	Y			
151C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	B'siz N	Y				
152C	Ö	ZT	CDU	Y	ZT	Basit C

153C						Bağlı C
a	Y	Ö				
b	CDU	Y	DT			
154C						Bağlı C
a	ZT	DT	Y			
b	CDU	Y	DT			
155C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	ZT	Y			
b	B'li N	DT	Y			
c	Y	DT	Ö			
156C	DT	Y	Ö	DT		Basit C
157C						Bağlı C
a	Y	Ö				
b	CDU	Ö	DT	Y		
158C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	DT	Y				
c	ZT	ZT	Y			
159C	ZT	ZT	DT	DT	Y/Ö/Y	Basit C
160C						Bağımlı Srl C
a	Y	Ö				
b	ZT	Y				
c	ZT	Y				
161C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT			
b	ZT	Y	B'li N			
162C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	DT	ZT	Y	B'li N	
163C						Bağlı C

a	Ö	Y	B'li N			
b	CDU	Ö	DT	Y		
164C	DT	Ö	CDU	Y		Basit C
165C						Bağlı C
a	ZT	B'li N	Y			
b	B'li N	DT	Y			
166C						Bağımlı Srl C
a	B'li N	Y	ZT			
b	B'li N	Y	ZT			
167C						Bağlı C
a	DT	Y	DT			
b	B'siz N	Y				
c	CDU	Ö	Y			
168C						Bağlı C
a	DT	ZT	Y			
b	CDU	B'li N	Y			
169C						Bağlı C
a	Y					
b	Y	CDU	DT			
c	CDU	Ö	Y			
170C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	B'li N	y				
171C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y				
b	Y	ZT				
c	Ö	Y	DT			
d	CDU	Ö	Y			
172C						Bağımsız Srl C
a	Ö	ZT	Y	DT		

b	CDU	ZT	Ö	Y		
173C						Bağlı C
a	DT	Y	B'li N			
b	CDU	ZT	ZT	Y		
174C						Bağımlı Srl C
a	B'li N	DT	Y	Ö		
b	Y	B'siz N				
c	Y	DT	Ö			b.c. İç İçe Brl C
175C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y				
b	DT	B'siz N	Y			
176C						Bağımlı Srl C
a	DT	B'li N	Y			
b	B'li N	ZT	Y			
177C						Bağımsız Srl C
a	B'li N	ZT	Y	Ö		
b	Ö	Y				
178C						Bağlı C
a	Ö	B'li N	Y			
b	CDU	Y	B'siz N	ZT		
179C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	B'li N	Y				
c	ZT	B'li N	Y			
180C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	DT	ZT	Y			
181C						Bağımlı Srl C
a	Y	ZT	B'siz N			

b	DT	Y				
c	Y					
182C						Bağlı C
a	B'li N	Y				
b	CDU	B'li N	Y			
183C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	ZT	ZT	DT	Y		
c	DT	Y				
184C						Bağlı C
a	Y					
b	Y	ZT	Ö			
c	ZT	Y	CDU	Ö		
185C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	ZT	Y	Ö		
b	ZT	B'siz N	Y			
186C						Bağlı C
a	DT	Y	Ö			
b	ZT	ZT	B'li N	Y	Ö	
187C						Bağlı C
a	CDU	Ö	Y	DT		
b	CDU	ZT	Y	DT		
188C						Bağlı C
a	ZT	DT	Y			
b	CDU	ZT	Y			
c	DT	Y				
189C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	B'li N	ZT	Ö		
190C						Bağımsız Srl C

a	Y	ZT				
b	DT	Ö	Y			
191C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Y	Ö				a.b. İç İçe Brl C
c	ZT	DT	Y			
d	Y					
192C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	Y					
c	Y					
d	Ö	Y				
e	Y					
193C						Bağımsız Srl C
a	ZT	B'li N	Y	Ö		
b	B'li N	Y	CDU			
194C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y	ZT		
b	CDU	Y	B'li N			
c	Y	B'siz N				
d	Y	ZT				c.d.İç İçe Brl C
195C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y				
b	ZT	DT	Y			
196C						Bağlı C
a	Y	DT	ZT			
b	CDU	Ö	ZT	Y		
197C						Bağlı C
a	Ö	ZT	Y			
b	CDU	B'li N	Y			

c	Ö	Y				
198C						Bağlı C
a	Y					
b	ZT	DT	B'li N	Y		
c	CDU	ZT	Y	B'siz N		
d	Ö	Y				
199C						Bağlı C
a	Y	Ö				
b	DT	Y	CDU	Ö		
200C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	Ö				
201C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö				Eksiltili C
b	Ö	Y				
202C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	B'siz N	Y				
d	ZT	Y	Ö			c.d. İç İçe Brl C
203C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö	ZT			
204C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Ö	Y				
c	Y	Ö				
205C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	Ö			
b	Y	ZT	Ö			

206C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	B'li N	Y				
c	Ö	Y	B'li N			b.c.İç İçe Brl C
207C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö				
c	Ö	Y				
208C						Bağımsız Srl C
a	CDU	DT	Y	B'siz N		
b	Ö	Y				
209C						Bağımlı Srl C
a	Ö	ZT	Y			
b	DT	B'siz N	Y			
210C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	Ö				
c	Y					
d	Y	Ö				
211C						Bağlı C
a	Ö	DT	Y			
b	ZT	CDU	Ö	Y		
212C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	ZT	DT	Y	Ö	B'li N	
213C						Bağlı C
a	Y	Ö				
b	CDU	B'li N	Y			
c	CDU	Y	DT			
214C						Bağlı C

a	Ö	DT	CDU	DT	Y	
b	DT	Ö	Y			
215C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	DT	Y				
c	Ö	Y				
d	Y					
216C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	Ö			
b	DT	Ö	ZT	Y		
217C						Bağımsız Srl C
a	ZT	B'siz N	Y			
b	Ö	Y	ZT			
218C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			
b	CDU	Ö	ZT	Y	CDU	
219C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	DT	Y	Ö			
220C						Bağımsız Srl C
a	CDU	DT	Y	Ö		
b	Ö	Y	B'li N			
c	ZT	Y				
221C						Bağımlı Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	CDU	Y	B'li N			
c	Y					
222C						Bağlı C
a	CDU	B'siz N	Y			
b	Ö	Y	DT			

c	ZT	Y				
223C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
224C						Bağımsız Srl C
a	DT	CDU	Y	Ö		
b	ZT	Y	Ö	DT		
225C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	ZT	Y		
b	Ö	Y				
c	ZT	Y				
226C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	Y					
c	Ö	Y	ZT			
227C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	DT			
b	ZT	Ö	Y			
228C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	ZT	Y	Ö		
229C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	B'li N	ZT	Y	Ö		
230C						Bağımsız Srl C
a	Ö	ZT	Y			
b	Y	DT	Ö			
231C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	B'li N			
b	Y	B'siz N				

c	Y	Ö	B'li N			b.c. İç İçe Brl C
232C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			Eksiltili C
b	B'li N	Y	Ö	CDU		
233C						Bağlı C
a	CDU	DT	Y	Ö		
b	CDU	B'li N	Y	Ö		
234C						Bağımlı Srl C
a	ZT	DT	DT	Y		
b	ZT	B'li N	Y			
235C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	DT	Y				
c	DT	Y				
d	B'li N	Y	CDU			
236C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y	B'li N		
b	Y	Ö				
237C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö				
c	Y	Ö				
238C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	ZT	Ö			
239C						Bağlı C
a	B'siz N	CDU	Ö	Y		
b	Y	Ö	CDU			
240C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y	Ö			

b	DT	Y	Ö			
241C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	DT	Y	Ö		
242C						Bağımsız Srl C
a	DT	DT	Ö	Y		
b	DT	Ö	Y			
243C	ZT	CDU	Y			Basit C
244C						Bağımsız Srl C
a	CDU	Y	Ö			
b	ZT	Y	ZT	Ö		
245C						Bağımsız Srl C
a	Y	B'siz N				
b	B'siz N	Ö	Y			a.b. İç İç Brl C
c	CDU	Y	Ö	ZT	B'li N	
246C						Bağlı C
a	Y	Ö	ZT			
b	CDU	B'li N	Y	ZT		
247C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	ZT	Y				
248C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	Y					
c	DT	Y	Ö			
249C						Bağlı C
a	CDU	Ö	Y			
b	CDU	Y	DT			
c	Y	DT	DT			
250C						Bağlı C

a	Y	Ö				
b	CDU	Y	DT	B'li N		
251C						Bağımsız Srl C
a	Y	DT				
b	Y					
c	Y					
252C						Bağlı C
a	CDU	Ö	ZT	Y		
b	ZT	DT	Ö	Y		
253C						Bağlı C
a	ZT	Ö	Y			
b	CDU	ZT	Y			
254C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			
b	Ö	CDU	Y	CDU		
255C						Bağlı C
a	Ö	ZT	DT	Y		
b	Y					
c	B'li N	DT	Y			
256C						Bağımsız Srl C
a	DT	ZT	Ö	Y		
b	ZT	DT	Ö	Y		
257C						Bağlı C
a	CDU	B'siz N	Y	ZT	Ö	
b	DT	Y	ZT			
258C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	Ö	Y			
259C						Bağlı C
a	ZT	Y	Ö			

b	Y	CDU	DT	Ö		
260C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	DT	Ö	Y			
261C						Bağlı C
a	ZT	Y	Ö			
b	CDU	Y				
c	ZT	Y	Ö			
262C						Bağlı C
a	ZT	DT	Y	Ö		
b	CDU	Y				
c	CDU	DT	Y	Ö		
263C						Bağlı C
a	Ö	CDU	DT	Y		
b	Ö	CDU	DT	Y		
264C						Bağlı C
a	DT	Ö	Y			
b	ZT	Y				
c	Ö	ZT	Y			
265C						Bağlı C
a	Y					
b	CDU	B'li N	Y			
c	B'li N	Y				
d	ZT	Y	CDU			
266C						Bağlı C
a	Ö	ZT	Y			
b	Y	DT	CDU	B' siz N		
267C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Ö	Y				a.b. İç İçe Brl C

c	Y	ZT	B'li N	ZT		
268C						Bağlı C
a	CDU	DT	Y	DT	Ö	
b	Y	Ö				
269C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	Y	Ö	CDU			
270C						Bağımsız Srl C
a	Ö	CDU	Y	ZT		
b	Y					
c	Y	B'siz N				
271C						Bağlı C
a	Ö	CDU	Y			
b	ZT	Y				
c	CDU	Y				
272C						Bağımsız Srl C
a	DT	Ö	Y			
b	Ö	Y				
c	CDU	Ö	Y			
273C						İç İçe Brl C
a	B'siz N	Y	Ö			
b	ZT	Ö	Y	DT		
274C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	Ö				
c	ZT	DT	B'li N	Y		
275C						Bağlı C
a	CDU	Ö	Y			
b	Y	DT	ZT			
276C						Bağımsız Srl C

a	Ö	Y				
b	ZT	Y	B'li N	Ö		
277C						Bağımlı Srl C
a	ZT	B'li N	Y			
b	ZT	DT	Y			
278C						Bağımsız Srl C
a	B'li N	ZT	Y	Ö		
b	B'li N	Y	Ö			
279C						Bağlı C
a	CDU	B'siz N	Y			
b	Y	DT				
c	CDU	Y	DT			
280C						Bağlı C
a	Ö	CDU	Y			
b	ZT	Y				
c	DT	Y				
281C						Bağımsız Srl C
a	Y	B'siz N				
b	Ö	Y				a.b. İç İçe Brl C
c	Y	ZT	DT			
282C						Bağlı C
a	Ö	DT	CDU	Y		
b	DT	Y	B'li N	CDU		
283C						Bağımsız Srl C
a	CDU	Ö	Y			Eksilti C
b	ZT	DT	Y			
c	B'siz N	Y	CDU			
d	Y					
284C						Bağlı C
a	ZT	DT	Y	Ö		

b	CDU	Y	Ö			
285C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	Y	ZT	B'siz N			
286C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	Y	B'siz N				
c	ZT	Y	Ö	DT		
287C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y				
b	DT	Y				
c	DT	Y	ZT	DT	Ö	
288C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	B'li N	CDU	Y	DT		
289C						Bağlı C
a	Y	Ö	CDU			
b	CDU	ZT	Y	DT	Ö	
290C						Bağımlı Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	Y					
c	ZT	DT	Y			
291C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	DT	DT				a.b. İç İçe Brl C
c	Y	B'li N	Ö			
292C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y	DT			
b	ZT	Y	Ö			
293C						Bağımlı Srl C

a	Y	DT				
b	Ö	ZT				
c	ZT	B'li N	Y			
d	B'li N	Y				
294C						İç İçe Brl C
a	B'siz N	ZT	Y	CDU		
b	Y	ZT				
295C	CDU	Y	DT	Ö		Basit C
296C						Bağımsız Srl C
a	CDU	Ö	CDU	ZT	Y	
b	Ö	DT	Y			
297C						Bağlı C
a	DT	ZT	Y			
b	CDU	Ö	B'li N	DT	Y	
298C						Bağlı C
a	CDU	DT	Y	Ö		
b	Y	B'li N	DT	Ö		
299C						Bağımlı Srl C
a	Ö	ZT	Y			
b	Y					
c	Y					
d	DT	Y				
300C						Bağlı C
a	Ö	DT	CDU	ZT	Y/CDU	
b	ZT	Y	B'siz N			
301C						Bağlı C
a	B'li N	CDU	ZT	Y		
b	ZT	DT	B'li N	Y		
302C						Bağlı C
a	Ö	ZT	Y			

b	CDU	ZT	Ö	Y		
303C						Bağımlı Srl C
a	ZT	DT	Y			
b	ZT	CDU	Y			
c	DT	Y				
304C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Ö	B'li N	Y		
b	ZT	B'li N	ZT	Y		
305C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	CDU	B'siz N	Y			
c	Y	Ö	DT			b.c. İç İçe Brl C
306C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y	DT			
b	Y	Ö				
307C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö	DT			
b	ZT	Y	ZT	DT		
308C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	B'li N	Ö		
b	ZT	Y	DT	Ö		
309C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	DT	Ö			
310C						Bağlı C
a	ZT	Y				
b	CDUZT	Y				
311C						Bağlı C
a	Y	ZT	B'siz N			
b	CDU	ZT	Y	Ö		

312C						Bağlı C
a	ZT	Y				
b	ZT	Y				
c	ZT	CDU	ZT	DT	Y	
313C						Basit C
314C						Bağımlı Srl C
a	Ö	B'siz N	Y			
b	Ö	DT				
c	B'li N	Y	Ö			
315C						Bağlı C
a	Ö	Y	DT	B'li N		
b	Y	DT	Ö	CDU	B'li N	
316C						Bağlı C
a	B'li N	CDU	ZT	Y		
b	ZT	CDU	Y			
317C						Bağımlı Srl C
a	Y					
b	Y					
c	Y					
d	Ö	Y				
e	Y					
318C						Bağımlı Srl C
a	Ö	CDU	Y			
b	B'li N	Y				
c	Ö	ZT	Y			
319C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT	Ö		
b	ZT	Y				
c	ZT	Y	Ö			
320C						Bağlı C

a	DT	Ö	Y	CDU		
b	CDU	Y	Ö			
321C						Bağımsız Srl C
a	Y					
b	Y	Ö				
c	Y	ZT	Ö			
d	Y	Ö				
322C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT			
b	Ö	Y	ZT			
323C						Bağlı C
a	CDU	B'li N	Y			
b	CDU	B'li N	DT	Y		
c	CDU	Y				
324C						Bağımsız Srl C
a	Y	CDU	DT			
b	Ö	Y	DT			
325C						Bağlı C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y	DT			
c	CDU	Ö	Y			
d	CDU	Ö	Y			
326C						Bağımsız Srl C
a	ZT	DT	Y			
b	B'li N	Y				
c	B'li N	DT	Y			
327C						Bağlı C
a	Y	DT	CDU	Ö		
b	DT	Y				
c	Y	DT	Ö			

328C						Bağlı C
a	B'li N	Ö	Y	CDU		
b	CDU	ZT	Y	B'siz N		
329C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y	Ö			
b	Y					a.b. İç İçe Brl C
c	ZT	Y	B'li N			
330C						Bağlı C
a	CDU	Ö	ZT	Y		
b	Ö	ZT	Y			
331C						İç İçe Brl C
a	CDU	DT	Y	B'siz N		
b	ZT	Y	DT			
332C						Bağlı C
a	DT	CDU	Y			
b	DT	Y	Ö			
333C						Bağımsız Srl C
a	CDU	DT	Y			
b	B'li N	Y				
c	Ö	Y				
d	Y	Ö				
334C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	DT	Y				
335C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	DT	ZT	Ö	Y		
336C						Bağımsız Srl C
a	CDU	ZT	Y			
b	Y					

c	Y					
d	Ö	Y				
337C						Bağlı C
a	Ö	DT	Y	DT		
b	CDU	Y	DT			
338C						Bağımlı Srl C
a	B'li N	ZT	Y			
b	ZT	DT	Y			
339C						Bağımsız Srl C
a	Y	DT	B'siz N			
b	Y	Ö				
340C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y	DT			
b	Y	DT	B'li N			
c	ZT	Y	B'li N			
341C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	Ö	Y				
d	Ö	Y				
e	Ö	Y				
342C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	DT	Y				
d	Y	B'li N				
343C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y				
b	DT	Y				
c	Ö	Y				

d	Y	B'li N				
344C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	B'li N	Ö	Y			
c	DT	Ö	Y			
d	Y	Ö				
345C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	DT	Y			
c	Ö	Y				
d	Y	B'li N				
346C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	ZT	DT	Y			
c	CDU	DT	Y			
d	Y					
e	Y					
347C						Bağımsız Srl C
a	B'li N	Y	DT			
b	Y	DT				
c	DT	Y	B'li N			
348C						Bağımlı Srl C
a	DT	Y				
b	B'li N	Y				
c	B'li N	DT	Y			
d	DT	Y				
349C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	DT	B'li N	Y			
c	ZT	Y	DT			

350C						Bağımsız Srl C
a	B'siz N	Y				
b	Y					
c	DT	Y				
d	CDU	DT	B'siz N	Y		
e	ZT	Y	B'li N			
351C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y	B'li N		
b	ö	B'li N	Y			
c	B'li N	Y	Ö			
352C						
a	Ö	Y				
b	Ö	DT	Y			
c	DT	Y				
d	Y	Ö				
353C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	DT				
c	Ö	B'li N	Y			
d	CDU	Y	Ö			
354C						Bağımsız Srl C
a	Ö	B'siz N	Y			
b	B'li N	ZT	Y			
c	Ö	Y	B'li N			
355C						Bağımsız Srl C
a	Y	DT	Ö			
b	Y	Ö				
356C						Bağımsız Srl C
a	Y	CDU	Ö			
b	DT	Y	B'siz N			

357C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Y	DT	Ö			
c	DT	Y	Ö			
358C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	Y			
b	B'li N	Y	ZT	Ö		
359C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	B'li N	Y		
b	Ö	ZT	Y			
c	CDU	Y	Ö			
360C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Y				
b	ZT	Y				
c	DT	CDU	Y	Ö		
361C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y				
b	B'li N	Y				
c	Y	B'siz N				
d	ZT	Y	Ö			c.d. İç İçe Brl C
362C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	CDU	Y	Ö			
c	Ö	Y				
363C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y	ZT		
b	Ö	Y				
364C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				

365C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	Y					
d	Ö	Y				
e	Y					
366C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	Y	B'siz N				
d	Ö	CDU	Y			c.d. İç İçe Brl C
367C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	ZT	Y				
c	Y					
368C						Bağımsız Srl C
a	Ö	DT	Y			
b	Ö	Y				
c	ZT	Y				
d	B'siz N	Y				
e	Y	CDU				d.e. İç İçe Brl C
f	Y					
369C						Basit C
370C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y	DT				
c	Ö	Y				
d	B'li N	Ö	Y			
e	Y					
371C						Bağımlı Srl C

a	Ö	CDU	DT	Y		
b	Y					
c	Ö	Y				
d	B'li N	Ö	Y			
e	Y					
372C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	CDU	DT	Y	Ö		
c	Ö	Y				
d	Ö	Y				
373C						Bağımlı Srl C
a	Y	DT				
b	Y	DT				
c	Y					
d	Y	DT				
e	Y					
374C						Bağımsız Srl C
a	Y	Ö				
b	Ö	Y				
c	ZT	Ö	Y			
375C	Ö	Y				Basit C
376C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	Ö	Y				
d	Y					
377C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y				
b	DT	Y				
c	DT	Y				

d	Y					
378C						Bağımsız Srl C
a	ZT	Ö	B'li N	Y	ZT	
b	Ö	Y				
379C						Bağımlı Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	ZT	Y				
d	B'li N	Y				
e	Y					
380C						Bağımlı Srl C
a	Ö	B'li N	Y			
b	B'li N	Y				
c	ZT	Y	CDU	Ö		
381C						Bağımlı Srl C
a	ZT	Y				
b	ZT	Y				
c	CDU	DT	Y			
d	Y	CDU				c.d. İç İçe Brl C
e	Y					
382C						Bağımlı Srl C
a	B'li N	Y				
b	DT	Y				
c	Y					
d	CDU	DT	Y			
e	CDU	Y				
383C						Bağımlı Srl C
a	ZT	DT	Y			
b	Y					
c	B'li N	Y				

d	Y					
e	DT	Y	CDU			
f	Y					
384C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	DT	ZT	Y			
d	CDU	Y				
384C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y				
c	DT	ZT	Y			
d	CDU	Y				
385C						Bağımsız Srl C
a	DT	Y				
b	DT	B'siz N	Y			
c	ZT	Y	CDU			
d	Y					
386C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Y					
c	ZT	DT	Y	CDU		
d	Y					
387C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				
b	Ö	Y	DT			
c	ZT	DT	Y	CDU		
d	Y					
388C						Bağımsız Srl C
a	Ö	Y				

[illegible]

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Eski Anadolu Türkçesi'nin ilk yazılı kaynakları arasında gösterilen Ahmed Fakih'in Kitābu Evsāfi Mesacidi'ş-Şerife isimli eseri üzerine olan söz dizimi incelememizi bitirmiş bulunmaktayız. Günümüz Türkiye Türkçesinin temeli sayılan Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış eserlerin incelenmesi Türkçemizin asırlar önceki kullanımını görmemizi sağlayacaktır. Asırlar önceki kullanım ile günümüz Türkçesinin karşılaştırılması dilimizin gelişim çizgisini takip etmemize yardımcı olacaktır.

Eserimiz mesnevi biçiminde yazılmıştır. Eser 389 beyit ve bir mısradan oluşmuştur. Beyitler daha çok birleşik cümle düzeninde yazılmıştır ve anlam bütünlüğüne sahiptir. Bazı beyitler iki cümleye ayrılmış; bazı iki beyit ise bir cümle olmuştur. Eser 390 cümleye ayrılmıştır, bu cümlelerin 366 tanesi birleşik cümle; 24 tanesi ise basit cümledir. 366 tane olan birleşik cümlelerin 188 tanesi bağımsız sıralı cümle, 72 tanesi bağımlı sıralı cümle, 102 tanesi bağlı cümle, 4 tanesi iç içe birleşik cümledir. Birleşik cümlelerin içinde 6 tane eksilteli cümle, 26 tane iç içe birleşik cümle ve 14 tane bağlı cümle vardır. Tek başına yargı ifade eden cümle sayısı ise 980 kadardır.

Ahmed Fakih eserini yazarken beyitleri inci tanesi gibi ipe dizmiştir. Hem Ahmed Fakih'in ustalığı hem de dilimizin muhteşem uyumu sözcükleri nota gibi uyumlu hale getirmiştir.

980 olan cümlelerin 500'e yakını kurallı cümle diğerleri ise devrik cümledir. Türkçede yüklem genelde sonda olduğu düşünülürse bu esnekliğin iki sebebi olabilir yabancı dil etkisi veya dilin gelişkin olmasıdır. O dönemlerde Arapça ve Farsça etkisi fazlaydı ama halkın dili gelişmiş olmasaydı dizimde bu kadar oynama yapılamazdı.

347. Beyit

Yüzlerin sürür kâdeme tevbe kılurlar nedeme

Ol Nebîyyü'l-mükerreme getürürler şalavâtı

Yüzlerin sürür kâdeme B'li N Y DT

tevbe kılurlar nedeme Y DT

Ol Nebīyyü'l-mükerreme DT Y B'li N

getürürler şalavâtı

Bu dört mısra 8'li hece ölçüsüne de uyuyor, yani bu beyit aynı zamanda bir dörtlüktür ve aynı şekilde devam ediyor.

348. Beyit

Şaḥre altına girürler imāme yirin görürler

Yüzlerin yire sürür(ler) Ḥaḳa kıllurlar secdeti

Şaḥre altına girürler DT Y

imāme yirin görürler B'li N Y

Yüzlerin yire sürür(ler) B'li N DT Y

Ḥaḳa kıllurlar secdeti DT Y

Özne, 980 cümle içinde 210 kadar cümlede başta yer almaktadır.

341. Beyit

Luṭf anuñdur cūd anuñ ihsān anuñ

On sekiz biñ ʿālem anuñ içi ṭolu raḥmeti

Luṭf anuñdur Ö Y

cūd anuñ Ö Y

ihsān anuñ Ö Y

On sekiz biñ ʿālem anuñ Ö Y

içi ṭolu raḥmeti Ö Y

Ögelerin diziminde genelde uyum vardır, peş peşe gelen cümlelerde ögelerin diziliş sırası bile birbirine yakındır.

166. Beyit

Tenüñi incidürsin zaḥmet ile B'li N Y ZT

Cānuñı ıoyurursın raħmet ile B'li N Y ZT

172. Beyit

Ƙuşūrum gerçi okdur ĥizmetūñde Ö ZT Y DT

Velī dāyim ümidüm raħmetūñde CDU ZT Y DT

373. Beyit

Vardum ʿİsā beşigine yüzüm sürdüm işigine

Girdüm yatdum beşigine Ƙuds-i Mübārekdedür

Vardum ʿİsā beşigine Y DT

yüzüm sürdüm işigine B'li N Y DT

Girdüm Y

yatdum beşigine Y DT

Ƙuds-i Mübārekdedür Y

Yukarıda beyitlerin nota gibi uyumlu olduğunu söylemiştik sanki Ahmed Fakih bu türküye nakarat da eklemiştir örneğin Kuds sözcüğünü 355-361. beyitlerde, Kudsi mübarekdedür sözünü 362-379. beyitlerde ve Kudsi Mübarek sözünü 380-389. beyitlerde sürekli tekrar etmiştir.

Bir dili kullanan ne kadar usta olursa olsun kullandığı dil imkan vermezse ustanın elinden bir şey gelmez. Son olarak 373. beyitten 379. beyite kadarki cümlelerin öğelerini alt alta vererek dizimdeki uyumu daha iyi vermek istiyoruz.

Y DT

B'li N Y DT

Y

Y DT

Y

Y Ö

Y

Ö Y

Ö Y

Ö Y

Ö Y

Y

ZT Y

DT Y

DT Y

Y

ZT Ö B'li N Y ZT

ZT B'li N Y

BİBLİYOGRAFYA

- A. Von Gabain, Eski Türkçenin Grameri (Çev. Mehmet Akalın), TDK, Ankara 1988.
- Aksan, Doğan, Her Yönüyle Dil, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2007.
- Aydın, Erhan, Orhon Yazıtları, Kömen Yayınları, Konya 2014.
- Başkan, Özcan, Lengüistik Metodu, İstanbul 1967.
- Bulak, Şahap, -sA Ekinin İşlevleri, A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 46, Ankara 2011, s. 25-38,
- Cemiloğlu, İsmail, Dede Korkut Hikayeleri Üzerine Söz Dizimi Bakımından Bir İnceleme, TDK, Ankara 2018.
- Değirmençay, Veyis, Farsça Edatlar Ve Bağlaçlar Sözlüğü, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum 2003.
- Demir, Necati, Danişmend-Nâme, Akçağ, Ankara 2004.
- Eğilmez, Rıdvanoğlu Ahmet, Risaletü'n Nushiye, Erhan Yayınları, İstanbul 2003.
- Eker, Süer, Çağdaş Türk Dili, Grafiker Yayınları, Ankara 2005.
- Ercilasun, Ahmed B. Türk Dili Tarihi, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.
- Ergin, Muharrem, Orhun Abideleri, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 2008.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, Yunus Emre Divanı'nda, 1943.
- Hamdizade, Abdulkadir, Hoca Fakih Türbesi, Babalık Gazetesi, Konya 23 Mart 1914.
- Kâşgarlı Mahmud Dīvānu Lügāti't Türk (Hazırlayanlar: Ahmet B. Ercilasun, Ziyat Akkoyunlu), TOK, Ankara 2015.
- Korkmaz, Zeynep, Gramer Terimleri Sözlüğü, TDK, Ankara 1992.
- Korkmaz, Zeynep, Oğuz Türkçesinin Gelişimi, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2013.
- Köprülü, M. Fuat, Anatolische Dichter in der Seldchukenzeit II. Ahmed Fakih, KCs. A., II, 1926, 20-38, s. 17.

Mazıoğlu, Hasibe, Kitābu Evsāfı Mesācidi’ş- Şerīfe, TDK, Ankara 1974.

Önder, Mehmet, Ahmed Fakih Hakkında Yeni Bilgiler, Türk Yurdu, 6 Ağustos 1959.

Özkan, Mustafa ve Veysi Sevinçli, Türkiye Türkçesi Söz Dizimi, Akademik Kitaplar, İstanbul 2017.

Özsoy, Bekir Sami, Dede Korkut Kitabı, Akçağ, Ankara 2006.

Parlatır, İsmail, Türkçe Sözlük, TDK, Ankara 1998.

Şahin, Hatice, Eski Anadolu Türkçesi, Akçağ, Ankara 2003.

Şahinoğlu, Nazif, Farsça Grameri, Kitabevi, İstanbul 1997.

Tekin, Talat, Orhun Yazıtları, Türk Dil Kurumu Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2010.

Tekindağ, Şehabettin, Yunus Emre Hakkında Araştırmalar, TTK, Belleten, 1966, S. 117.

Tulum, Mertol, 17. Yüzyıl Türkçesi ve Söz Varlığı, TDK, Ankara 2011.